

ANALIZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2024 ROKU

RZESZÓW 2024

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
I. PODKARPACIE NA TLE KEAJU I REGIONÓW UNII EUROPEJSKIEJ.....	11
II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE.....	17
III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH.....	20
IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	27
V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2024 ROKU.....	34
5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA.....	36
5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH.....	38
5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU.....	42
5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG WYKSZTAŁCENIA.....	43
5.6. OSOBY BEZROBOTNE WG STAŻU PRACY.....	44
5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA.....	45
5.8. OSOBY BEZROBOTNE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	46
5.9. OSOBY BEZROBOTNE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI.....	49
5.10. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW.....	50
5.11. WOLNE MIEJSCA PRACY W TYM MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP.....	52
5.12. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI.....	57
5.13. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW.....	60
5.14. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	62
ZAKOŃCZENIE.....	64

SPIS TABEL

Rozdziały I – IV

Tabela 1. NAPŁYW NA RYNEK PRACY OSÓB URODZONYCH W LATACH 2001 – 2020 [POKOLENIE „Z”, ARTIST].....	7
Tabela 2. WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE W PORÓWNANIU DO ŚREDNIEJ KRAJOWEJ.....	11
Tabela 3. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CO DO PRZEDZIAŁÓW WIEKU STOSOWANYCH W BADANIU AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI WEDŁUG BAEŁ, W PROC.....	17
Tabela 4. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CD. PRZEDZIAŁÓW WIEKU – STOSOWANYCH W BADANIACH DEMOGRAFICZNYCH GUS, W PROC.....	18
Tabela 5. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W LATACH 2002 – 2023 LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM (PRZED- I POPRODUKCYJNYM) NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	19
Tabela 6. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG WOJEWÓDZTW.....	21
Tabela 7. WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, STAN NA 31 XII 2023 ROK.....	21
Tabela 8. PODMIOTY GOSPODARKI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM OGÓŁEM.....	22
Tabela 9. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PUBLICZNY.....	23
Tabela 10. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PRYWATNY.....	23
Tabela 11. SEKTOR PRYWATNY, OSOBY FIZYCZNE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ.....	23
Tabela 12. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, WZROST LUB SPADEK [2002–2023].....	24
Tabela 13. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2023 roku wg sekcji PKD – bez osób fizycznych prowadzących WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE.....	25
Tabela 14. PRACUJĄCY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM.....	27
Tabela 15. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WG PKD WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, I PÓŁROCZE 2023 – I PÓŁROCZE 2024.....	29
Tabela 16. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG POWIATÓW.....	31
Tabela 17. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG NUTS III.....	31
Tabela 18. OSOBY W WIEKU PRODUKCYJNYM, UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU LUB SZKOLENIU ZAWODOWYM W STOSUNKU DO OGÓŁU LUDNOŚCI.....	32

Rozdział V

Tabela I. Stan i struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w końcu okresu, województwo podkarpackie.....	34
Tabela II. BEZROBOTNI W PUP ORAZ STOPA BEZROBOCIA WG POWIATÓW, stan w końcu okresu.....	34

Tabela III. OSOBY POSIADAJĄCE OBYWATELSTWO UKRAIŃSKIE ZAREJESTROWANE JAKO BEZROBOTNI W PUP wg powiatów, stan w końcu okresu	35
Tabela IV. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie	36
Tabela V. "NAPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie	37
Tabela VI. BEZROBOTNI WYŁĄCZENI Z REJESTRU "ODPŁYW" w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie ...	38
Tabela VII. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	40
Tabela VIII. "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	40
Tabela IX. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	42
Tabela X. BEZROBOTNI WG WIEKU, stan w końcu okresu	43
Tabela XI. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA, stan w końcu okresu	43
Tabela XII. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY, stan w końcu okresu	44
Tabela XIII. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	45
Tabela XIV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY stan w końcu okresu, porównanie zmian w półroczu	46
Tabela XV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY stan w końcu okresu, porównanie stanów - czerwiec do czerwca	46
Tabela XVI. BEZROBOTNI WG WIEKU, W TYM DO 30 ROKU ŻYCIA I POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, stan w końcu okresu, ...	47
Tabela XVII. BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA I POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	47
Tabela XVIII. BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	48
Tabela XIX. OFERTY PRACY WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD), w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	49
Tabela XX. ZMIANY ILOŚCI BEZROBOTNYCH WG GRUP ZAWODOWYCH, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	50
Tabela XXI. BEZROBOTNI WG GRUP ZAWODÓW, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie	50
Tabela XXII. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawców do PUP, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	52
Tabela XXIII. ZMIANY W LICZBIE WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONYCH PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	55
Tabela XXIV. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	55
Tabela XXV. WYDATKI REALIZOWANE Z FUNDUSZU PRACY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE	57
Tabela XXVI. Aktywne formy promocji zatrudnienia wg powiatów. Liczba bezrobotnych aktywizowanych w ramach poszczególnych form w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie	58
Tabela XXVII. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW w okresie sprawozdawczym	60
Tabela XXVIII. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA, średnio w danym roku	61
Tabela XXIX. Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim	62

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wskaźnik urbanizacji, podkarpackie	13
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, podkarpackie	13
Wykres 3. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA, PORÓWNANIE WSTĘPNYCH SZACUNKÓW PKB [2021-2022]	14
Wykres 4. GROSS DOMESTIC PRODUCT (PER INHABITANT) – PKB NA 1 MIESZKAŃCA. NAJBOGATSZE REGIONY W POR. DO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO [2020 – 2022] *	15
Wykres 5. STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA [PODKAPACIE]	17
Wykres 6. SALDO MIGRACJI OGÓŁEM	18
Wykres 7. SALDO MIGRACJI W WIEKU PRODUKCYJNYM	18
Wykres 8. SALDO MIGRACJI W WIEKU PRZED - I POPRODUKCYJNYM	19
Wykres 9. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PO-PRODUKCYJNYM W LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I PRZED-PRODUKCYJNYM*	19
Wykres 10. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW 2002–2023	22
Wykres 11. PODMIOTY GOSPODARKI (OGÓŁEM) W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG REJESTRU REGON, STAN NA 30 VI 2023 ROK	22
Wykres 12. ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE – BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE**	24
Wykres 13. LICZBA PODMIOTÓW PRZYJĘTYCH PRZEZ GUS ZA SEKTOR KREATYWNY NA 1000 MIESZKAŃCÓW	26
Wykres 14. PRACUJĄCY OGÓŁEM	28
Wykres 15. PRACUJĄCY W PRZEMYŚLE (SEKCJE PKD B-F) POLSKA, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE	28

Wykres 16. PRACUJĄCY WEDŁUG PKD, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE	29
Wykres 17. ODSETEK OSÓB SZKOLĄCYCH I KSZTAŁCĄCYCH SIĘ W 2023 R.	32
Wykres 18. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W STOSUNKU DO OGÓŁU BEZROBOTNYCH	48
Wykres 19. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY) ZGŁOSZONE DO PUP W I PÓŁROCZACH 1999 – 2024	53
Wykres 20. Osoby zgłoszone oraz zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracowników w województwie podkarpackim w I półroczach w okresie I p. 2007–2024 r.	60

WSTĘP

Analiza sytuacji na rynku pracy jest periodykiem wydawanym od 1990 r. przez instytucje zajmujące się zatrudnieniem, a od 2000 r. w ramach struktur samorządu WP. Opracowanie powstaje raz na pół roku i zawiera informacje o aktualnych trendach w zatrudnieniu i odnotowanych zmianach w rozwoju zasobów ludzkich w województwie podkarpackim. Przyczynia się do wzmacniania wielu pozytywnych tendencji w zakresie aktywizacji pracowników, bezrobotnych i biernych zawodowo. Realizujemy zróżnicowane projekty, w ramach których uczestnicy mogą wzmocnić posiadaną wiedzę, umiejętności lub nabyć nowe kwalifikacje. Podejmowane działania wspierają wzrost aktywności zawodowej, wzmacniają kadry regionu. Programy utrzymują pozytywne trendy na rynku i w wyniku realizacji działań następuje wzrost wskaźnika zatrudnienia. Rozwój kadr pracowniczych zaprocentuje w przyszłości wzrostem różnorodnych metod produkcji. Wzmocni to sektor przemysłu, w tym coraz częściej w przyszłości będą stosowane zaawansowane technologie. Podejmowane wysiłki będą przyczyną utrzymania rozwoju gospodarczego na wysokim poziomie. Rzetelna ocena rozwoju zasobów ludzkich wobec uzyskanych rezultatów spowoduje trafne planowanie zmian, co warunkuje rozwój zasobów ludzkich.

Odbiorcami informacji (zamieszczanej w formie elektronicznej na stronie internetowej WUP) są zarówno osoby fizyczne jak i środowiska zaangażowane w bieżące problemy regionu, instytucje oświatowe, szkoleniowe (kształcenia, podnoszenia kwalifikacji), organizacje pozarządowe i pracodawcy. Zawarte w analizie informacje opracowano na podstawie sprawozdawczości publicznej, gdzie wykorzystano następujące źródła danych:

- 1) sprawozdania o rynku pracy w województwie podkarpackim, w tym:
 - a) **załącznik 1** – bezrobotni i oferty pracy wg zawodów,
 - b) **załącznik 2** – poradnictwo zawodowe, szkolenie bezrobotnych i poszukujących pracy, staż i przygotowanie zawodowe dorosłych, kształcenie ustawiczne,
 - c) **załącznik 3** – bezrobotni wg gmin,

- d) **załącznik 4** – umowy z agencjami zatrudnienia, programy specjalne, programy regionalne, Program Aktywizacja i Integracja, zlecenie działań aktywizacyjnych,
- 2) MRiPS-02 – sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy,
- 3) Informacje dotyczące funkcjonowania wsparcia realizowanego w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim.

Zestawienie obejmuje założony okres czasu. Jego wyniki można porównać z analogicznym okresem lat ubiegłych. Bezpośrednio porównywalny okres następuje od 2000 roku, w którym to powstało w wyniku reformy administracyjnej – województwo podkarpackie. Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach dla adekwatnego opisu zmian zaprezentowano szerszą perspektywę czasową lub przestrzenną.

Należy nadmienić o oczywistych niedoskonałościach zawartych w zestawie danych i stosowanych porównań, które jednakże w większości są możliwe do zniwelowania i trafnego oszacowania ich wpływu. Z tym mankamentem mierzą się również wszystkie analizy typu *desk research*, które zostały oparte o tzw. „dane zastane” tj. już wcześniej wytworzone w wyniku różnorodnych działań badawczych. Do niedoskonałości pojawiających się z powodu nowych zjawisk ekonomicznych lub występujących na innych płaszczyznach, które mają znaczący wpływ na rynek pracy zaliczyć można **proces depopulacji, zjawisko stałej lub czasowej emigracji zarobkowej i pracę nierejestrowaną**, trudną do oszacowania, która może stanowić nawet do 30 proc. wszystkich interakcji. Inne uwarunkowania wynikają z ograniczenia perspektywy tylko do zjawisk rejestrowanych w statystykach i wpływ tzw. szarej strefy (ang. *shadow economy*) na jakość procesów na rynku pracy ¹.

Kolejnym zagadnieniem jest np. dobór różnych metod i technik badawczych w jednym badaniu. Sama technika badawcza czy metoda nie jest (nigdy nie była) od razu panaceum na zmiany zachodzące w żywej tkance społecznej. Wobec niedoskonałości wskaźników (nie obejmują wszystkich bezrobotnych i ofert dostępnych na rynku, a tylko zarejestrowane i zgłoszone do PUP) dane zawarte w sprawozdawczości, zbierane cały czas wg tego samego schematu – prezentują w sposób adekwatny zachodzące procesy. Jeżeli jest spadek lub wzrost, to niezależnie od tego jaką przyjmujemy metodę zmiany zostaną

¹ Odpowiedni dobór źródeł, poszerzających perspektywę badawczą, niweluje niektóre mankamenty metody analizy danych statystyki publicznej, co może prowadzić do trafniejszej diagnozy istniejących procesów czy pojawiających się nowych zjawisk społecznych. Ankieta realizowana jako badania panelowe (w regularnych odstępach czasu np. raz na pół roku) również posiada szereg niedoskonałości. Wyniki z ankiety obarczone są np. błędami wnioskowania czy mogą się pojawiać nietrafne uogólnienia. Pojawiają się również błędy wynikające z samego doboru próby, przez co nie zawsze trafnie opisują zmiany zachodzące w społecznościach lokalnych, gminach czy powiatach. Ponadto każda metoda i technika badań społecznych posiada ograniczenia immamentne tj. związane z samą zastosowaną metodą.

odnotowane. Liczby trafnie opisują procesy zachodzące na regionalnym rynku pracy. Czy są reprezentatywne dla całości? – pozostaje pytaniem otwartym, ale na pewno odnotowują zmiany w stopniu nie mniejszym jak badania oparte o próbę i reguły wnioskowania statystycznego.

Trafnie dobrane liczby bez z góry założonej tezy – są w stanie lepiej opisać rynek niż badania, zrealizowane bez należytej weryfikacji metod i technik oraz samego narzędzia badawczego. Liczbę bezrobotnych czy ofert pracy można potraktować w taki sam sposób jak próbę z badanego segmentu rynku, która podobnie jak próbka z badań socjologicznych, nie obejmuje przecież (z założenia) wszystkich badanych jednostek. Jednak po właściwej interpretacji wybranych wartości liczbowych (np. wg osi czasu) możemy diagnozować i prognozować w sposób adekwatny do następujących, kolejno po sobie zdarzeń. Metoda i jej trafność czy zakres, zapisany w rozpatrywanych wielkościach liczbowych przez badanie są w **analizie eksploracyjnej** mniej istotne. Bardziej charakterystyczny pozostaje określony przez te przybliżone wartości – strumień zmian w dekadach czy większych jednostkach czasu.

Opracowanie stanowi zasób informacji, który ukazuje aktualny stan zatrudnienia, stopień przedsiębiorczości i możliwości aktywizowania różnych grup pozostających w sferze bierności zawodowej, a obecnych potencjałem na rynku pracy. Analiza jest porównywalna w układzie poszczególnych rozdziałów do analogicznych periodyków z lat ubiegłych. Niektóre procesy dowodzą korzystniejszej sytuacji na rynku pracy, a inne prezentują powstałe ograniczenia. Tradycyjnie w połowie roku odnotowujemy spadek bezrobocia rejestrowanego (mierzonego np. spadkiem stopy bezrobocia). Niepewność, co do inwestowania dla firm w zakresie oferowanych warunków prowadzenia działalności gospodarczej [koszty energii elektrycznej] nie miała, jak na razie, znaczącego wpływu na oficjalny rejestr zwolnień grupowych. Jak wynika z informacji prasowych mogła być przyczyną ograniczeń. Zmiana warunków gospodarowania i niestabilność jest większym czynnikiem negatywnie wpływającym na rozwój przedsiębiorczości jak utrzymanie tych samych i nawet mniej korzystniejszych warunków dla funkcjonowania firm. Pracodawcy szybko dostosowują swoje działania do ram prawnych, oczekując ich niezmienności w dłuższym okresie czasu. Inflacja również jako dodatkowy czynnik – powoduje brak stabilności warunków gospodarowania podobnie jak występująca niepewność geopolityczna. Pogorszenie warunków działalności dla firm, które działają eksterytorialnie i brak preferencji dla wsparcia rodzimego przemysłu będą definiować zmiany w przyszłości.

W analizowanym okresie wpływ na rynek pracy w województwie podkarpackim miała aktywizacja zawodowa kobiet, zmniejszająca poziom bezrobocia w tej grupie. Jako drugi proces następował dalszy napływ generacji „Y” [osoby urodzone w latach 1981–2000] do pracy. Najstarsi z pokolenia hero mają w 2024 r. 43 lata, a najmłodsi przedstawiciele tego pokolenia 24 lata. Rok 2024 jest rokiem granicznym napływu prawie wszystkich roczników z pokolenia „Y” na rynek pracy. Napływ najstarszych przedstawicieli pokolenia „Z” [osoby urodzone w latach 2001-2020] na rynek pracy może następować już w 2024 roku, ale kulminacja tego procesu nastąpi za dekadę. Do 2044 r. większość przedstawicieli pokolenia „Z” osiągnie dojrzałość i wkroczy na rynek pracy, podobnie jak pokolenie „Y” w 2024 roku ².

Tabela 1. NAPŁYW NA RYNEK PRACY OSÓB URODZONYCH W LATACH 2001 – 2020 [POKOLENIE „Z”, ARTIST]

Przedział czasowy pokolenia "Z"	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2024 r.	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2034 r.	liczba lat osób pokolenia "Z" w 2044 r.
2001	23	33	43
2002	22	32	42
2003	21	31	41
2004	20	30	40
2005	19	29	39
2006	18	28	38
2007	17	27	37
2008	16	26	36
2009	15	25	35
2010	14	24	34
2011	13	23	33
2012	12	22	32
2013	11	21	31
2014	10	20	30
2015	9	19	29
2016	8	18	28
2017	7	17	27
2018	6	16	26
2019	5	15	25
2020	4	14	24

Rozwój sztucznej inteligencji nie miał jeszcze znacznego wpływu na rynek pracy w województwie podkarpackim, a często ogłoszenia dla specjalistów nauk ścisłych pojawiały się w większych ośrodkach jako rekrutacje do pracy w kraju i zagranicą. Niektóre z innych trendów, które będą przez cały czas obecne na rynku pracy w 2024 r. to uzyskanie przez

² Pokolenie artystów w typologii Neil Howe'a i Williama Straussa – określane jako „Z” jest bardziej tradycyjne. W latach 30. XXI w. może stanowić elektorat wzrostu poparcia dla partii prawicowych, a na rynku pracy może zmniejszyć mobilność zawodową, chętniej otwierać własne firmy i promować prosumpcję w różnych dziedzinach, również w produkcji energii.

pracowników lepszej organizacji czasu pracy przez możliwość jej wykonania w różnych godzinach, często w formie pracy zdalnej. Nadal niektóre firmy nie rezygnują z nowych form świadczenia pracy, nie zapominając o rozwoju nowoczesnych form komunikacji. Pracownicy mogą uzyskać większą równowagę pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym (*work-life balance*). Również należy zaznaczyć, że poczucie dobrze wykonanej pracy w przyzwoitych warunkach, chroni zdrowie pracowników, zmniejszając znacznie koszty systemu ubezpieczeń społecznych. Praca w nowoczesnej firmie powoduje wzrost efektywności. Firmy oferują za lepszą pracę – dodatkowe gratyfikacje, co jest bodźcem do utrzymania dobrej kondycji gospodarki. Precyzyjna alokacja wynagrodzenia do osób generujących zysk, warunkuje uzyskanie większej przejrzystości sektora finansów.³

Nowoczesne firmy poszerzają ofertę benefitów, która wpływa na zmiany w tzw. *well-beingu* (dobrym samopoczuciu pracowników). Coraz więcej pracodawców wdraża nowoczesne rozwiązania. Większość firm, mimo korzystniejszych zmian, będzie odczuwać niedobór kandydatów do pracy, spowodowany również zjawiskiem czasowej lub stałej emigracji zarobkowej. Na utrzymanie względnej stabilności zatrudnienia mogą wpływać tzw. *giggersi* tzn. osoby zatrudnione jednocześnie u kilku pracodawców, którzy dobrze zarządzają swoim czasem (aktualnie 10 proc. ogółu pracujących). Najwięcej takich osób świadczy pracę w dużych miastach, gdzie jest dostępnych znacznie więcej ofert pracy jak na prowincji. Osoby twórcze minimalizują niekorzystne zmiany. Wykorzystują w większym stopniu swoją kreatywność. *Giggersi* wpływają na zróżnicowanie oferty lub minimalizację kosztów, co przeciwdziała spadkowi siły nabywczej rodzimej waluty.

Wzrost ilości pracodawców, u których dana osoba pracuje, może w skrajnych sytuacjach powodować pracoholizm. Uzależnienie od nadmiernej ilości pracy znacznie niweluje satysfakcja z dobrego jej wykonania i integrowanie sfery publicznej i prywatnej (*work-life integrity*)⁴.

³ Funkcjonowanie energochłonnych zbiorczych systemów klimatyzacji na pewno nie przyczynia się do lepszego stanu zdrowia. Trwałe wdychanie schłodzonego powietrza z drobnoustrojami np. z podłogi może powodować infekcje, a organizm nastawiony przez dłuższy czas na oddziaływanie niskiej jakości systemów klimatyzacji mechanicznej może zapadać na schorzenia układu oddechowego i nerwowego [ból głowy, rwa kulszowa, zapalenia nerwów]. Aplikowane zimne powietrze może powodować ponadto przeziębienia organów wewnętrznych i wpływać na funkcjonowanie innych systemów organizmu [układ kostny, stawy]. Wzrost efektywności może spowodować dopiero powrót do sprawdzonych systemów wentylacji grawitacyjnej [nie generującej kosztów] oraz stosowanie jako pomocniczych nowszych [bardziej dyskretnych systemów utrzymywania sztucznego klimatu w budynkach], które nie mają znacznych czynników ubocznych.

⁴ Jednym z istotnych elementów zmian jest celowe zwiększanie przez pracowników tzw. „monetyzacji” czasu pracy. Nie zaakceptują niższego wynagrodzenia, jeśli mogą zarobić więcej w innym miejscu. Odrzucają wszelkie inne pozapłacowe benefity, dopóki pensja nie osiągnie odpowiedniego poziomu. Najbardziej poszukiwanymi kompetencjami pozostaną techniczne, umiejętności łatwego nawiązania kontaktów, komunikacja ustna, komunikatywność i inne umiejętności miękkie oraz znajomość języków obcych. Wśród najbardziej poszukiwanych, oprócz technicznych wymienia się m.in. inteligencję emocjonalną, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, zdolność ustawicznego uczenia się i przekazania wiedzy innym. Wraz z rozwojem sztucznej inteligencji popyt na umiejętności miękkie będzie wzrastał. Zdobycie i utrzymanie takich specjalistów będzie wyzwaniem dla pracodawców. Trendy na rynku pracy pokazują – jakie umiejętności będą istotne

W powiatach, gdzie jest pewna reprezentacja przemysłu, oczekiwany był znaczny spadek liczby bezrobotnych. Jednak większy spadek bezrobocia nastąpił w większości powiatów rolniczych. Dowodzi to znacznej emigracji ekonomicznej z terenów słabo uprzemysłowionych. Niski spadek bezrobocia w powiatach przemysłowych może wynikać ze znacznego poziomu uzależnienia się firm od zbytu realizowanego przez zagranicznych kooperantów. Brak rozwoju niezależnego od współpracy korporacyjnej spowodował okresowe, lokalne przyrosty liczby bezrobotnych, jako kolejny czynnik na rynku pracy w I półroczu 2024 r. Pomimo okresowych wzrostów utrzymała się na niskim poziomie rejestracja nowych osób bezrobotnych, zarówno w formie tzw. „napływu” jak i zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy i zarejestrowanych jako bezrobotni w powiatowych urzędach pracy (PUP), co warunkowało nadal niski poziom bezrobocia.

W I półroczu 2024 r. nastąpił również spadek liczby ofert dostępnych w PUP, co oznacza możliwy spadek popytu na rynku w kolejnych miesiącach. Wiele pozytywnych zmian będzie trudne do utrzymania, z powodu konfliktu zbrojnego za naszą wschodnią granicą. Najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w branżach związanych z koniecznością uzupełnienia kadr doświadczonymi pracownikami. Problem dotyczył specjalistów medycyny, opieki społecznej, przedstawicieli nauk ścisłych i rzemieślników. W zakresie wysokich technologii deficyty dotyczyły między innymi inżynierów programistów, automatyki i robotyki oraz inżynierów mechaników. Brakowało osób związanych z branżą transport-spedycja-logistyka [TSL] oraz handlowców [kierowcy różnego typu pojazdów, pośrednicy handlowi, regionalni kierownicy sprzedaży, pracownicy sklepu itp. Sektor produkcyjny również potrzebował specjalistów. Były to zawody związane z utrzymaniem sprawności technicznej budynku, projektowaniem nowych instalacji, organizacją produkcji i kontrolą jakości. W I półroczu 2024 r. można było spotkać oferty związane z pracami prostymi jak np. montaż przy linii produkcyjnej, pakowanie, załadunek i rozładunek towarów. Popyt w powiatach rolniczych, w przypadku sektora turystyki czy niektórych usług ma charakter sezonowy. Pracownicy w bardzo wielu zawodach i powiatach województwa podkarpackiego nie mają pewności zatrudnienia, a więc ich decyzje ekonomiczne redukują się w dalszym ciągu do niezbędnego minimum. Taki stan nie powoduje wzrostu konsumpcji, czyli również

w przyszłości. Już dziś są to m.in. programowanie, rozwój systemów informatycznych, umiejętność praktycznego stosowania wiedzy technicznej w rozwoju systemów stosowanych w dennej firmie, wiedzy z zakresu ekonomii w praktycznym zastosowaniu w bankowości, finansach i w handlu [z wykorzystaniem najnowszych zdobyczy techniki]. Rynek pracy odczuwa deficyt specjalistów ze znajomością języków obcych (B2,C1,C2). Najczęściej poszukiwanymi są język angielski, następnie niemiecki, francuski, holenderski, włoski i hiszpański. Na znaczeniu zyskują też języki nietypowe np. skandynawskie, ukraiński, mołdawski itp. oraz dalekich kontynentów. Świat coraz bardziej staje się „globalną wioską”, a języki egzotyczne zyskują na znaczeniu. Są często niezbędne również w rozwoju małych rodzimych producentów w nowych warunkach funkcjonowania w obcych krajach.

będzie przyczyną spadku zysków osób najbogatszych. Przeciwdziałać stagnacji mogą rozsądne inwestycje w technologie niskoemisyjne, które przyniosą w przyszłości znaczną redukcję kosztów funkcjonowania rodzin i firm. Na wyższy poziom dywersyfikacji będą miały również wpływ inwestycje równoległe w przemysł high-tech, który będąc w pewnym sensie niezależnym od zagranicznych inwestorów, może być przyczyną niwelowania zagrożeń w przyszłości.

W I półroczu 2024 r. liczba bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 3839 osób i przyjęła stan na dzień 30 czerwca 2024 r. w ilości **63814** bezrobotnych. Liczba ta nie dowodzi wysokiego poziomu bezrobocia, porównując do 2020 r. i w szerszym zakresie – do najwyższych stanów z początków XXI w. (styczeń 2002 r.) – stanowi tylko 31,6 proc. stanu na 31-01-2002 r. (**201 525**). Spadek liczby bezrobotnych jest pozytywnym zjawiskiem, który będzie następował przy utrzymaniu ogólnego trendu również w III kwartale 2024 r. Będzie dodatkowo wzmacniany przez stopień wykorzystania przez PUP wielu instrumentów interwencji, w tym aktywnych form promocji zatrudnienia.

Zapraszamy do zapoznania się z analizą. W I części informacje pochodzą z publikacji dostępnych na rynku lub zbiorów danych GUS. W II części, uwzględniając ustalony w ramach sprawozdawczości zasób informacji – źródłem są sprawozdania o rynku pracy. Zarówno pierwsza jak i druga część zawiera dane, które są częścią statystyki publicznej. Istotne dane liczbowe cytowane w niniejszej publikacji, zostały przygotowane w dodatku statystycznym. Mogą zostać wykorzystane przez osoby zainteresowane lub zajmujące się rozwojem rynku pracy.

I. PODKARPACIE NA TLE KEAJU I REGIONÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Tabela 2. WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE W PORÓWNANIU DO ŚREDNIEJ KRAJOWEJ ⁵

LP.	WSKAŹNIK	2022	2023	2024	UWAGI
1	Liczba ludności [osoby]	2 081 585 osób (stan na 30 VI) Polska 37 827 355	2 075 827 osób (stan na 30 VI) Polska 37 698 294	Brak danych	5,5 proc. populacji całego kraju. Nastąpił spadek na Podkarpaciu o 5 758 osób [VI 2021 do VI 2022].
2	Ludność zamieszkała w miastach [osoby, odsetek w ogółem]	52 miasta 856 595 osób 41,15 proc. ludności (stan na 30 VI)	52 miasta 851 972 osób 41,04 proc. ludności (stan na 30 VI)	54 miasta Brak danych	Najniższy odsetek ludności w miastach w porównaniu międzywojewódzkim.
3	Gęstość zaludnienia [ludność w przeliczeniu na 1 km ²]	116,5 os./km ²	116,1 os./km ²	Brak danych	Dla kraju: 120,8 os./km ² [2022]. 119,9 os./km ² [2023].
4	Przyrost naturalny [na 1000 ludności]	- (minus) 2,46 ‰ [w roku]	- (minus) 2,33 ‰ [w roku]	Brak danych [półrocze/rok]	Wartość dla kraju (2023): minus 3,62 ‰. 4 lokata dla Podkarpacia wśród województw – mniejszy ujemny przyrost naturalny jak na Podkarpaciu odnotowano w województwach: małopolskim -1,30 ‰, pomorskim -1,62 ‰, wielkopolskim -2,18 ‰.

⁵ BDL, 22-VI-2023 r. Krajowy Rejestr Urzędowy Podziału Terytorialnego Kraju TERYT, Rocznik demograficzny 2023, Rocznik Statystyczny Województwa Podkarpackiego 2023, Stan, ruch naturalny i migracje ludności w województwie podkarpackim w 2023 roku; Wstępne szacunki PKB wg regionów w 2022 r.

5	Wskaźnik urbanizacji [udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych oraz użytków rolnych zabudowanych w powierzchni ogółem]	7,6 ⁶	7,7 ⁷	Brak danych	Wzrost wskaźnika urbanizacji w woj. podkarpackim z 6,6 proc. w 2010 r. do 7,7 proc. w 2023 r. [o 1,1 pkt. proc.]. Wzrost wskaźnika urbanizacji w Polsce z 6,7 proc. do 7,6 proc. w 2023 r. [o 0,9 pkt. proc.].
6	Współczynnik feminizacji [liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn]	104	104	Brak danych	Dla Polski: 107.

7	Mediana wieku mieszkańców [ogółem, miernik starzenia się społeczeństwa]	41,7 lat	42,3 lat	Brak danych	Polska 1990 – 32,3 vs. 2023 – 42,8. Podkarpackie 2005 – 34,6 vs. 2023 – 42,3. Wzrost mediany wieku [depopulacja].
8	Wskaźnik migracji ludności tj. saldo migracji ogółem – wewnętrznych i zagranicznych [osoby]	- (minus) 2089	- (minus) 2332	Brak danych	Przyczyną ujemnego salda migracji ogółem jest przemieszczanie się ludności województwa podkarpackiego do dużych aglomeracji w kraju, również do suburbii i emigracja za granicę RP.

9	Produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca ⁸ [zł]	55 125	brak danych	brak danych	Średnia dla Polski: 81 093 zł [2022]. Podkarpackie – ostatnia (16) lokata wśród Województw (68,0 proc. średniej krajowej, 2022).
10	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ogółem w gospodarce narodowej ⁹ [zł]	5662,53	brak danych	brak danych	per capita – 16 lokata na 16 województw.

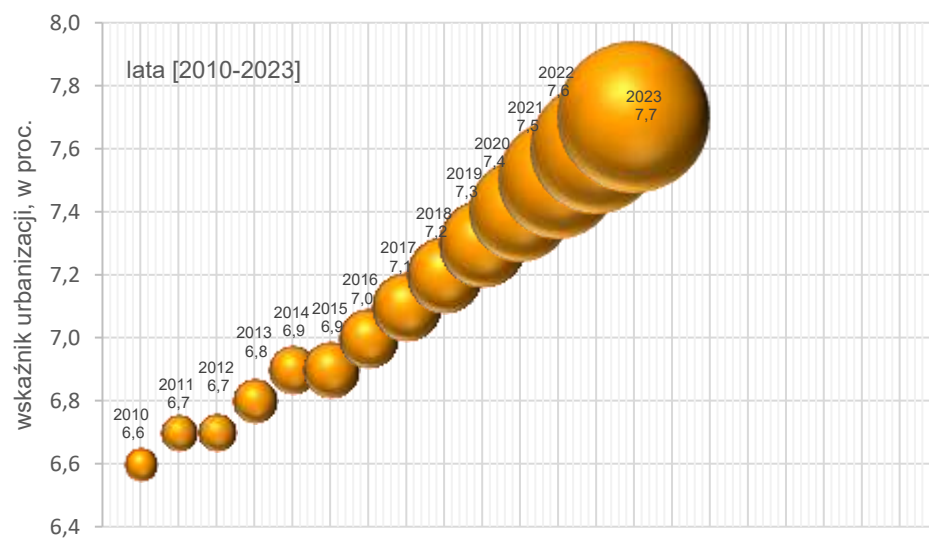
⁶ BDL, 24-VII-2024 r.

⁷ BDL, 24-VII-2024 r.

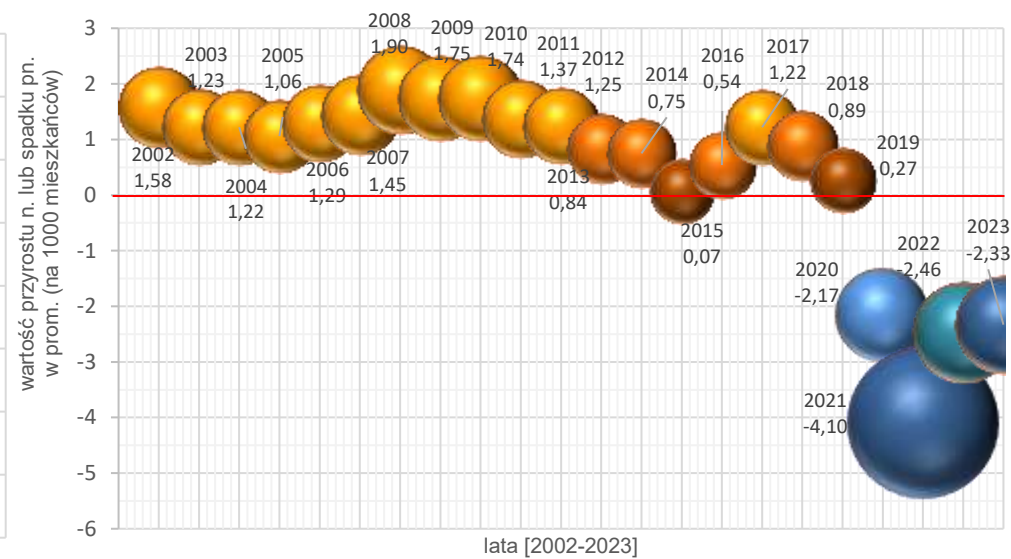
⁸ Porównanie szacunków wstępnych PKB, <http://stat.gov.pl>.

⁹ Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

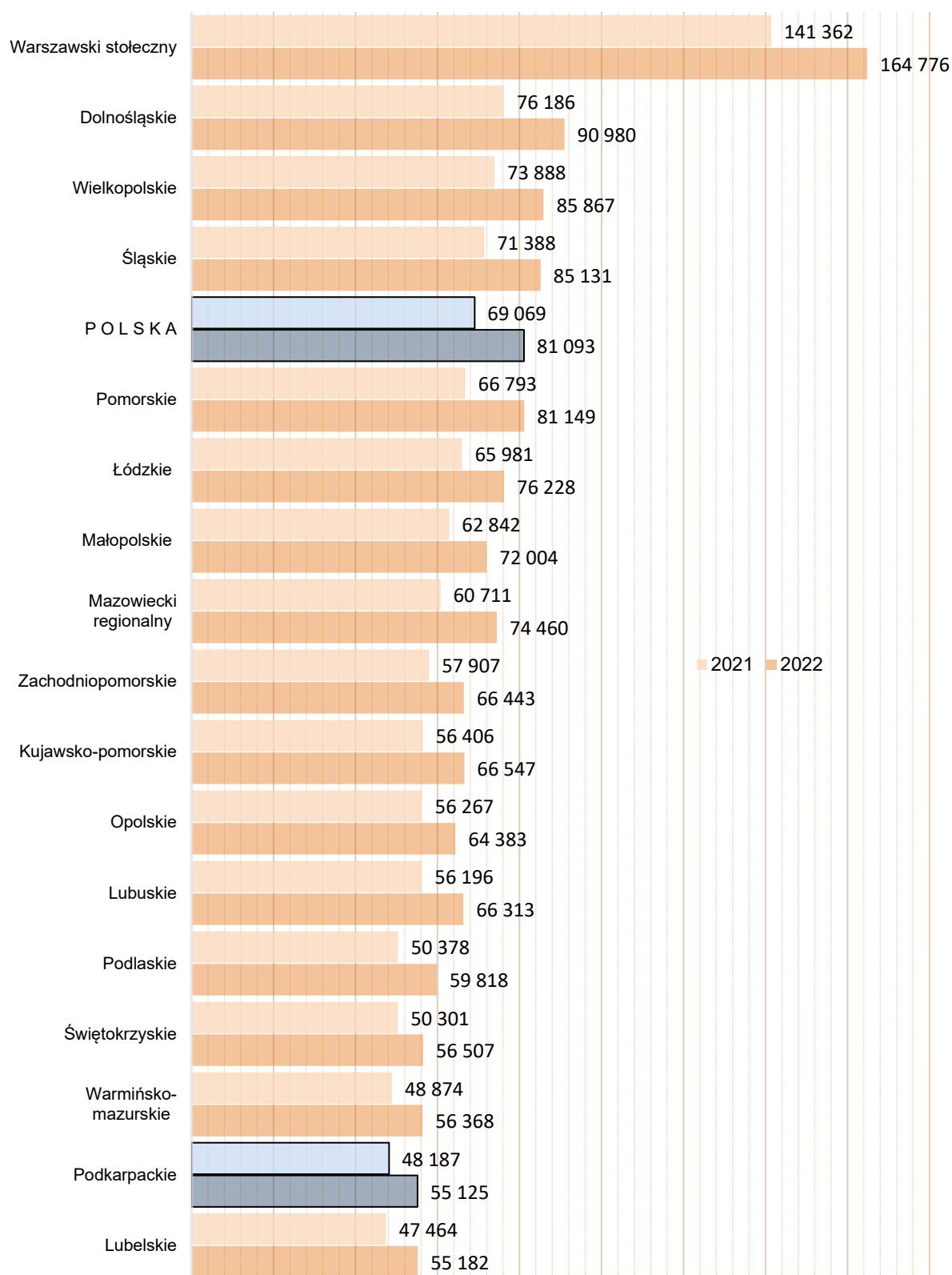
Wykres 1. Wskaźnik urbanizacji, podkarpackie

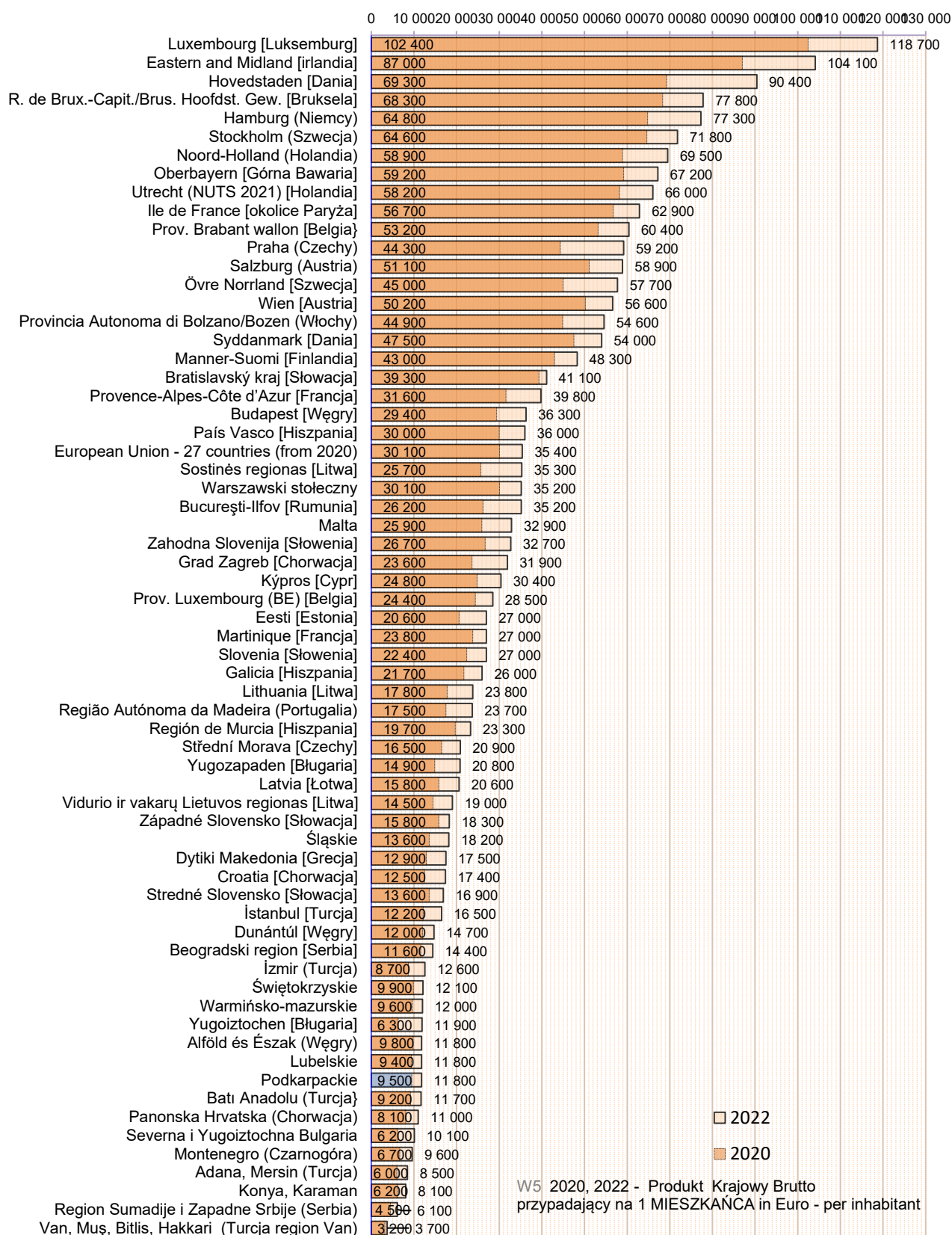
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców, podkarpackie

Wykres 3. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA,
PORÓWNANIE WSTĘPNYCH SZACUNKÓW PKB [2021-2022]

Wykres 4. GROSS DOMESTIC PRODUCT (PER INHABITANT) – PKB NA 1 MIESZKAŃCA.
NAJBOGATSZE REGIONY W POR. DO WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO [2020 – 2022] *

* Źródło: Eurostat Database. Dane zaprezentowano dla porównania poziomu produktu krajowego brutto województwa podkarpackiego z innymi regionami UE i regionami krajów dla których Eurostat zamieścił odpowiednio przeliczony GDP. PKB (Produkt Krajowy Brutto) jest wskaźnikiem produkcji regionu. Odzwierciedla całkowitą wartość wszystkich wytworzonych towarów i usług, pomniejszoną o wartość towarów i usług wykorzystanych do zużycia pośredniego w ich produkcji. Dane wg NUTS II REGIONS.

Analiza sytuacji na rynku pracy w województwie podkarpackim zawiera opis procesów wpływających na rynek pracy. Powyższe dane zwracają uwagę przede wszystkim na:

- najniższy w Polsce udział ludności zamieszkałej w miastach [16 lokata, w rankingu wojewódzkim], który słabo koreluje ze wskaźnikiem urbanizacji [7 lokata]. Zmieniono definicję wskaźnika urbanizacji, który zawiera nie tylko udział gruntów zabudowanych i zurbanizowanych do powierzchni ogółem, ale i grunty zabudowane na terenach wiejskich,
- skupienie ludności w części obszaru województwa. Występowanie terenów o niskiej gęstości zaludnienia i znacznych walorach przyrodniczych. Z powodu rozwoju nowoczesnych form pracy zdalnej – niska gęstość zaludnienia w wielu częściach regionu może być plusem, ponieważ coraz mniej wymagana jest przez niektóre formy zatrudnienia – obecność wszystkich pracowników w jednym miejscu i czasie. Nowoczesne środki komunikacji umożliwiają asynchroniczną wymianę dóbr i usług,
- wzrastająca mediana wieku, która w 2023 r. była niższa od średniej dla kraju. Ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności we wszystkich województwach w kraju. W 3 województwach niższy spadek przyrostu jak na Podkarpaciu, w 13 wyższy. Czwarta lokata w kraju licząc od najniższej wartości,
- ograniczony wieloma czynnikami rozwój gospodarczy, z którego wynika m. in. niewielka zamożność mieszkańców mierzona produktem krajowym brutto na 1 mieszkańca (w stosunku do pozostałych części Polski i regionów UE),
- Jedno z najniższych przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w rankingu międzywojewódzkim,
- Szacuje się, że osób polskiego pochodzenia poza granicami RP jest ok. 20 mln. Dodatkowo ponad 2 mln. obywateli Polski przebywa na emigracji czasowej (pow. 3 m-cy, z zamiarem powrotu) [GUS]. Emigracja jest większa z regionów peryferyjnych, o niskim dochodzie brutto na 1 mieszkańca, a więc na Podkarpaciu emigracji sezonowej jest więcej niż szacowana średnia 125 tys. osób z danego województwa ¹⁰.

¹⁰ **Saldo migracji.** Oblicza się je jako różnicę imigracji (przyjazdów) i emigracji (wyjazdów). $SM = I - E$. Wartość można przeliczyć do liczby mieszkańców na danym terenie – jest to współczynnik [salda migracji] $WSM = (I - E)/L * 1000\%$.

II. ZMIANY LICZBY LUDNOŚCI WG WIEKU, DEPOPULACJA I MIGRACJE

Wykres 5. STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA [PODKAPACIE]]

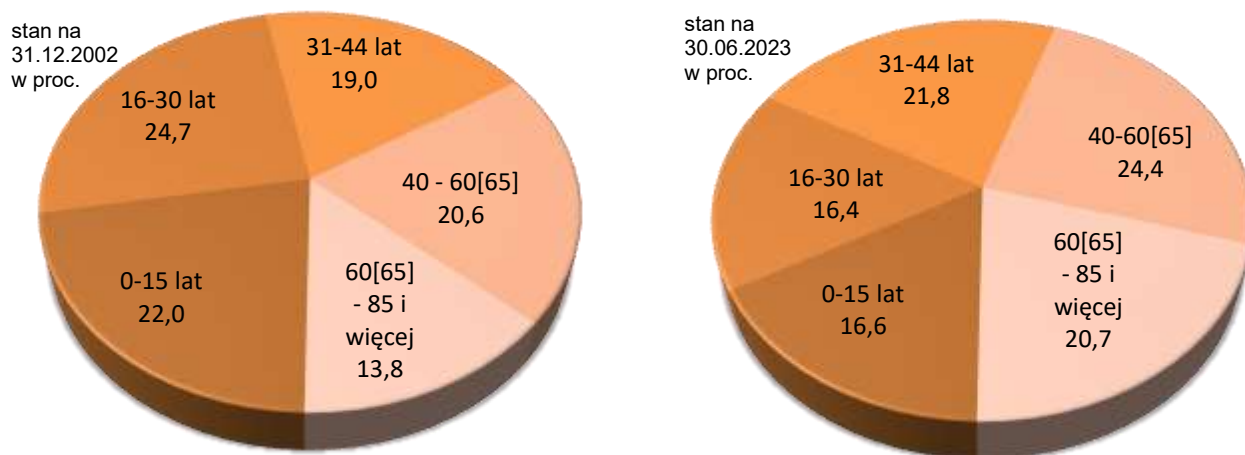

Tabela 3. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CO DO PRZEDZIAŁÓW WIEKU STOSOWANYCH W BADANIU AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI WEDŁUG BAEL, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny ¹¹	25,2	24,6	23,8	23,0	22,6	21,8	21,0	20,3	19,5	18,8	18,1	17,4	16,8
Produkcyjny	61,5	62,0	62,5	63,2	63,3	63,9	64,5	65,2	65,9	66,5	67,1	67,5	67,9
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	16,4	16,1	16,2	16,0	15,7	15,5	15,4	15,2	15,1	15,1	15,2	15,2	15,9
Produkcyjny	68,1	68,1	67,9	67,8	67,5	67,3	66,9	66,6	66,1	65,6	65,0	64,4	63,2
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,9

Wartości wskaźnika w roku	'21	'22	'23							Wzrost lub spadek w okresie 1995 – 2023 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2022 – 2023 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach											
Przedprodukcyjny	15,8	15,6	15,3							- 9,9	- 0,3
Produkcyjny	62,9	62,6	62,5							+ 0,9	-0,1
Poprodukcyjny	21,3	21,7	22,3							+ 9,0	+ 0,6

¹¹ Ludność w wieku przedprodukcyjnym wg metody Badania Aktywności Ekonomicznej jest to ludności 14 lat i mniej. Za wiek produkcyjny GUS przyjmuje – dla kobiet od 15 do 59 lat oraz dla mężczyzn od 15 do 64 lat.

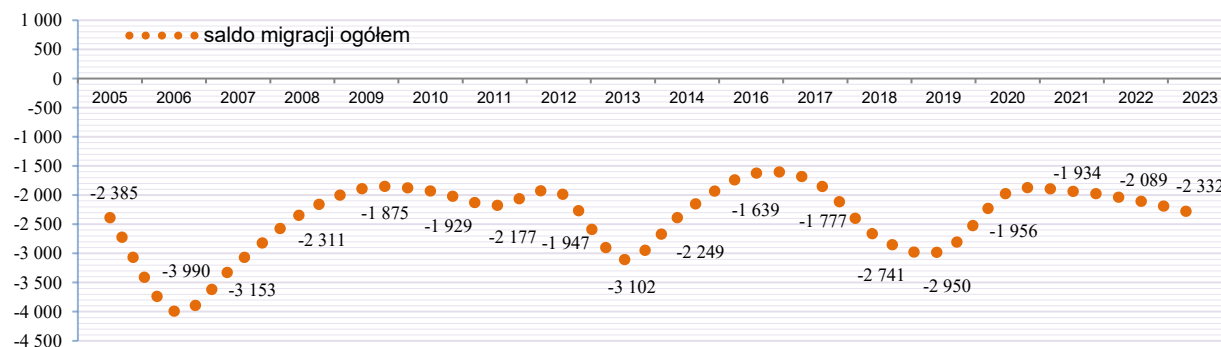
Tabela 4. ZMIANY W STRUKTURZE LUDNOŚCI WG WIEKU W WOJEWÓDZTWIE
PODKARPACKIM WG ZAŁOŻEŃ CD. PRZEDZIAŁÓW WIEKU – STOSOWANYCH W BADANIACH
DEMOGRAFICZNYCH GUS, W PROC.

Wartości wskaźnika w roku	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	30,5	29,9	29,3	28,5	28,3	27,5	26,6	25,6	24,7	23,9	23,1	22,3	21,7
Produkcyjny	56,2	56,6	57,1	57,7	57,6	58,2	59,0	59,8	60,7	61,4	62,0	62,6	63,1
Poprodukcyjny	13,3	13,4	13,6	13,8	14,1	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1	15,3

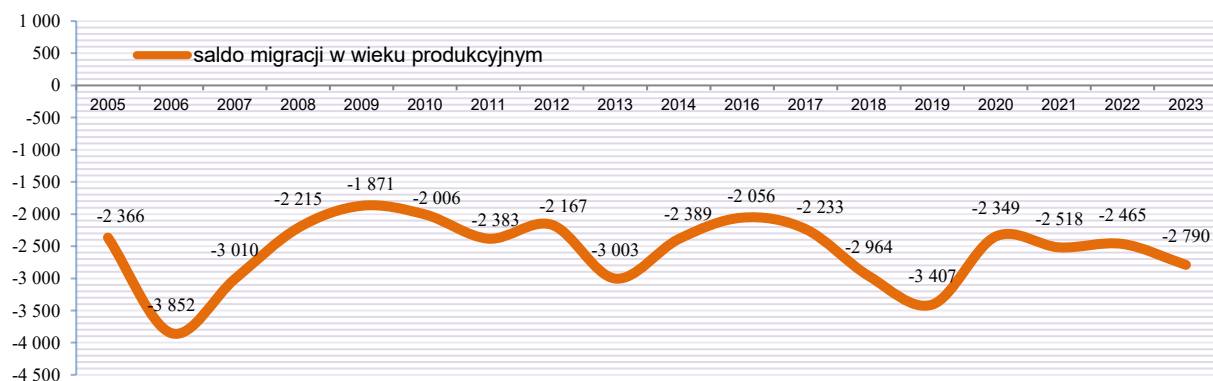
Wartości wskaźnika w roku	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20
Wiek ludności – w przedziałach													
Przedprodukcyjny	21,0	20,4	20,3	19,8	19,5	19,1	18,8	18,5	18,4	18,3	18,2	18,2	18,9
Produkcyjny	63,5	63,8	63,9	63,9	63,8	63,7	63,5	63,2	62,9	62,4	62,0	61,5	60,2
Poprodukcyjny	15,5	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,7	18,2	18,8	19,3	19,8	20,4	20,9

Wartości wskaźnika w roku	'21	'22	'23							Wzrost lub spadek w okresie 1995 – – 2023 (pkt. proc.)	Wzrost lub spadek w okresie 2022 – – 2023 (pkt. proc.)
Wiek ludności – w przedziałach											
Przedprodukcyjny	18,9	18,7	18,5							- 12,0	- 0,2
Produkcyjny	59,9	59,5	59,2							+ 3,0	- 0,3
Poprodukcyjny	21,3	21,7	22,3							+ 9,0	+ 0,5

Wykres 6. SALDO MIGRACJI OGÓŁEM

Wykres 7. SALDO MIGRACJI W WIEKU PRODUKCYJNYM

Wykres 8. SALDO MIGRACJI W WIEKU PRZED- I POPRODUKCYJNYM

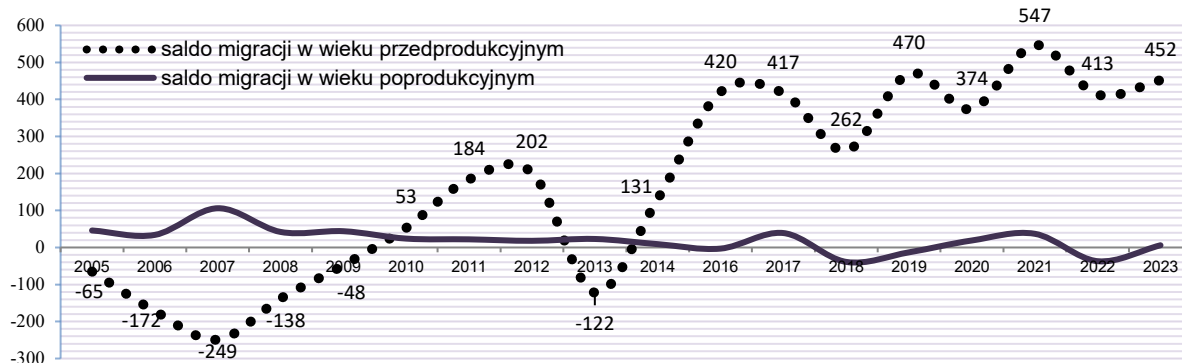

Tabela 5. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO W LATACH 2002 – 2023
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM (PRZED- I POPRODUKCYJNYM) NA 100
OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ¹²

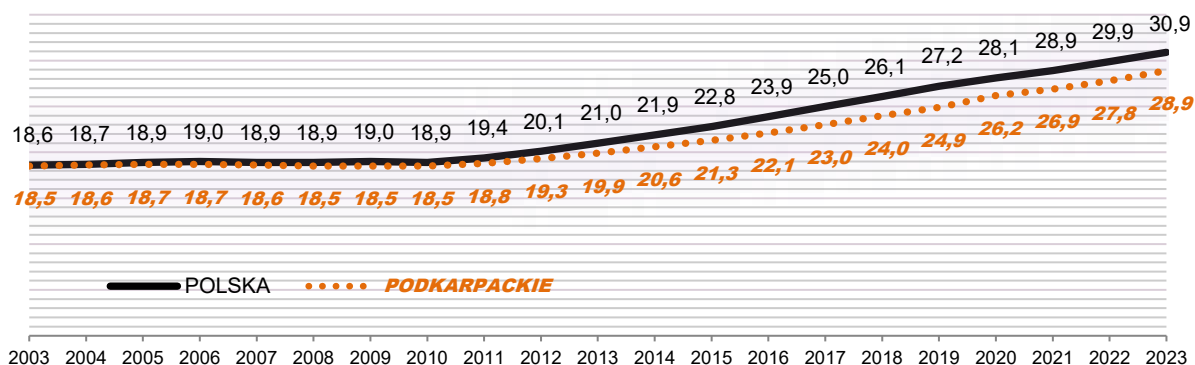
kategoria	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1	61,7
miasta	54,7	53,3	52,3	51,6	51,5	51,6	51,9	52,5	53,1	54,3	55,8	57,5	59,4	61,3	63,5
wieś	71,3	68,8	66,5	64,5	62,9	61,5	60,3	59,1	58,5	58,1	57,8	57,8	58,0	58,3	59,0
Podkarpacie	67,1	64,7	62,9	61,2	59,8	58,5	57,5	56,7	56,6	56,5	56,7	57,1	57,6	58,1	59,1
miasta	56,9	54,7	53,4	52,2	51,4	50,9	50,7	50,8	51,2	52,1	53,4	55,0	56,6	58,2	60,3
wieś	74,8	72,4	70,0	67,9	66,1	64,2	62,5	61,0	60,6	59,8	59,1	58,5	58,3	58,1	58,2

kategoria	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23								
Polska	63,4	65,1	66,7	68,3	69,3	70,4	71,2								
miasta	65,8	68,0	70,1	69,9	71,2	72,4	73,4								
wieś	59,9	60,8	61,9	66,0	66,7	67,4	68,0								
Podkarpacie	60,2	61,4	62,7	66,1	67,0	68,0	68,9								
miasta	62,4	64,6	66,8	69,4	70,9	72,6	74,1								
wieś	58,7	59,2	60,0	63,9	64,4	64,9	65,5								

Źródło: www.stat.gov.pl. Kolorem niebieskim oznaczono sekwencje spadkowe.

Kolor biały oznacza wzrost w stos. do ostatniego roku z lat spadkowych.

Wykres 9. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PO-PRODUKCYJNYM W LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I PRZED-PRODUKCYJNYM*

* Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. Rozkład w latach 2003 – 2021 skorygowany o dane NSP 2021 [GUS]. Ekonomiczne grupy wieku wg ludności 17 lat i mniej, BDL.

¹² Wskaźnik obciążenia demograficznego – pokazuje ile osób w wieku nieprodukcyjnym (zarówno przed- jak i po-produkcyjnym) przypada na osoby w wieku produkcyjnym (w zależności od przyjętej stałej, w przeliczeniu na 100 – w % lub 1000 – w ‰ osób produkcyjnych). Bez przeliczenia na 100, 1000 można użyć nazwy „współczynnik” (odnosi dwa zjawiska lub kilka względem siebie jako współwystępujące). Wraz z przeliczeniem 10/100/1000 staje się „wskaźnikiem”. Opracowano na podstawie danych GUS, <https://stat.gov.pl/>. Kategorie wg metody badań demograficznych GUS – wiek przedprodukcyjny 0 -17 lat, wiek produkcyjny 18 – 59 lat dla kobiet, 18-64 lat dla mężczyzn, wiek poprodukcyjny powyżej 59 lat kobiety i 64 lat mężczyźni.

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresów)

- Zmniejsza się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 30,5 proc. w 1995 r. do 18,5 proc. w 2023 r.). Spadek młodej ludności współwystępuje ze wzrostem ludności w wieku poprodukcyjnym. O niekorzystnych tendencjach wśród osób młodych świadczy ponadto ograniczenie wzrostu liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, pomimo występującego od 2014 r. dodatniego salda migracji w tej grupie, po zmniejszeniu się jego wartości w 2013 r.,
- Ponowny wzrost od 2012 roku wskaźnika obciążenia demograficznego (po zmniejszaniu się jego wartości do 2011 roku). Wskaźnik obciążenia demograficznego obliczono jako proporcja ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i po produkcyjnym) w stosunku do ludności będącej w wieku produkcyjnym,
- Wykres zawiera wersję wskaźnika obciążenia demograficznego zdefiniowanego jako proporcja osób starszych tj. będących już w wieku poprodukcyjnym do sumy osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. W tak zdefiniowanym wskaźniku również wystąpił wzrost, który wynika m. in. z migracji osób w tzw. „sile wieku” do lepiej płatnej pracy w krajach rozwiniętych, w tym niektórych państwach UE i ze zjawiska depopulacji.

III. ROZWÓJ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Z województwem podkarpackim tradycyjnie kojarzone są przede wszystkim takie dziedziny jak: rolnictwo, przetwórstwo czy turystyka. Część przemysłowa województwa jest ograniczona terytorialnie. Stan rozwoju lokalnych rynków pracy zależy od ich odległości od centrów rozwoju. Wskaźnik urbanizacji i stopień uprzemysłowienia dzieli województwo na dwie części a) **północno-zachodnią i środkową** – zurbanizowane, uprzemysłowione oraz b) **południowo-wschodnią**, z większym udziałem rolnictwa, walorami przyrodniczymi i turystycznymi¹³.

Do terenów północno-zachodnich należą powiaty: rzeszowski, stalowowolski, niżański, ropczycko-sędziszowski, dębicki, mielecki, kolbuszowski i tarnobrzeski. Słabszymi w części przemysłowej województwa podkarpackiego są powiaty: kolbuszowski, niżański i tarnobrzeski.

¹³ Rozdział opracowany na podstawie danych GUS. Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON (informacje miesięczne). Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie podkarpackim. Stan na koniec 2023 r. Opracowanie sygnałne. Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023 r., BDL [odczyt 29 VII 2024].

Jako tereny leżące na południu lub wschodzie województwa podkarpackiego można przyjąć powiaty: jasielski, strzyżowski, krośnieński, brzozowski, sanocki, leski, bieszczadzki [Południe] oraz lubaczowski, przemyski, jarosławski, przeworski i łańcucki [Wschód]. Relatywnie mocniejszymi gospodarczo w części południowej lub wschodniej województwa są powiaty krośnieński z miastem Krosnem. Powiat leżajski leży w północno-wschodniej części województwa i należy do licznych powiatów z najslabiej rozwiniętym przemysłem.

Tabela 6. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WG WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA	liczba podmiotów na dzień 31 XII 2023	liczba podmiotów na dzień 30 VI 2024
POLSKA	5 150 034	5 230 645
MAZOWIECKIE	1011413	1032369
ŚLĄSKIE	533194	539154
WIELKOPOLSKIE	504316	511742
MAŁOPOLSKIE	481106	490821
DOLNOŚLĄSKIE	441419	448866
POMORSKIE	357517	363491
ŁÓDZKIE	283570	286959
ZACHODNIOPOMORSKIE	250187	253072
KUJAWSKO-POMORSKIE	224470	227311
LUBELSKIE	211650	214436
PODKARPACKIE (LOKATA 11)	209123	211913
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	147272	149175
LUBUSKIE	130717	132580
ŚWIĘTOKRZYSKIE	129214	130976
PODLASKIE	120716	122461
OPOLSKIE	112573	113600

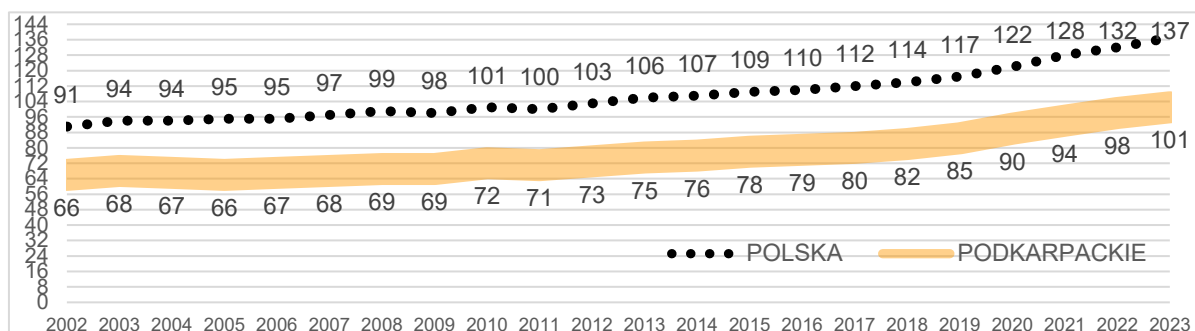
Źródło: GUS, Regon.

Tabela 7. WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, STAN NA 31 XII 2023 ROK

województwa	WSKAŹNIK PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
	(liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 ludności)
MAZOWIECKIE	184
ZACHODNIOPOMORSKIE	153
DOLNOŚLĄSKIE	153
POMORSKIE	152
WIELKOPOLSKIE	145
MAŁOPOLSKIE	140
POLSKA	137
LUBUSKIE	134
ŚLĄSKIE	123
ŁÓDZKIE	120
OPOLSKIE	120
KUJAWSKO-POMORSKIE	112
ŚWIĘTOKRZYSKIE	111
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	108
PODLASKIE	106
LUBELSKIE	105
PODKARPACKIE	101

Źródło: GUS, BDL.

Wykres 10. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW 2002–2023

Wnioski

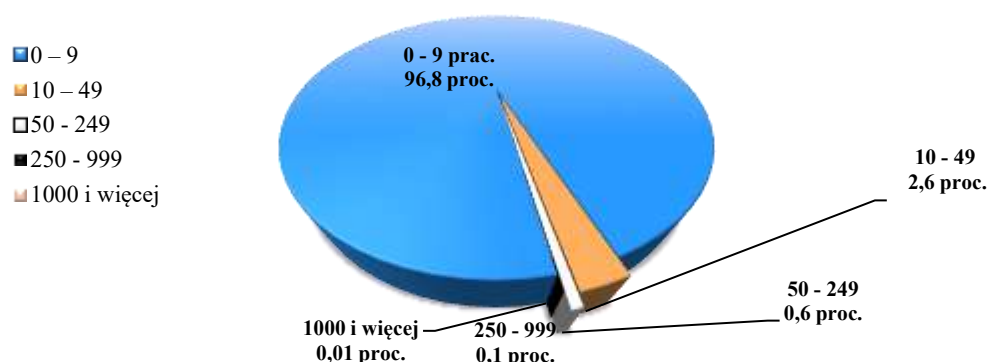
(na podstawie tabel i wykresu)

- Liczba podmiotów w województwie podkarpackim wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przyjmuje (tak jak w 2022 r.) lokatę 11 na 16 województw, licząc od najwyższej wartości dla województwa mazowieckiego. Można dodać, że jest to jedna z niskich lokat,
- W stosunku do liczby ludności w regionie, po przeliczeniu podmiotów przypadających na 1 000 osób, pozycja Podkarpacia okazuje się najniższa w kraju. W porównaniu do średniej dla Polski (137) w województwie podkarpackim 101 podmiotów gospodarczych przypadało na 1 000 osób [dane dla 2023 roku].

Tabela 8. PODMIOTY GOSPODARKI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM OGÓŁEM ¹⁴

STAN NA	Razem					
	razem	0 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 999	1000 i więcej
31 XII 2023	209 123	202 233	5 482	1 229	149	30
30 VI 2024	211 913	205 082	5 438	1 215	148	30
WZROST / SPADEK	2 790	2 849	-44	-14	-1	0

Wykres 11. PODMIOTY GOSPODARKI (OGÓŁEM) W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WG REJESTRU REGON, STAN NA 30 VI 2023 ROK

¹⁴ Bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne. Rozkład procentowy wg przewidywanej liczby osób pracujących.

Wnioski

(na podstawie tabeli i wykresu)

- Większość podmiotów to mikroprzedsiębiorstwa. Łącznie przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników obejmowały 96,8 proc. wszystkich podmiotów w rejestrze REGON¹⁵ (średnia w kraju to 96,9 proc.),
- Sektor małych i średnich zakładów tj. podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników to 2,6 proc. ogółu firm (średnia w kraju to 2,5 proc.),
- Mikroprzedsiębiorstwa oraz podmioty małe i średnie stanowią łącznie 99,3 proc. ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej (rejestr REGON, średnia dla kraju to również wartość zbliżona tj. 99,4 proc.),
- Wzrost ilości podmiotów gospodarczych odnotowano w niewielkich firmach – zatrudniających do 9 pracowników, największy w sektorze prywatnym.

Tabela 9. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PUBLICZNY¹⁶

STAN NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, SEKTOR PUBLICZNY					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2023	5 292	2 896	1 743	588	53	12
30 VI 2024	5 301	2 915	1 734	587	53	12
WZROST / SPADEK	9	19	-9	-1	0	0

Tabela 10. PODMIOTY GOSPODARKI, SEKTOR PRYWATNY

STAN4 NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, SEKTOR PRYWATNY					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2023	200 700	196 211	3 734	641	96	18
30 VI 2024	203 448	199 008	3 699	628	95	18
WZROST / SPADEK	2 748	2 797	-35	-13	-1	0

Tabela 11. SEKTOR PRYWATNY, OSOBY FIZYCZNE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ

STAN NA	WOJEWÓDZTWO PODKARPACIE, OSOBY FIZYCZNE (W SEKTORZE PRYWATNYM)					
	razem	0-9	10-49	50-249	250-999	1000 i więcej
31 XII 2023	156 646	155 504	1 107	32	2	1
30 VI 2024	158 425	157 292	1 098	32	2	1
WZROST / SPADEK	1 779	1 788	-9	0	0	0

Wnioski

(na podstawie tabel)

- Mniejszość podmiotów gospodarki zarejestrowanych w rejestrze REGON stanowiły podmioty publiczne tj. 2,5 proc. w ogółem [Polska: 2,1 proc.],

¹⁵ Podobne kumulacje w zakresie przewidywanej liczby osób pracujących w podmiotach w przedziale od 0 do 9 pracowników odnotowano we wszystkich województwach w kraju – i co jest z tym związane – dla średniej ogólnopolskiej tj. 96,6 proc.

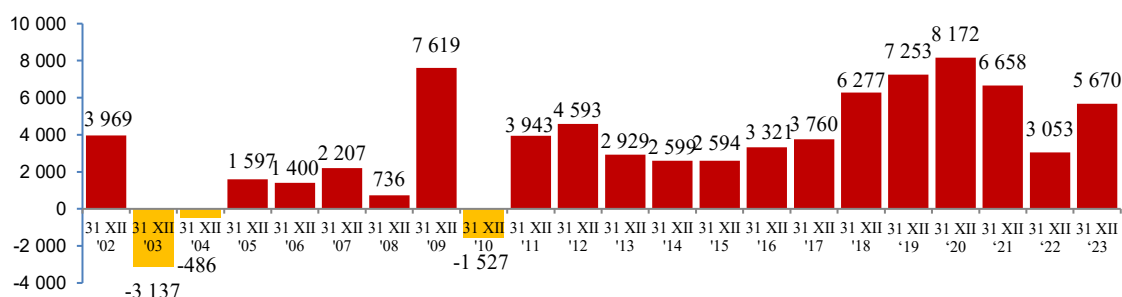
¹⁶ Podmioty gospodarcze wg przewidywanej liczby pracujących i bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne.

- Znaczny udział mikro- i małych przedsiębiorstw odnotowano wśród podmiotów prywatnych, o czym świadczy wysoki udział (odsetek) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w podmiotach prywatnych na poziomie 77,9 proc. Polska: 74,3 proc. [stan na dzień 30 czerwca 2024 r].

Tabela 12. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, WZROST LUB SPADEK [2002–2023]

OKRES	Podmioty wg stanu na koniec m-ca	wzrost/spadek w stosunku do poprzedniego roku (w proc.)	wzrost/spadek 31 XII 2002= = 100 proc.
31 XII '02	138 713	---	100 proc.
31 XII '03	142 682	2,9	2,9
31 XII '04	139 545	- 2,2	0,6
31 XII '05	139 059	- 0,3	0,2
31 XII '06	140 656	1,1	1,4
31 XII '07	142 056	1,0	2,4
31 XII '08	144 263	1,6	4,0
31 XII '09	144 999	0,5	4,5
31 XII '10	152 618	5,3	10,0
31 XII '11	151 091	- 1,0	8,9
31 XII '12	155 034	2,6	11,8
31 XII '13	159 627	3,0	15,1
31 XII '14	162 556	1,8	17,2
31 XII '15	165 155	1,6	19,1
31 XII '16	167 749	1,6	20,9
31 XII '17	171 070	2,0	23,3
31 XII '18	174 830	2,2	26,0
31 XII '19	181 107	3,6	30,6
31 XII '20	188 360	4,0	35,8
31 XII '21	196 532	4,3	41,7
31 XII '22	203 190	3,4	46,5
31 XII '23	206 243	1,5	48,7
30 VI '24	211 913	2,7	52,8

Wykres 12. ZMIANY LICZBY PODMIOTÓW W REJESTRZE REGON, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE – BEZ OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE**

** GUS, wzrost lub spadek w stosunku do roku poprzedniego.

Wnioski

(na podstawie tabeli i wykresu)

- Opis zmian w liczbie firm, co do założonego okresu – stanowi różnica pomiędzy stanami na koniec analizowanych lat¹⁷. Poza nielicznymi spadkami odnotowano wzrosty liczby

¹⁷ Różnica pomiędzy napływem a odpływem jest równa różnicy pomiędzy stanem początkowym i końcowym dla badanego okresu, podobnie jak w bilansie osób bezrobotnych.

podmiotów gospodarczych. Od 2003 r. tylko 3 razy nastąpił spadek liczby podmiotów w rejestrze REGON w stosunku do roku poprzedniego,

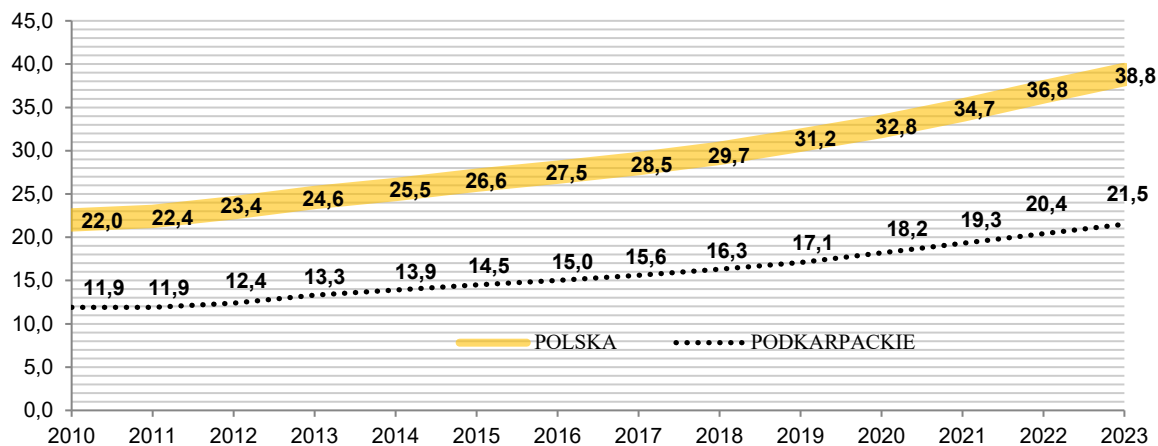
- Wzrosty liczby podmiotów gospodarczych automatycznie nie dowodzą rzeczywistego zwiększenia się liczby pracodawców, ponieważ po części następują w wyniku powtórnych rejestracji już istniejących wcześniej firm,
- W I półroczu 2024 r. wzrost o 5670 podmiotów. W por. do 2002 r. odnotowano wzrost o 73 200 podmiotów,
- Odrębnym zagadnieniem pozostają przyczyny zmian. Niektórzy pracodawcy dla uniknięcia znacznych strat, kontynuują działalność w podobnej formule pod zmienionym szyldem, samodzielnie lub z współpracując z innymi firmami,
- Pozostałymi powodami wg GUS są decyzja organu państwowego o likwidacji, zmiana formy prawnej działalności na rynku, przekształcenia własnościowe, postanowienie sądu dotyczące postępowania upadłościowego, wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych ostatniego pracownika, zaprzestanie działalności, zawieszenie działalności czy zgon właściciela firmy lub inna przyczyna wyrejestrowania działalności.

Tabela 13. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2023 roku wg sekcji PKD – bez osób fizycznych prowadzących WYŁĄCZNIE INDYWIDUALNE GOSPODARSTWA ROLNE

LP	KOD	SEKCJA PKD	stan na 31 XII 2023 r.	stan na 30 VI 2024 r.	wzrost / spadek
1	ogółem	---	209 123	211 913	+ 2 790
2	A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3182	3177	- 5
3	B	górnictwo i wydobywanie	232	230	- 2
4	C	przetwórstwo przemysłowe	19222	19317	+ 95
5	D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	602	612	+ 10
6	E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	522	518	- 4
7	F	budownictwo	35028	35722	+ 694
8	G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	42487	42373	- 114
9	H	transport i gospodarka magazynowa	13758	13912	+ 154
10	I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5991	6038	+ 47
11	J	informacja i komunikacja	8713	8953	+ 240
12	K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4469	4518	+ 49

13	L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6302	6402	+ 100
14	M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19215	19503	+ 288
15	N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierając	5812	5977	+ 165
16	O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1905	1908	+ 3
17	P	edukacja	7615	7683	+ 68
18	Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12758	12928	+ 170
19	R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4422	4473	+ 51
20	S	pozostała działalność usługowa	15698	16402	+ 704
21	T	gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1186	1263	+ 77
22	U	organizacje i zespoły eksterytorialne	4	4	0

Wykres 13. LICZBA PODMIOTÓW PRZYJĘTYCH PRZEZ GUS ZA SEKTOR KREATYWNY NA 1000 MIESZKAŃCÓW

Wnioski

(na podst. tabeli i wykresu)

- Przyrosty podmiotów gospodarczych w I półroczu 2024 r. można zauważyć w pozostałej działalności usługowej (wzrost o 704 podmioty), budownictwie (o 694), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 288), informacji i komunikacji (o 240), opiece zdrowotna i pomocy społecznej (o 170), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (o 165), transporcie i gospodarce magazynowej (o 154), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (o 100), przetwórstwie przemysłowym (o 95),

- Nastąpił wzrost liczby podmiotów w tzw. sektorze kreatywnym (GUS) o 1,1 pkt. prom. w województwie podkarpackim. W kraju nastąpił wzrost o 2,0 pkt. prom. (wykres 13, 2022 do 2023, sekcje PKD – przypis) ¹⁸,
- Sektor kreatywny w ujęciu danych statystycznych wzrasta w porównaniu do lat wcześniejszych. Jak wynika z dostępnych informacji (podmioty gospodarcze w sekcjach J-N na 1000 mieszkańców) w województwie podkarpackim zwiększa się udział firm zaliczonych do sektora kreatywnego z 11,9 proc. w 2010 r. do 21,5 proc. w 2023 roku. Proces ten powinien pozostawać dobrym prognostykiem na przyszłość, zarówno, co do rozwoju gospodarki krajowej jak i regionalnej. Otwartym pytaniem pozostaje czy większość nowoczesnego przemysłu jest pod rodzimym zarządem, a zyski są konsumowane na miejscu zamiast transferów do krajów wysoko uprzemysłowionych.

IV. PRACUJĄCY A LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

W styczniu 2024 r. w województwie podkarpackim pracowało ogółem 754 155 osób tj. 5,0 proc. ogółu osób pracujących w Polsce (w 2021 r. – 4,8 proc.). W ogólnej liczbie pracujących (754,1 tys.) kobiety stanowiły 46,0 proc. (w 2021 r. – 46,0 proc.). Większość osób pracujących zatrudnia sektor prywatny.

Tabela 14. PRACUJĄCY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

LP	KOD	Sektory PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności)	Liczba pracujących 31 XII 2021 r.	Liczba pracujących styczeń 2024 r.	wzrost/ spadek
1	OGÓŁEM	Łącznie osób pracujących w województwie ¹⁹	704 061	754 155	+ 50 094
2	A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	85 055	88 226	+ 3 171
3	B	Górnictwo i wydobywanie	3 235	1 918	- 1317
4	C	Przemysł (w tym przetwórstwo przemysłowe)	166 262	165 183	- 1079
5	D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5 874	7 183	+ 1309
6	E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7 932	8 402	+ 470
7	F	Budownictwo	48 548	53 368	+ 4820
8	G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	104 964	106 351	+ 1387
9	H	Transport i gospodarka magazynowa	33 942	35 203	+ 1261
10	I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11 476	12 734	+ 1258

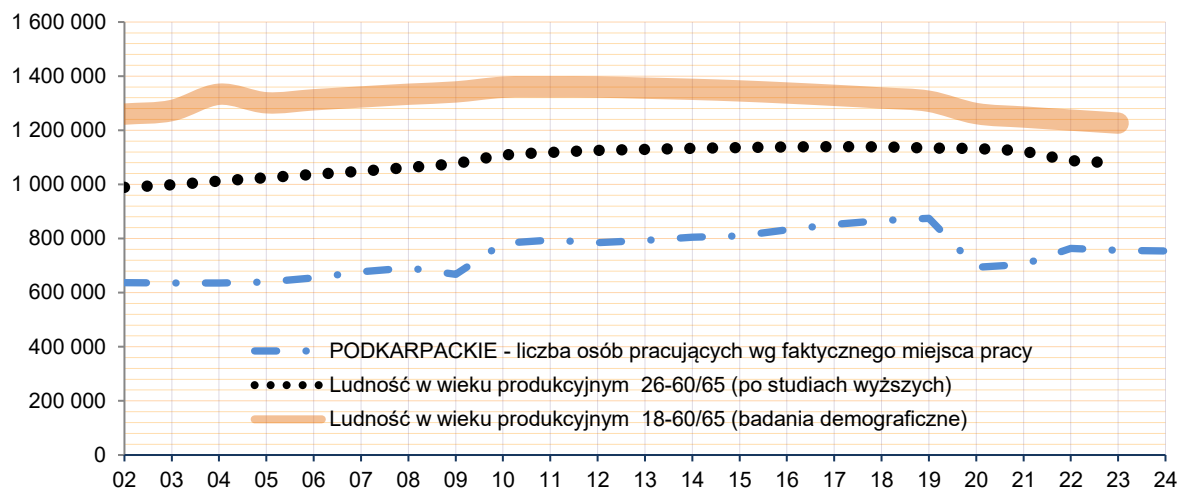
¹⁸ W badaniach GUS (zgodnie z teorią tzw. *creative class*) **sektor kreatywny** to następujące sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności: sekcja J dział 59, dział 60, sekcja M dział 71 - 74, sekcja R dział 90. Sektor wysokiej technologii zawiera sekcje: C działy 20-32, E działy 38 i 39, J dział 62, M działy 71,72 i 74 i Q dział 86.

¹⁹ Liczba dotyczy pracujących cywili. Bez zatrudnionych w jednostkach obrony narodowej, bezpieczeństwa publicznego.

11	J	Informacja i komunikacja	10 334	14 491	+ 4157
12	K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8 058	9 031	+973
13	L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6 290	5 799	- 491
14	M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21 237	25 722	+ 4485
15	N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca*	20 809	23 044	+ 2235
16	O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	33 022	54 141	+ 21119
17	P	Edukacja	61 905	62 599	+ 694
18	Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	52 626	55 406	+ 2780
19	R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7 053	7 725	+ 672
20	S, T, U	Pozostała działalność usługowa	15 439	17 629	+ 2190

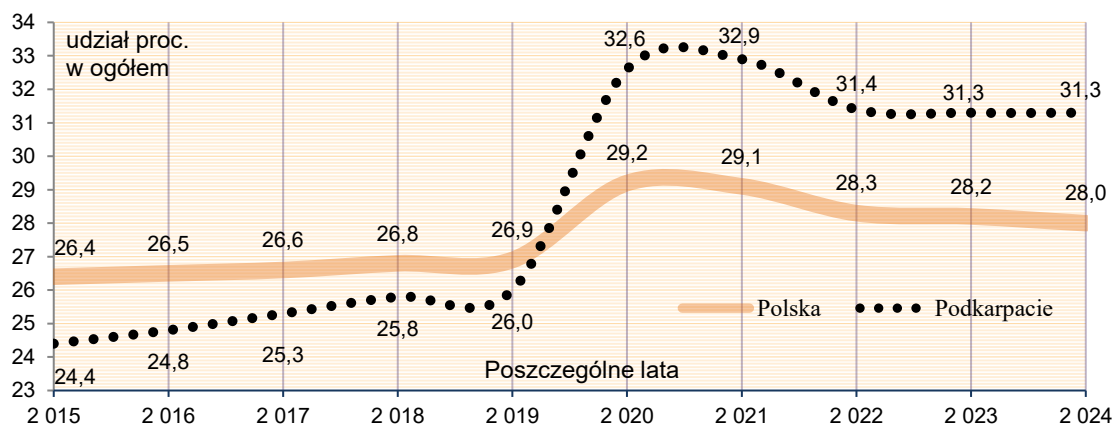
* Dotyczy: wynajmu, dzierżawy, działalności turystycznej, detektywistycznej, ochroniarskiej, utrzymaniu porządku w budynkach, administracyjnej obsłudze biura i pozostałych czynnościach wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej.

Wykres 14. PRACUJĄCY OGÓŁEM

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>, pracujący – BDL wg sekcji A-S, ludność – moduł demografia, wg pojedynczych roczników wieku i płci.

Wykres 15. PRACUJĄCY W PRZEMYSŁE (SEKCJE PKD B-F) POLSKA, WOJEWÓDZTWO PODKARPACIE

Źródło: BDL, pracujący wg faktycznego miejsca pracy i sekcji PKD. Dane za 2020 i 2021 skorygowane najnowszym powszechnym spisem rolnym z 2020 r.

Wykres 16. PRACUJĄCY WEDŁUG PKD, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

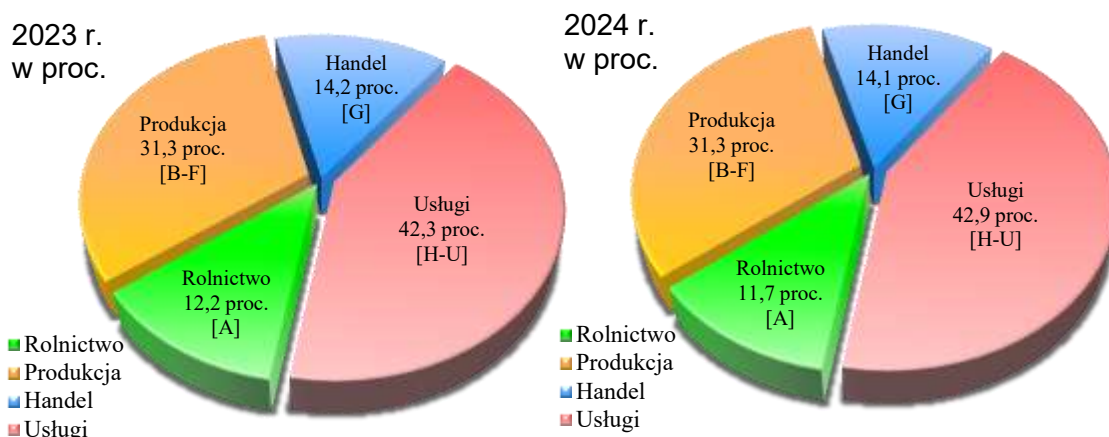

Tabela 15. OFERTY PRACY ZGŁOSZONE DO POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY WG PKD WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, I PÓŁROCZE 2023 – I PÓŁROCZE 2024

Deklarowany rodzaj działalności	sekcje PKD	I półrocze 2023 r.	rozkład w proc.	I półrocze 2024 r.	rozkład w proc.
Rolnictwo	A	265	1,1	258	1,2
Produkcja	B-F	8 032	33,4	7 224	33,7
Handel	G	3 384	14,1	3 190	14,9
Usługi	H-U	12 355	51,4	10 787	50,3
razem	---	24 036	100,0	21 459	100,0

Wnioski

(na podstawie tabel i wykresów)

- Odnotowano wzrost liczby osób pracujących, w porównaniu 2021–2024 o 50094 tj. 7,1 proc.,
- Sektorami skupiającymi najwięcej osób pracujących okazały się być przemysł, handel i rolnictwo (łącznie z leśnictwem, łowiectwem i rybactwem),
- Największe wzrosty odnotowano w administracji publicznej, obronie narodowej i obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (wzrost o 21 119 pracowników), budownictwie (4820), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (4485), informacji i komunikacji (4157), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (3171), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (2780), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (2235), pozostałej działalności usługowej (2190), handlu [hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle] (1387), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (1309), transporcie i gospodarce

magazynowej (1261) oraz działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (1258),

- Największe spadki odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (spadek o 1317 pracowników), w przemyśle, w tym przetwórstwie przemysłowym (o 1079 osób), działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (491),
- Różnica pomiędzy **liczbą ludności w „sile wieku” (26–60[65] lat)**, a z uwagi na początek zakresu 26 lat – zapewne w większej części będącą po studiach wyższych i **osobami pracującymi** wyniosła w 2023 r. 323,7 tys. osób ²⁰,
- Występuje również różnica pomiędzy **ilością osób pracujących a ludnością w wieku produkcyjnym [18-60(65) lat]**, która wyniosła w 2023 r. 470,3 tys. osób. Powyższe zmiany pokazuje wykres 14. Trudne warunki gospodarowania i brak możliwości zaangażowania znacznych rezerw kapitału ludzkiego współwystępują z możliwością wzrostu PKB w regionie. Pogłębianie się tego rozwarstwienia obniża efektywność gospodarowania zasobami ludzkimi uniemożliwiając osiągnięcie wysokiego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego niektórych krajów Europy Zachodniej i Północnej,
- Odnotowano procentowy wzrost udziału osób pracujących w przemyśle (sekcje od B do F, łącznie z budownictwem) w ogólnej liczbie pracujących w województwie podkarpackim z 24,4 proc. w 2015 r. do 31,3 proc. w 2024 r. [wykres 15]. Województwo podkarpackie w rankingu do innych województw w kraju zajmuje 8 lokatę – licząc od wartości najwyższej dla województwa śląskiego tj. 585 844 pracujących, co stanowi 13,9 proc. pracowników w kraju vs. podkarpackie z 5,6 proc.,
- Najwięcej osób pracujących gdy łączymy poszczególne działy gospodarki odnotowano w usługach [2024 r.] – (42,9 proc.), produkcji (31,3 proc.) i w handlu (14,1 proc.) ²¹,
- W województwie podkarpackim odnotowano niski udział w kraju osób zatrudnionych w usługach tj. sekcje H-U, [10 lokata] ²²,
- PUP obsługują coraz mniej ofert pracy pochodzących z rolnictwa, co świadczy o poszukiwaniu pracowników przez rolników bez rejestrowanych publikatorów. Następują tutaj dwa procesy: kumulacja produkcji na coraz większych arealach przy jak najmniejszej liczbie pracowników, co umożliwia technika. Pozostała część pracowników niezbędna do zbiorów pracuje w szarej strefie i jest ujmowana jedynie przez szacunki ²³.

²⁰ Przedział ludności w wieku 26-65 dla mężczyzn oraz 26-60 dla kobiet nie obejmuje osób młodych, uczących się w szkolnictwie zawodowym, średnim i wyższym. Nie zawiera również emerytów, a po odjęciu osób bezrobotnych powinien niewiele się różnić od liczby osób pracujących.

²¹ Przetwórstwo przemysłowe żywności zawarte jest w produkcji.

²² Przyjęto podział na sekcje A rolnictwo, B– F produkcja, G handel i H-U usługi.

²³ Przetwórstwo żywności przy taśmie, w formie masowej produkcji jest wliczone przez GUS do przemysłu.

Tabela 16. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG POWIATÓW

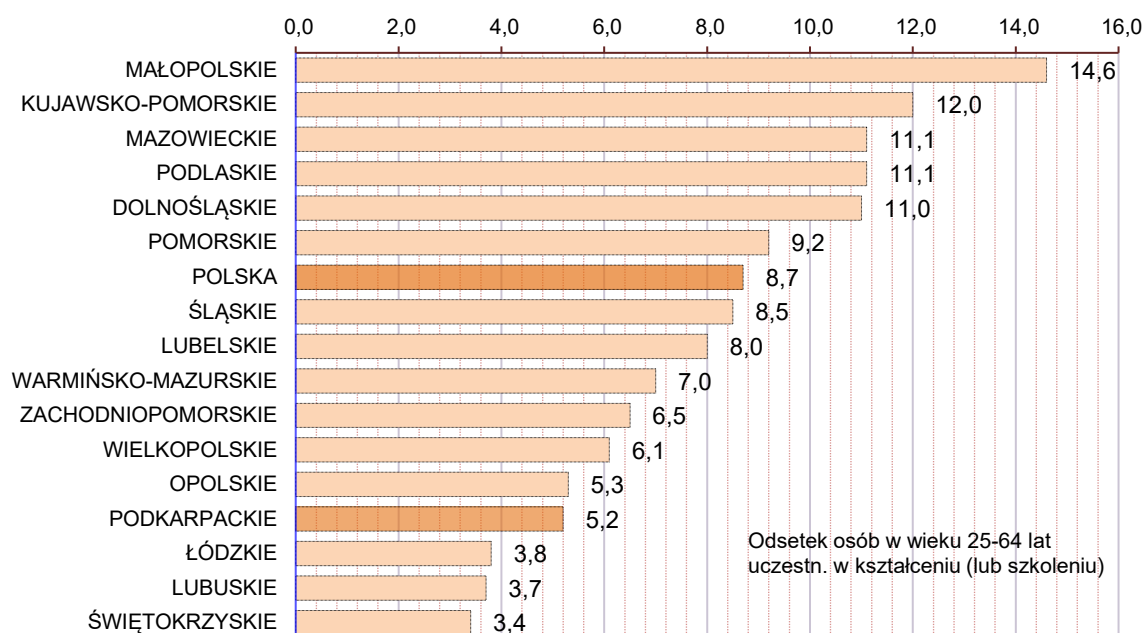
POWIAT	NUTS III (Subregion)	31-01-2023 r.	31-01-2024 r	WZROST / SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	---	15 004 374	15 030 878	26 504
woj. podkarpackie	---	756 025	754 155	-1870
bieszczadzki	krośnieński	6 593	6 545	-48
brzozowski	krośnieński	21 167	20 902	-265
dębicki	tarnobrzeski	50 365	50 205	-160
jarosławski	przemyski	41 050	40 784	-266
jasielski	krośnieński	36 636	36 282	-354
kolbuszowski	rzeszowski	21 659	21 855	196
krośnieński	krośnieński	38 779	38 450	-329
leski	krośnieński	8 191	8 073	-118
leżajski	tarnobrzeski	21 944	21 714	-230
lubaczowski	przemyski	18 262	17 971	-291
łańcucki	rzeszowski	31 434	31 614	180
mielecki	tarnobrzeski	53 910	53 195	-715
niżański	tarnobrzeski	21 051	20 802	-249
przemyski	przemyski	25 066	24 908	-158
przeworski	przemyski	27 995	27 995	0
ropczycko-sędziszowski	rzeszowski	27 745	27 822	77
rzeszowski	rzeszowski	68 600	69 338	738
sanocki	krośnieński	30 565	29 860	-705
stałowowolski	tarnobrzeski	34 217	34 193	-24
strzyżowski	rzeszowski	21 212	21 174	-38
tarnobrzeski	tarnobrzeski	18 169	18 054	-115
m. Krosno	krośnieński	15 344	15 188	-156
m. Przemysł	przemyski	18 050	17 899	-151
m. Rzeszów	rzeszowski	82 690	84 194	1504
m. Tarnobrzeg	tarnobrzeski	15 331	15 138	-193

Tabela 17. LICZBA OSÓB PRACUJĄCYCH W POWIATACH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB WG NUTS III

WG NUTS III UE - subregion	31-01-2023 r.	31-01-2024 r	WZROST lub SPADEK (w liczbach bezwzględnych)
Polska	15 004 374	15 030 878	26 504
woj. podkarpackie	756 025	754 155	-1 870
rzeszowski	253 340	255 997	2 657
krośnieński	157 275	155 300	-1 975
przemyski	130 423	129 557	-866
tarnobrzeski	214 987	213 301	-1 686

Źródło: GUS, Pracujący w gospodarce narodowej wg płci i miejsca zamieszkania, bez pracujących za granicą.

Wykres 17. ODSETEK OSÓB SZKOLĄCYCH I KSZTAŁCĄCYCH SIĘ W 2023 R.

Źródło: BDL, aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 LAT wg BAEL (dane średnioroczne), osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lata.

Tabela 18. OSOBY W WIEKU PRODUKCYJNYM, UCZESTNICZĄCE W KSZTAŁCENIU LUB SZKOLENIU ZAWODOWYM W STOSUNKU DO OGÓŁU LUDNOŚCI

Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lat [dane BAEL 18-89 średniorocznie]

Nazwa	udział osób w wieku 25 - 64 lat*	udział osób w wieku 25 - 64 lat*	wskaźnik precyzji	wskaźnik precyzji	Przedział ufności dolna granica**		Przedział ufności górna granica	
	2010	2023	2010	2023	2010	2023	2010	2023
	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.	w proc.
MAŁOPOLSKIE	4,7	14,6	4,3	6,8	4,31	12,66	5,09	16,54
KUJAWSKO-POMORSKIE	4,2	12,0	4,8	6,7	3,81	10,43	4,59	13,57
MAZOWIECKIE	7,5	11,1	3,0	4,6	7,06	10,10	7,94	12,10
PODLASKIE	5,0	11,1	4,4	9,0	4,57	9,15	5,43	13,05
DOLNOŚLĄSKIE	5,4	11,0	3,7	6,2	5,01	9,66	5,79	12,34
POMORSKIE	6,4	9,2	3,8	8,0	5,92	7,76	6,88	10,64
POLSKA	5,2	8,7	0,0	2,0	5,20	8,36	5,20	9,04
ŚLĄSKIE	5,5	8,5	3,2	6,6	5,16	7,41	5,84	9,59
LUBELSKIE	5,8	8,0	3,9	5,9	5,36	7,07	6,24	8,93
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3,8	7,0	5,3	8,6	3,41	5,82	4,19	8,18
ZACHODNIOPOMORSKIE	4,8	6,5	5,0	9,0	4,33	5,36	5,27	7,64
WIELKOPOLSKIE	4,6	6,1	3,8	8,7	4,26	5,06	4,94	7,14
OPOLSKIE	4,9	5,3	3,6	8,2	4,55	4,45	5,25	6,15
PODKARPACKIE	3,3	5,2	4,3	8,8	3,02	4,30	3,58	6,10
ŁÓDZKIE	4,1	3,8	3,5	10,2	3,82	3,04	4,38	4,56
LUBUSKIE	4,4	3,7	4,6	10,0	4,01	2,97	4,79	4,43
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4,2	3,4	4,1	10,1	3,86	2,73	4,54	4,07

* Udział osób będących w wieku od 25 do 64 lat uczących się i doksztalcających się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

** Przedział ufności.

- Skupienie osób pracujących odnotowano w podregionie rzeszowskim (33,9 proc.) i tarnobrzesckim – (28,3 proc.) – tj. łącznie 62,2 proc. W pozostałych podregionach [wg NUTS III] odnotowano niższy udział tj. w krośnieńskim (20,6 proc.) i przemyskim (17,2 proc.),
- W podregionie rzeszowskim miał miejsce wzrost liczby osób pracujących (wzrost o 2657 osób pracujących). W pozostałych podregionach odnotowano spadki. W p. krośnieńskim nastąpił spadek o 1975 osób, w tarnobrzesckim o 1686 osób i w przemyskim o 866 osób.
- Lokalizacja większości dużych firm w województwie pokrywa się z przestrzennym usytuowaniem zakładów w ramach dawnego COP-u. Łącznie w podregionach wg NUTS III odnotowano w subregionie przemyskim (PL 324) – 129 557 pracujących, krośnieńskim (PL 323) – 155 300, tarnobrzesckim (PL 326) – 213 301 i rzeszowskim (PL 325) [najwięcej] – 255 997,
- Znaczna różnica pomiędzy liczbą osób pracujących a liczbą ludności w wieku 26 – 65 lat. Niski udział osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (13 lokata)²⁴ [dane za 2023 r.].

²⁴ Dane średnioroczne - dotyczą ludności w wieku 15–89 lat wg faktycznego miejsca zamieszkania.

Wskaźnik obliczono jako udział osób w wieku 25–64 lat, uczących się lub doksztalających w ludności ogółem w tej samej grupie wieku. Dane wynikają z reprezentatywnego badania BAEL (aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15–89 lat). Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Przedmiot badania to sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt **wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo** w badanym tygodniu.

Od IV kwartału 1999 r. została zmieniona metoda prowadzenia badania. Obserwacja wybranego tygodnia w środkowym miesiącu kwartału została zastąpiona metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania), pozwalającą na zilustrowanie sytuacji na rynku pracy w okresie całego kwartału. Od I kwartału 2003 r. do II kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną wykorzystywane były dane o ludności Polski (ludność w wieku 15 lat i więcej) pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 r., w związku z czym wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzednich. Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne: od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej; do II kwartału 2012 r. - powyżej 3 miesięcy. W związku z powyższym dane BAEL od III kwartału 2012 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za okresy wcześniejsze. Dane za okres: od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. zostały przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. Dane prezentowane wg grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 roku - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat – przedstawiane były wg roku urodzenia. W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach "ogółem". Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania. Wartości liczbowe poniżej 5 tysięcy nie są prezentowane ze względu na wysoki losowy błąd próby. Wykorzystując zamieszczone wskaźniki precyzji można dla procentowego udziału osób 25–64 lat w szkoleniach obliczyć przedziały ufności, w których z prawdopodobieństwem 95 proc. znajdują się faktyczne wartości [procentowe] estymowanego wskaźnika.

V. RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W I PÓŁROCZU 2024 ROKU

W województwie podkarpackim wg stanu na 30 VI 2024 r. (w porównaniu do 31 XII 2023 r.) odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych o 3839 osób (tj. 5,7 proc.) i stopy bezrobocia o 0,4 pkt. proc.

Tabela I. Stan i struktura osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w końcu okresu, województwo podkarpackie

kategorie	31 XII 2023			30 VI 2024			wzrost/spadek ogółem	wzrost/spadek w proc.
	bezrobotni (ogółem)	w tym kobiety		bezrobotni (ogółem)	w tym kobiety			
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		
ogółem	67 653	34 679	51,3	63 814	32 664	51,2	-3 839	-5,7
osoby poprzednio pracujące	58 487	29 394	50,3	55 556	27 884	50,2	-2 931	-5,0
w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 737	1 451	53,0	2 690	1 426	53,0	-47	-1,7
osoby dotychczas nie pracujące	9 166	5 285	57,7	8 258	4 780	57,9	-908	-9,9

Tabela II. BEZROBOTNI W PUP ORAZ STOPA BEZROBOCIA WG POWIATÓW, stan w końcu okresu

powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH					STOPA BEZROBOCIA				
	30 VI '23	31 XII '23	30 VI '24	wzrost/spadek k do XII '23 (liczba)	wzrost/spadek do VI '23 (liczba)	30 VI '23	31 XII '23*	30 VI '24	wzrost/spadek k do XII '23 (pkt. proc.)	wzrost/spadek do VI '23 (pkt. proc.)
województwo	65 064	67 653	63 814	-3 839	-1 250	8,4	8,6	8,2	-0,4	-0,2
bieszczadzki	984	1 085	1 031	-54	47	14,3	15,4	14,9	-0,5	0,6
brzozowski	3 561	3 848	3 405	-443	-156	19,6	20,8	18,9	-1,9	-0,7
dębicki	2 393	2 433	2 260	-173	-133	4,7	4,7	4,4	-0,3	-0,3
jarosławski	4 248	4 299	4 239	-60	-9	10,5	10,6	10,5	-0,1	0,0
jasieński	4 686	5 107	4 693	-414	7	12,3	13,2	12,3	-0,9	0,0
kolbuszowski	1 519	1 494	1 509	15	-10	7,8	7,6	7,7	0,1	-0,1
krośniński	2 076	2 221	2 136	-85	60	7,8	8,3	8,0	-0,3	0,2
leski	1 571	1 716	1 531	-185	-40	17,5	18,8	17,2	-1,6	-0,3
leżajski	2 898	3 105	2 809	-296	-89	13,7	14,5	13,4	-1,1	-0,3
lubaczowski	1 573	1 867	1 586	-281	13	9,1	10,6	9,2	-1,4	0,1
łańcucki	2 476	2 547	2 401	-146	-75	9,4	9,6	9,1	-0,5	-0,3
mielecki	2 784	3 017	2 872	-145	88	4,8	5,2	5,0	-0,2	0,2
niżański	3 009	3 043	2 794	-249	-215	16,3	16,4	15,3	-1,1	-1,0
przemyski	2 794	2 963	2 711	-252	-83	14,9	15,5	14,5	-1,0	-0,4
przeworski	3 149	3 397	3 161	-236	12	12,8	13,6	12,8	-0,8	0,0
ropczycko-sędziszowski	2 559	2 551	2 556	5	-3	10,4	10,4	10,4	0,0	0,0
rzeszowski	4 595	4 670	4 423	-247	-172	7,5	7,6	7,3	-0,3	-0,2
sanocki	2 644	2 737	2 659	-78	15	7,9	8,1	7,9	-0,2	0,0
stałowowlowski	1 853	1 943	1 860	-83	7	4,6	4,8	4,6	-0,2	0,0
strzyżowski	3 020	3 125	3 008	-117	-12	16,7	17,1	16,7	-0,4	0,0
tarnobrzegi	1 209	1 251	1 196	-55	-13	7,2	7,4	7,1	-0,3	-0,1
Krosno	725	790	767	-23	42	2,7	2,9	2,8	-0,1	0,1
Przemyśl	2 415	2 346	2 240	-106	-175	10,3	10,0	9,6	-0,4	-0,7
Rzeszów	5 288	5 033	4 933	-100	-355	4,3	4,1	4,1	0,0	-0,2
Tarnobrzeg	1 035	1 065	1 034	-31	-1	6,8	7,0	6,8	-0,2	0,0

*Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli I i II)

- Największy procentowy spadek osób bezrobotnych odnotowano w grupie osób dotychczas nie pracujących (o 9,9 proc.). Spadek odnotowano również wśród osób poprzednio pracujących (o 5,0 proc.). W grupie osób poprzednio pracujących, zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy – odnotowano spadek o 1,7 proc.,
- W analizowanym półroczu spadek liczby bezrobotnych odnotowano w 23 powiatach (na 25 jednostek administracyjnych). W pozostałych 2 – nastąpiły niewielkie wzrosty liczby bezrobotnych.

Tabela III. OSOBY POSIADAJĄCE OBYWATELSTWO UKRAIŃSKIE ZAREJESTROWANE JAKO BEZROBOTNI W PUP wg powiatów, stan w końcu okresu

Powiaty	LICZBA BEZROBOTNYCH ogółem, stan na 30 VI 2024	w tym osoby posiadające obywatelstwo ukraińskie *	udział w bezrobotnych ogółem (proc.)	kobiety z obywatelstwem ukraińskim zarejestrowane jako osoby bezrobotne	udział bezrobotnych Kobiet z obywatelstwem ukraińskim w bezrobotnych ogółem z obywatelstwem ukraińskim (w proc.)	LICZBA POSZUKUJĄCYCH PRACY ogółem, stan na 30 VI 2024	osoby posiadające obywatelstwo ukraińskie zarejestrowane jako poszukujący pracy *	kobiety z obywatelstwem ukraińskim zarejestrowane jako osoby poszukujące pracy
województwo	54 840	487	0,9	418	85,8	1 530	24	15
bieszczadzki	1 031	12	1,2	9	75,0	21	0	0
brzozowski	3 405	4	0,1	3	75,0	27	0	0
dębicki	2 260	19	0,8	20	105,3	46	3	2
jarosławski	4 239	25	0,6	22	88,0	93	0	0
jasieński	4 693	18	0,4	18	100,0	54	1	1
kolbuszowski	1 509	4	0,3	1	25,0	39	0	0
krośnieński + mnpp	2 136	31	1,5	29	93,5	79	7	5
leski	1 531	11	0,7	10	90,9	26	0	0
leżajski	2 809	10	0,4	9	90,0	77	0	0
lubaczowski	1 586	5	0,3	4	80,0	60	0	0
łańcucki	2 401	14	0,6	12	85,7	23	0	0
mielecki	2 872	39	1,4	35	89,7	50	0	0
niżański	2 794	13	0,5	13	100,0	29	0	0
przemyski + mnpp	2 711	72	2,7	55	76,4	131	2	1
przeworski	3 161	14	0,4	11	78,6	31	1	0
ropczycko-sędziszowski	2 556	12	0,5	10	83,3	45	0	0
rzeszowski + mnpp	4 423	128	2,9	108	84,4	163	9	6
sanocki	2 659	26	1,0	23	88,5	95	0	0
stałowowski	1 860	19	1,0	19	100,0	65	0	0
strzyżowski	3 008	2	0,1	1	50,0	24	0	0
tarnobrzeski + mnpp	1 196	9	0,8	6	66,7	352	1	0

* Są to osoby, zarejestrowane wg stanu na dzień. Na podstawie SI "Cezar".

mnpp - Miasto na prawach powiatu łącznie z powiatami. Dotyczy Krosna, Rzeszowa, Praemyśla i Tarnobrzega.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli IIII)

- Poziom bezrobocia wśród osób posiadających obywatelstwo ukraińskie utrzymywał się na niskim liczbowym poziomie. Większość stanowiły kobiety (kol 5 – 85,8 proc.),

- Najwyższy udział osób bezrobotnych posiadających obywatelstwo ukraińskie w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano na terenie działania PUP w Rzeszowie [powiat rzeszowski + mnpp Rzeszów] – (2,9 proc.), PUP w Przemyśle [powiat przemyski + mnpp Przemyśl] – (2,7 proc.), PUP W Krośnie [powiat krośnieński + mnpp Krosno] – (1,5 proc.), PUP w Mielcu [powiat mielecki i wszystkie miasta łącznie z Mielcem] – (1,4 proc.), PUP w Ustrzykach Dolnych [powiat bieszczadzki i wszystkie miasta łącznie z Ustrzykami Dolnymi] – (1,2 proc.), PUP w Stalowej Woli [powiat stalowowolski i wszystkie miasta łącznie ze Stalową Wolą] – (1,0 proc.) i PUP w Sanoku [powiat Sanocki i wszystkie miasta łącznie z Sanokiem] – (1,0 proc.). Z pozostałymi powiatami była związana wartość mniejsza niż 1 proc. ogółu bezrobotnych.

5.1. ZMIANY W POZIOMIE BEZROBOCIA

Analizując zjawisko okresowych fluktuacji takich jak „napływy” i „odpływy” osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy należy stwierdzić, że w okresie 6 miesięcy 2024 r. w województwie podkarpackim zarejestrowało się ogółem 41 690 bezrobotnych (dla porównania w I półroczu 2023 r. grupa ta stanowiła 44 811 osób).

Tabela IV. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI "NAPŁYW w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie

kategorie	I półrocze 2023		II półrocze 2023		2023 rok		I półrocze 2024		wzrost/spadek do Ip 23
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	44 811	100,0	47 417	100,0	92 228	100,0	41 690	100,0	-3 121
z tego rejestrujący się:									
- po raz pierwszy	7 949	17,7	9 763	20,6	17 712	19,2	7 810	18,7	-139
- po raz kolejny (od 1990 r.)	36 862	82,3	37 654	79,4	74 516	80,8	33 880	81,3	-2 982
w tym powracający do rejestracji:									
- po pracach interwencyjnych	47	0,1	50	0,1	97	0,1	27	0,1	-20
- po robotach publicznych	237	0,5	330	0,7	567	0,6	172	0,4	-65
- po stażu	2 693	6,0	3 991	8,4	6 684	7,2	1 271	3,0	-1 422
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,0	0
- po szkoleniu	654	1,5	796	1,7	1 450	1,6	833	2,0	179
- po pracach społecznie użytecznych	110	0,2	364	0,8	474	0,5	117	0,3	7

Tabela V. "NAPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH w okresach sprawozdawczych, województwo podkarpackie

powiaty	"napływ" bezrobotnych					
	Ip 2023	IIp 2023	2023 rok	Ip 2024	wzrost lub spadek w por. do I półrocza 23	
					w liczbach	w proc.
województwo	44 811	47 417	92 228	41 690	-3 121	-7,0
bieszczadzki	684	716	1 400	601	-83	-12,1
brzozowski	1 748	2 040	3 788	1 749	1	0,1
dębicki	2 203	2 299	4 502	2 006	-197	-8,9
jarosławski	2 884	3 084	5 968	2 807	-77	-2,7
jasielski	2 903	3 127	6 030	2 559	-344	-11,8
kolbuszowski	1 197	1 234	2 431	1 102	-95	-7,9
krośnieński	1 803	1 868	3 671	1 780	-23	-1,3
leski	758	907	1 665	693	-65	-8,6
leżajski	2 082	2 239	4 321	1 836	-246	-11,8
lubaczowski	1 189	1 569	2 758	1 153	-36	-3,0
łańcucki	1 984	2 017	4 001	1 773	-211	-10,6
mielecki	2 716	2 597	5 313	2 210	-506	-18,6
niżański	1 820	1 936	3 756	1 684	-136	-7,5
przemyski	1 539	1 890	3 429	1 631	92	6,0
przeworski	2 221	2 546	4 767	2 142	-79	-3,6
ropczycko-sędziszowski	1 863	1 991	3 854	1 891	28	1,5
rzeszowski	2 571	2 741	5 312	2 448	-123	-4,8
sanocki	1 770	1 839	3 609	1 744	-26	-1,5
stałowowolski	1 880	1 889	3 769	1 621	-259	-13,8
strzyżowski	1 950	2 074	4 024	1 767	-183	-9,4
tarnobrzeski	1 055	1 017	2 072	888	-167	-15,8
Krosno	704	723	1 427	733	29	4,1
Przemyśl	1 248	1 248	2 496	1 248	0	0,0
Rzeszów	3 107	2 932	6 039	2 834	-273	-8,8
Tarnobrzeg	932	894	1 826	790	-142	-15,2

Wnioski

(na podstawie danych z tabel IV i V)

- W PUP zarejestrowano 7810 bezrobotnych po raz pierwszy (tj. 18,7 proc. ogółu tzw. „napływu” osób bezrobotnych do ewidencji PUP),
- Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powracające do bezrobocia już po raz kolejny (od 1990 r.) – 33 880 osób (tj. 81,3 proc. ogółu),
- Powtórne rejestracje dotyczyły głównie tych osób, które po okresie krótkotrwałego zatrudnienia, w tym subsydiowanego z Funduszu Pracy, powracały do ewidencji urzędów pracy, gdyż pracodawcy nie oferowali możliwości zatrudnienia przez dłuższy czas,

- Bezrobotni rejestrujący się w PUP po okresie subsydiowanej aktywizacji (tj. po pracach interwencyjnych, robotach publicznych, stażu, odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych, szkoleniu czy pracach społecznie użytecznych) stanowili łącznie 5,8 proc. tzw. „napływu” tj. 2 420 osób,
- w stosunku do I półrocza 2023 r. spadła liczba osób rejestrujących się po raz kolejny (spadek o 2 982 osób). Zmniejszyła się również liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy (spadek o 139 osób).

5.2. PRZYCZYNY FLUKTUACJI OSÓB BEZROBOTNYCH

Na zmiany w poziomie bezrobocia wpływają zjawiska społeczne i gospodarcze trwające często w okresach dłuższych niż okres roku. Są to z reguły 3 lata (tzw. krótki cykl produkcyjny) lub okres dekady. W okresie analizowanego półrocza „odpływ” z ewidencji powiatowych urzędów pracy był jednym z procesów, a jego nasilenie odpowiadało za spadek poziomu bezrobocia rejestrowanego. Przyczyny odpływu osób bezrobotnych z rejestrów PUP są niejednorodne i zróżnicowane. W oficjalnej statystyce rynku pracy wyróżnia się zwykle dwie warstwy tego zjawiska. **Pierwszą** – jest wyrejestrowanie, czyli utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu podjęcia pracy, która jest utratą statusu osoby bezrobotnej zarówno w sensie prawnym jak i w statystycznym. **Drugą** – jest odpływ z powodu rozpoczęcia form subsydiowanych, takich jak szkolenie czy staż. Następuje wówczas wyłączenie, które nie powoduje utraty statusu osoby bezrobotnej w sensie prawnym, ale skutkuje utratą statusu do statystyk. W okresie pierwszych 6 miesięcy 2024 r. w województwie podkarpackim nastąpił „odpływ” 45529 bezrobotnych. W I półroczu 2023 r. – 48793 osób.

Tabela VI. BEZROBOTNI WYŁĄCZENI Z REJESTRU "ODPŁYW" w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

kategorie	I półrocze 2023		I półrocze 2024		wzrost/spadek
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
bezrobotni wyłączeni z rejestru "odpływ" (ogółem)	48 793	100,0	45 529	100,0	-3 264
wyłączeni z rejestru z utratą statusu bezrobotnych	43 613	89,4	40 980	90,0	-2 633
z powodu podjęcia pracy	27 913	57,2	26 937	59,2	-976
w tym:					
- pracy niesubsydiowanej	21 956	45,0	21 136	46,4	-820
- pracy subsydiowanej:	5 957	12,2	5 801	12,7	-156

kategorie	I półrocze 2023		I półrocze 2024		wzrost/spadek
	ogółem	w proc.	ogółem	w proc.	ogółem
pracy subsydiowanej z tytułu:					
- prac interwencyjnych	2 031	4,2	1 813	4,0	-218
- robót publicznych	1 377	2,8	1 192	2,6	-185
- otrzymania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej	978	2,0	1 032	2,3	54
<i>w tym bonu na zasiedlenie</i>	5	0,0	8	0,0	3
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	900	1,8	1 049	2,3	149
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	457	0,9	486	1,1	29
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	30	0,1	23	0,1	-7
- podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach grantu na utworzenie stanowiska pracy zdalnej	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0,0	0	0,0	0
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	55	0,1	70	0,2	15
- inne (podjęcia pracy subsydiowanej)	129	0,3	136	0,3	7
z innego powodu niż podjęcie pracy	15 700	32,2	14 043	30,8	-1 657
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja	602	1,2	375	0,8	-227
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	6 673	13,7	6 217	13,7	-456
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	3 481	7,1	3 103	6,8	-378
- podjęcia nauki	30	0,1	18	0,0	-12
- osiągnięcia wieku emerytalnego	828	1,7	859	1,9	31
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	187	0,4	232	0,5	45
- nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	231	0,5	236	0,5	5
- innych	3 668	7,5	3 003	6,6	-665
wylączeni z rejestru bez utraty statusu bezrobotnych (w sensie prawnym)	5 180	10,6	4 549	10,0	-631
- rozpoczęcia szkolenia	756	1,5	912	2,0	156
<i>w tym w ramach bonu szkoleniowego</i>	122	0,3	134	0,3	12
- rozpoczęcia stażu	3 927	8,0	3 155	6,9	-772
<i>w tym w ramach bonu stażowego</i>	4	0,0	3	0,0	-1
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0	0	0,0	0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	497	1,0	482	1,1	-15
<i>w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja</i>	9	0,0	9	0,0	0
- skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0,0	0	0,0	0

Tabela VII. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

	I p 2023		I p 2024		wzrost/spadek	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
ogółem	27 913	100,0	26 937	100,0	-976	-3,5
kobiety	13 831	49,6	13 094	48,6	-737	-5,3
mężczyźni	14 082	50,4	13 843	51,4	-239	-1,7
z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę						
poprzednio pracujący (ogółem)	25 383	90,9	24 757	91,9	-626	-2,5
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 086	3,9	1 146	4,3	60	5,5
osoby dotychczas nie pracujące	2 530	9,1	2 180	8,1	-350	-13,8

Tabela VIII. "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH W POWIATACH w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

powiaty	"odpływ" bezrobotnych, w tym osoby, które podjęły pracę									
	I półrocze 2023			I półrocze 2024			wzrost/spadek			
	ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem	w tym osoby, które podjęły pracę		ogółem		w tym osoby, które podjęły pracę	
		liczba	w proc.		liczba	w	liczba	w proc.	liczba	w proc.
województwo	48 793	27 913	57,2	45 529	26 937	59,2	-3 264	-6,7	-976	-3,5
bieszczadzki	812	515	63,4	655	405	61,8	-157	-19,3	-110	-21,4
brzozowski	2 225	1 266	56,9	2 192	1 263	57,6	-33	-1,5	-3	-0,2
dębicki	2 245	1 204	53,6	2 179	1 173	53,8	-66	-2,9	-31	-2,6
jarosławski	3 310	1 997	60,3	2 867	1 669	58,2	-443	-13,4	-328	-16,4
jasielski	3 143	1 632	51,9	2 973	1 613	54,3	-170	-5,4	-19	-1,2
kolbuszowski	1 255	688	54,8	1 087	625	57,5	-168	-13,4	-63	-9,2
krośnieński	1 745	943	54,0	1 865	995	53,4	120	6,9	52	5,5
leski	934	668	71,5	878	621	70,7	-56	-6,0	-47	-7,0
leżajski	2 382	1 107	46,5	2 132	963	45,2	-250	-10,5	-144	-13,0
lubaczowski	1 447	808	55,8	1 434	799	55,7	-13	-0,9	-9	-1,1
łańcucki	2 137	1 256	58,8	1 919	1 158	60,3	-218	-10,2	-98	-7,8
mielecki	2 449	1 558	63,6	2 355	1 596	67,8	-94	-3,8	38	2,4
niżański	1 927	977	50,7	1 933	1 013	52,4	6	0,3	36	3,7
przemyski	1 829	955	52,2	1 883	1 078	57,2	54	3,0	123	12,9
przeworski	2 726	1 579	57,9	2 378	1 441	60,6	-348	-12,8	-138	-8,7
ropczycko-sędziszowski	2 073	1 186	57,2	1 886	1 116	59,2	-187	-9,0	-70	-5,9
rzeszowski	2 938	1 817	61,8	2 695	1 783	66,2	-243	-8,3	-34	-1,9
sanocki	1 770	1 112	62,8	1 822	1 130	62,0	52	2,9	18	1,6
stałowowolski	1 868	1 051	56,3	1 704	999	58,6	-164	-8,8	-52	-4,9
strzyżowski	2 196	1 269	57,8	1 884	1 254	66,6	-312	-14,2	-15	-1,2
tarnobrzegi	1 130	711	62,9	943	627	66,5	-187	-16,5	-84	-11,8
m. Krosno	699	363	51,9	756	426	56,3	57	8,2	63	17,4
m. Przemyśl	1 320	694	52,6	1 354	740	54,7	34	2,6	46	6,6
m. Rzeszów	3 271	1 993	60,9	2 934	1 923	65,5	-337	-10,3	-70	-3,5
m. Tarnobrzeg	962	564	58,6	821	527	64,2	-141	-14,7	-37	-6,6

- 26 937 bezrobotnych (tj. 59,2 proc. ogółu wyrejestrowanych) wyłączono z ewidencji PUP z powodu podjęcia pracy, w tym 21 136 bezrobotnych podjęło pracę niesubsydiowaną (46,4 proc. ogółu wyłączonych),
- W grupie osób, które wyrejestrowały się z powodu podjęcia pracy – większość stanowiły osoby już poprzednio pracujące. W porównaniu do analogicznego okresu 2023 r. zmniejszyła się liczba zarówno osób poprzednio pracujących jak i dotychczas nie pracujących,
- Wśród bezrobotnych podejmujących pracę – 5 801 bezrobotnych tj. 12,7 proc. ogółu odpływu zatrudniono w ramach prac subsydiowanych ze środków publicznych,
- Najwyższą ilość zatrudnionych w wyniku subsydiów kumulowały prace interwencyjne (1813), roboty publiczne (1192), podjęcia pracy w firmach – realizowane w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (1049), dotacje na utworzenie własnej działalności gospodarczej (1032),
- Wśród form wprowadzonych nowelą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 2014 r. (tzw. „bony”) bezrobotni najczęściej korzystają z podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie tj. 486 osób tj. 1,1 proc. ogółu tzw. odpływu),
- „Inne podjęcia pracy subsydiowanej” (patrz przypis) to 136 bezrobotnych tj. 0,3 proc. ogółu ²⁵,
- 14 043 osób (30,8 proc. ogółu bezrobotnych) wyrejestrowało się z innego powodu niż podjęcie pracy,
- Wśród innych powodów wyrejestrowań najczęstszym były niepotwierdzenie przez bezrobotnych gotowości do podjęcia pracy (6217 osób), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (3 103 osoby) oraz inne przyczyny (3 003 osób),

²⁵ **Inne podjęcia zatrudnienia** – dotyczą osób bezrobotnych w PUP, którzy podjęli prace subsydiowane. Kategoria ta obejmuje między innymi bezrobotnych, którzy otrzymali jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z instytucji udzielających pieniądze publiczne w celu podjęcia działalności gospodarczej, w tym w rolnictwie lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Pozbawienie statusu bezrobotnego jest od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub wniesienie wkładu.

Inną przyczyną ujęcia w tej kategorii statystycznej może być rozpoczęcie indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego. Pozbawienie statusu bezrobotnego jest od następnego dnia po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego. Kolejną przyczyną jest jednorazowa refundacja poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego. Refundacja może nastąpić w przypadku, gdy: 1) pracodawca zatrudnił skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy i druga przesłanka 2) po upływie 12 miesięcy zatrudnienia skierowany bezrobotny jest nadal zatrudniony. Obie muszą występować łącznie.

- 4549 (10,0 proc.) osób zostało wyłączonych z ewidencji z powodu udziału w formach aktywizacji zawodowej nie powodujących utraty statusu bezrobotnych,
- Wśród powodów opuszczenia rejestrów bez utraty statusu [w sensie prawnym, a nie do statystyk] najczęstsze były staże (3155), szkolenia (912) i prace społecznie użyteczne (482).

5.3. BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Wśród ogółu bezrobotnych w województwie podkarpackim prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na dzień 30 czerwca 2024 r. posiadało 9 946 osób.

Tabela IX. BEZROBOTNI POSIADAJĄCY PRAWO DO ZASIŁKU, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	30 VI '23		30 VI '24		wzrost/spadek ogółem (liczba)	w proc.
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		
posiadający prawo do zasiłku ogółem - województwo	9 522	5 062	9 946	5 240	424	4,5
poprzednio pracujący	9 463	5 023	9 880	5 192	417	4,4
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1 345	671	1 392	741	47	3,5
dotychczas niepracujący	59	39	66	48	7	11,9
bezrobotni posiadający prawo do zasiłku w podziale na powiaty						
bieszczadzki	115	49	127	51	12	10,4
brzozowski	543	255	525	240	-18	-3,3
dębicki	413	237	373	227	-40	-9,7
jarosławski	594	321	673	334	79	13,3
jasielski	668	355	663	349	-5	-0,7
kolbuszowski	220	103	337	177	117	53,2
krośnieński	309	185	349	208	40	12,9
leski	200	119	198	101	-2	-1,0
leżajski	435	219	439	215	4	0,9
lubaczowski	213	91	291	148	78	36,6
łańcucki	501	277	485	256	-16	-3,2
mielecki	415	230	429	256	14	3,4
niżański	548	290	514	250	-34	-6,2
przemyski	424	198	390	196	-34	-8,0
przeworski	495	270	491	256	-4	-0,8
ropczycko-sędziszowski	484	279	573	349	89	18,4
rzeszowski	616	321	760	421	144	23,4
sanocki	333	188	375	185	42	12,6
stałowowolski	262	142	247	131	-15	-5,7
strzyżowski	475	219	450	210	-25	-5,3
tarnobrzeski	195	112	231	120	36	18,5
Krosno	119	69	121	64	2	1,7
Przemyśl	284	157	247	118	-37	-13,0
Rzeszów	533	303	518	302	-15	-2,8
Tarnobrzeg	128	73	140	76	12	9,4

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli IX)

- W porównaniu do stanu z ubiegłego półrocza – 9 522 liczba zasiłkobiorców wzrosła o 424 osoby (4,5 proc.).

5.4. OSOBY BEZROBOTNE WG WIEKU

Tabela X. BEZROBOTNI WG WIEKU, stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '23		30 VI '24	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	65 064	100,0	63 814	100,0
z tego w przedziałach wieku				
18-24	8 064	12,4	8 392	13,2
25-34	17 339	26,6	16 348	25,6
35-44	16 682	25,6	16 632	26,1
45-54	12 770	19,6	12 771	20,0
55-59	6 404	9,8	6 138	9,6
60 lat i więcej	3 805	5,8	3 533	5,5

Wnioski

(na podstawie danych z Tabeli X)

- Najliczniejszy przedział wieku bezrobotnych to osoby posiadające od 25 do 34 lat (25,6 proc.). W połączeniu z grupą od 18 do 24 lat (13,2 proc.), przedział ten łącznie stanowił 38,8 proc. bezrobotnych tj. mniej niż połowa ogółu zarejestrowanych. Na koniec I półrocza 2023 – 39,0 proc.

5.5. OSOBY BEZROBOTNE WG WYKSZTAŁCENIA

Tabela XI. BEZROBOTNI WG WYKSZTAŁCENIA, stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '23		30 VI '24	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	65 064	100,0	63 814	100,0
z tego z wykształceniem				
wyższym	10 165	15,6	10 029	15,7
policealnym i średnim zawodowym	17 528	26,9	17 210	27,0
średnim ogólnokształcącym	7 763	11,9	7 601	11,9
zasadniczym zawodowym	17 545	27,0	17 222	27,0
gimnazjalnym i poniżej	12 063	18,5	11 752	18,4

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XI)

- Najliczniejszy udział wśród osób bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,0 proc.) oraz policealne i średnie zawodowe (27,0 proc.),
- Następnie trzecią kumulacją były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (18,4 proc.),
- Szacuje się, że w trzech powyższych grupach wykształcenia duży odsetek stanowią osoby pracujące w „szarej strefie”,
- Najmniejszy udział odnotowano dla osób bezrobotnych o wykształceniu średnim ogólnokształcącym (11,9 proc.). Powodem może być fakt, że osoby kończące licea ogólnokształcące kontynuują kształcenie na poziomie wyższym (w systemie dziennym lub zaocznym), dlatego nie rejestrują się w PUP w skali adekwatnej do tej grupy absolwentów,
- Bezrobotni z wykształceniem wyższym to 15,7 proc. ogółu bezrobotnych (wzrost o 0,1 pkt. proc. w stosunku do I półrocza 2023 r.).

5.6. OSOBY BEZROBOTNE WG STAŻU PRACY

Tabela XII. BEZROBOTNI WG STAŻU PRACY, stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	30 VI '23		30 VI '24	
	w liczbach bezwzględnych	w proc.	w liczbach bezwzględnych	w proc.
Ogółem	65 064	100,0	63 814	100,0
z tego wg stażu:				
do 1 roku	13 552	20,8	13 567	21,3
od 1 do 5 lat	17 291	26,6	16 991	26,6
od 5 do 10 lat	10 588	16,3	10 492	16,4
od 10 do 20 lat	9 068	13,9	9 019	14,1
od 20 do 30 lat	4 376	6,7	4 099	6,4
30 lat i więcej	1 444	2,2	1 388	2,2
bez stażu pracy	8 745	13,4	8 258	12,9

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XII)

- **Osoby bez stażu pracy i ze stażem pracy do 5 lat stanowią w sumie 60,8 proc. ogółu bezrobotnych.** Udział ten wskazuje na trudności ze znalezieniem pracy wśród osób posiadających krótkie doświadczenie zawodowe. Warto zaznaczyć, że opisana sytuacja jest w jeszcze większym stopniu obecna w grupie bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego lub z krótkim stażem, do 5 lat pracy.

5.7. OSOBY BEZROBOTNE WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Według stanu na 30 VI 2024 r. spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych 40 012 osób mieszkało na terenach wiejskich (62,7 proc. ogółu bezrobotnych).

Tabela XIII. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

wyszczególnienie	30 VI '23		31 XII '23		30 VI '24		ogółem wzrost/spadek liczba	31 XII 2023=100 proc.
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety		
województwo	40 617	21 573	43 028	22 235	40 012	20 718	-3 016	-7,0
<i>w tym bezrobotni posiadający gospodarstwo rolne</i>	<i>6 159</i>	<i>3 443</i>	<i>6 461</i>	<i>3 553</i>	<i>5 999</i>	<i>3 275</i>	<i>-462</i>	<i>-7,2</i>
Bezrobotni zamieszkali na wsi w podziale na powiaty								
bieszczadzki	625	306	678	335	661	308	-17	-2,5
brzozowski	3 274	1 736	3 552	1 778	3 151	1 620	-401	-11,3
dębicki	1 399	858	1 433	847	1 333	797	-100	-7,0
jarosławski	2 621	1 419	2 665	1 398	2 609	1 368	-56	-2,1
jasielski	3 321	1 952	3 641	2 091	3 319	1 954	-322	-8,8
kolbuszowski	1 336	684	1 319	647	1 316	625	-3	-0,2
krośnieński	1 873	1 022	2 008	1 081	1 920	1 047	-88	-4,4
leski	1 283	629	1 439	690	1 274	599	-165	-11,5
leżajski	2 210	1 220	2 364	1 261	2 113	1 128	-251	-10,6
lubaczowski	1 028	491	1 251	581	1 027	485	-224	-17,9
łańcucki	1 947	969	2 028	959	1 857	897	-171	-8,4
mielecki	1 379	709	1 546	810	1 438	733	-108	-7,0
niżański	1 944	1 005	2 002	992	1 834	915	-168	-8,4
przemyski	2 772	1 441	2 944	1 475	2 645	1 331	-299	-10,2
przeworski	2 388	1 319	2 615	1 430	2 353	1 286	-262	-10,0
ropczycko-sędziszowski	1 654	898	1 660	868	1 674	890	14	0,8
rzeszowski	3 625	1 788	3 698	1 838	3 510	1 680	-188	-5,1
sanocki	1 514	786	1 593	790	1 571	793	-22	-1,4
stałowowlowski	746	397	755	407	723	377	-32	-4,2
strzyżowski	2 704	1 437	2 813	1 436	2 702	1 394	-111	-3,9
tarnobrzeski	974	507	1 024	521	982	491	-42	-4,1

Wnioski

(na podstawie danych z tabel: XIII)

- W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 3 016 osób,
- Najwyższa liczba bezrobotnych zarejestrowanych jako zamieszkali na wsi wystąpiła w powiatach rzeszowskim (3510), jasielskim (3319) i brzozowskim (3151). Szersze dane na ten temat – w dodatku statystycznym.

5.8. OSOBY BEZROBOTNE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na dzień 30.VI.2024 r. odnotowano wśród osób bezrobotnych grupy zdefiniowane przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na podstawie art. 49 – jako **pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy**.

Tabela XIV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY stan w końcu okresu, porównanie zmian w półroczu

kategorie	31 XII 2023				30 VI 2024				wzrost/spadek			
	PÓŁROCZE											
	ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
bezrobotni ogółem	67 653	100,0	34 679	100,0	63 814	100,0	32 664	100,0	-3 839	-5,7	-2 015	-5,8
bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	57 841	---	30 331	---	54 625	---	28 603	---	-3 216	-5,6	-1 728	-5,7
w tym												
do 30 roku życia	17 762	26,3	9 486	27,4	16 095	25,2	8 533	26,1	-1 667	-9,4	-953	-10,0
do 25 roku życia	9 549	14,1	4 626	13,3	8 392	13,2	4 096	12,5	-1 157	-12,1	-530	-11,5
długotrwale bezrobotni	37 294	55,1	20 458	59,0	35 900	56,3	19 610	60,0	-1 394	-3,7	-848	-4,1
powyżej 50 roku życia	16 741	24,7	6 167	17,8	15 721	24,6	5 812	17,8	-1 020	-6,1	-355	-5,8
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	957	1,4	479	1,4	787	1,2	415	1,3	-170	-17,8	-64	-13,4
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	11 370	16,8	9 470	27,3	10 798	16,9	8 981	27,5	-572	-5,0	-489	-5,2
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	158	0,2	102	0,3	131	0,2	84	0,3	-27	-17,1	-18	-17,6
niepełnosprawni	4 617	6,8	2 065	6,0	4 659	7,3	2 045	6,3	42	0,9	-20	-1,0

Tabela XV. BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY stan w końcu okresu, porównanie stanów - czerwiec do czerwca

kategorie	30 VI 2023				30 VI 2024				wzrost/spadek			
	ANALOGICZNY STAN - ROK DO ROKU											
	ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety		ogółem		w tym kobiety	
	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.	liczba	w proc.
bezrobotni ogółem	65 064	100,0	34 104	100,0	63 814	100,0	32 664	100,0	-1 250	-1,9	-1 440	-4,2
bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	55 884	---	29 965	---	54 625	---	28 603	---	-1 259	-2,3	-1 362	-4,5
w tym												
do 30 roku życia	16 211	24,9	9 027	26,5	16 095	25,2	8 533	26,1	-116	-0,7	-494	-5,5
do 25 roku życia	8 064	12,4	4 022	11,8	8 392	13,2	4 096	12,5	328	4,1	74	1,8
długotrwale bezrobotni	37 173	57,1	20 781	60,9	35 900	56,3	19 610	60,0	-1 273	-3,4	-1 171	-5,6
powyżej 50 roku życia	16 174	24,9	5 976	17,5	15 721	24,6	5 812	17,8	-453	-2,8	-164	-2,7
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	863	1,3	478	1,4	787	1,2	415	1,3	-76	-8,8	-63	-13,2
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	11 967	18,4	10 199	29,9	10 798	16,9	8 981	27,5	-1 169	-9,8	-1 218	-11,9
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	111	0,2	78	0,2	131	0,2	84	0,3	20	18,0	6	7,7
niepełnosprawni	4 508	6,9	1 974	5,8	4 659	7,3	2 045	6,3	151	3,3	71	3,6

Tabela XVI. BEZROBOTNI WG WIEKU, W TYM DO 30 ROKU ŻYCIA I POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, stan w końcu okresu,

kategorie	30 VI 2024											
	bezrobotni ogółem			bezrobotni wg wieku								
				do 30 roku życia*			od 31 do 50 roku życia			powyżej 50 roku życia**		
	ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety	
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.
województwo	63 814	32 664	51,2	16 095	8 533	53,0	31 998	18 319	57,3	15 721	5 812	37,0
bieszczadzki	1 031	481	46,7	267	139	52,1	532	264	49,6	232	78	33,6
brzozowski	3 405	1 736	51,0	856	410	47,9	1 697	955	56,3	852	371	43,5
dębicki	2 260	1 363	60,3	652	419	64,3	1 075	730	67,9	533	214	40,2
jarosławski	4 239	2 174	51,3	1 044	566	54,2	2 127	1 235	58,1	1 068	373	34,9
jasielski	4 693	2 729	58,2	1 151	684	59,4	2 481	1 552	62,6	1 061	493	46,5
kolbuszowski	1 509	706	46,8	411	204	49,6	689	387	56,2	409	115	28,1
krośniński	2 136	1 161	54,4	527	326	61,9	1 032	596	57,8	577	239	41,4
leski	1 531	697	45,5	378	185	48,9	758	393	51,8	395	119	30,1
leżajski	2 809	1 462	52,0	755	395	52,3	1 399	812	58,0	655	255	38,9
lubaczowski	1 586	732	46,2	418	215	51,4	720	360	50,0	448	157	35,0
łańcucki	2 401	1 166	48,6	718	361	50,3	1 145	630	55,0	538	175	32,5
mielecki	2 872	1 418	49,4	717	394	55,0	1 449	791	54,6	706	233	33,0
niżański	2 794	1 409	50,4	709	340	48,0	1 424	821	57,7	661	248	37,5
przemyski	2 711	1 366	50,4	729	386	52,9	1 308	748	57,2	674	232	34,4
przeworski	3 161	1 707	54,0	871	466	53,5	1 600	977	61,1	690	264	38,3
ropczycko-sędziszowski	2 556	1 359	53,2	762	425	55,8	1 224	724	59,2	570	210	36,8
rzeszowski	4 423	2 117	47,9	1 161	559	48,1	2 206	1 215	55,1	1 056	343	32,5
sanocki	2 659	1 309	49,2	709	372	52,5	1 349	736	54,6	601	201	33,4
stałowowlski	1 860	965	51,9	497	284	57,1	877	502	57,2	486	179	36,8
strzyżowski	3 008	1 538	51,1	813	394	48,5	1 511	888	58,8	684	256	37,4
tarnobrzewski	1 196	602	50,3	299	158	52,8	557	327	58,7	340	117	34,4
Krosno	767	411	53,6	151	79	52,3	422	254	60,2	194	78	40,2
Przemyśl	2 240	1 079	48,2	405	202	49,9	1 155	622	53,9	680	255	37,5
Rzeszów	4 933	2 479	50,3	896	471	52,6	2 718	1 510	55,6	1 319	498	37,8
Tarnobrzeg	1 034	498	48,2	199	99	49,7	543	290	53,4	292	109	37,3

* Bezrobotny do 30 roku życia – do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

** Bezrobotny powyżej 50 roku życia – w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Tabela XVII. BEZROBOTNI DO 30 ROKU ŻYCIA I POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

kategorie	30 VI 2023						31 XII 2023						30 VI 2024					
	bezrobotni wg wieku						bezrobotni wg wieku						bezrobotni wg wieku					
	do 30 roku życia*			powyżej 50 roku życia**			do 30 roku życia*			powyżej 50 roku życia**			do 30 roku życia*			powyżej 50 roku życia**		
	ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety	
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.
województwo	16 211	9 027	55,7	16 174	5 976	36,9	17 762	9 486	53,4	16 741	6 167	36,8	16 095	8 533	53,0	15 721	5 812	37,0
bieszczadzki	242	130	53,7	248	88	35,5	288	164	56,9	244	83	34,0	267	139	52,1	232	78	33,6
brzozowski	888	452	50,9	906	387	42,7	1 052	489	46,5	938	397	42,3	856	410	47,9	852	371	43,5
dębicki	662	414	62,5	581	245	42,2	710	423	59,6	556	232	41,7	652	419	64,3	533	214	40,2
jarosławski	1 061	618	58,2	1 046	361	34,5	1 142	636	55,7	1 051	362	34,4	1 044	566	54,2	1 068	373	34,9
jasielski	1 156	683	59,1	1 092	478	43,8	1 349	761	56,4	1 160	513	44,2	1 151	684	59,4	1 061	493	46,5
kolbuszowski	441	238	54,0	399	127	31,8	422	213	50,5	398	122	30,7	411	204	49,6	409	115	28,1
krośniński	511	301	58,9	558	217	38,9	621	362	58,3	581	230	39,6	527	326	61,9	577	239	41,4
leski	405	212	52,3	393	136	34,6	424	209	49,3	431	146	33,9	378	185	48,9	395	119	30,1
leżajski	800	437	54,6	660	243	36,8	905	493	54,5	739	276	37,3	755	395	52,3	655	255	38,9
lubaczowski	415	239	57,6	458	142	31,0	553	279	50,5	522	179	34,3	418	215	51,4	448	157	35,0
łańcucki	684	350	51,2	562	185	32,9	728	347	47,7	596	192	32,2	718	361	50,3	538	175	32,5
mielecki	735	402	54,7	705	249	35,3	825	426	51,6	765	262	34,2	717	394	55,0	706	233	33,0
niżański	784	422	53,8	738	280	37,9	828	424	51,2	717	267	37,2	709	340	48,0	661	248	37,5
przemyski	706	407	57,6	697	243	34,9	828	430	51,9	730	248	34,0	729	386	52,9	674	232	34,4
przeworski	852	482	56,6	657	240	36,5	951	520	54,7	733	274	37,4	871	466	53,5	690	264	38,3
ropczycko-sędziszowski	746	424	56,8	567	208	36,7	742	425	57,3	620	216	34,8	762	425	55,8	570	210	36,8
rzeszowski	1 153	623	54,0	1 130	356	31,5	1 237	650	52,5	1 159	385	33,2	1 161	559	48,1	1 056	343	32,5
sanocki	676	386	57,1	617	212	34,4	749	410	54,7	634	214	33,8	709	372	52,5	601	201	33,4
stałowowlowski	485	289	59,6	488	193	39,5	530	324	61,1	505	195	38,6	497	284	57,1	486	179	36,8
strzyżowski	795	410	51,6	725	270	37,2	884	430	48,6	750	272	36,3	813	394	48,5	684	256	37,4
tarnobrzewski	301	180	59,8	343	114	33,2	323	171	52,9	361	128	35,5	299	158	52,8	340	117	34,4
Krosno	123	68	55,3	175	73	41,7	151	83	55,0	190	71	37,4	151	79	52,3	194	78	40,2
Przemyśl	425	218	51,3	723	286	39,6	401	211	52,6	715	276	38,6	405	202	49,9	680	255	37,5
Rzeszów	970	532	54,8	1 413	531	37,6	902	486	53,9	1 364	524	38,4	896	471	52,6	1 319	498	37,8
Tarnobrzeg	195	110	56,4	293	112	38,2	217	120	55,3	282	103	36,5	199	99	49,7	292	109	37,3

* Bezrobotny do 30 roku życia – do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 30 roku życia.

** Bezrobotny powyżej 50 roku życia – w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Zgodnie z tablicami długości życia

Tabela XVIII. BEZROBOTNI DŁUGOTRWALE, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

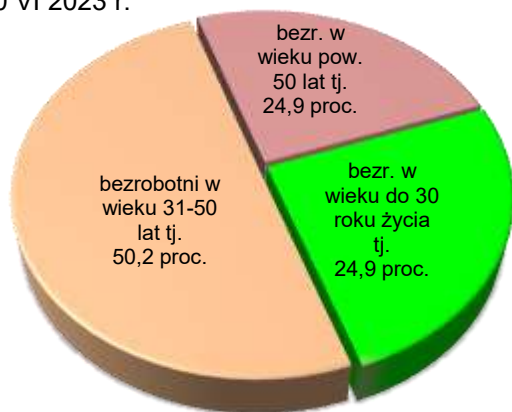
kategorie	30 VI 2023			31 XII 2023			30 VI 2024		
	bezrobotni długotrwale*			bezrobotni długotrwale*			bezrobotni długotrwale*		
	ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety		ogółem	w tym kobiety	
		liczba	w proc.		liczba	w proc.		liczba	w proc.
województwo	37 173	20 781	55,9	37 294	20 458	54,9	35 900	19 610	54,6
bieszczadzki	601	324	53,9	622	328	52,7	617	321	52,0
brzozowski	2 379	1 348	56,7	2 466	1 334	54,1	2 314	1 285	55,5
dębicki	979	689	70,4	967	672	69,5	954	653	68,4
jarosławski	2 531	1 458	57,6	2 444	1 386	56,7	2 442	1 351	55,3
jasielski	2 906	1 839	63,3	3 094	1 944	62,8	2 922	1 860	63,7
kolbuszowski	760	425	55,9	747	390	52,2	713	364	51,1
krośniński	935	564	60,3	961	559	58,2	973	549	56,4
leski	1 048	484	46,2	1 086	497	45,8	1 027	469	45,7
leżajski	1 763	1 030	58,4	1 777	1 016	57,2	1 641	945	57,6
lubaczowski	866	422	48,7	932	448	48,1	823	392	47,6
łańcucki	1 301	686	52,7	1 282	651	50,8	1 194	615	51,5
mielecki	1 238	664	53,6	1 357	713	52,5	1 385	696	50,3
niżański	1 742	958	55,0	1 673	932	55,7	1 594	881	55,3
przemyski	1 755	971	55,3	1 741	951	54,6	1 620	883	54,5
przeworski	1 959	1 167	59,6	2 015	1 184	58,8	1 899	1 112	58,6
ropczycko-sędziszowski	1 405	814	57,9	1 338	755	56,4	1 298	724	55,8
rzeszowski	2 722	1 418	52,1	2 594	1 314	50,7	2 506	1 268	50,6
sanocki	1 322	704	53,3	1 399	731	52,3	1 440	761	52,8
stalowowolski	764	449	58,8	783	450	57,5	769	422	54,9
strzyżowski	1 918	1 098	57,2	1 949	1 079	55,4	1 868	1 035	55,4
tarnobrzegi	644	353	54,8	618	328	53,1	615	331	53,8
Krosno	302	182	60,3	304	171	56,3	320	182	56,9
Przemyśl	1 557	785	50,4	1 502	752	50,1	1 448	729	50,3
Rzeszów	3 239	1 639	50,6	3 099	1 566	50,5	2 975	1 499	50,4
Tarnobrzeg	537	310	57,7	544	307	56,4	543	283	52,1

*Bezrobotny długotrwale – pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

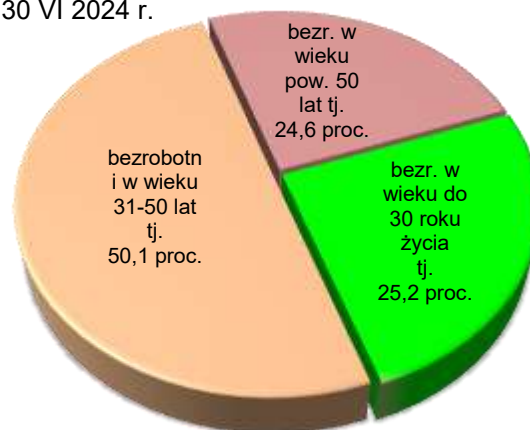
Spadek liczby kobiet bezrobotnych długotrwale.

Wykres 18. UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACYW STOSUNKU DO OGÓŁU BEZROBOTNYCH

30 VI 2023 r.

30 VI 2024 r.

Wnioski

(na podstawie danych z tabel: XIV, XV, XVI, XVII, XVIII i W18)

- Najliczniejszą grupą bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby **długotrwale bezrobotne** tj. 35900 (56,3 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2023 r. (koniec VI '23) – liczba bezrobotnych długotrwale spadła o 1273 osoby tj. o 3,4 proc. Udział długotrwale bezrobotnych [w por. do analogicznego

półroczna roku wcześniejszego] wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 57,1 proc. do 56,3 proc. tj. o 0,8 pkt. proc.,

- Drugą pod względem liczebności grupę osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby **do 30 roku życia** tj. 16095 (25,2 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2023 r. liczba bezrobotnych do 30 roku życia spadła o 116 osób tj. o 0,7 proc. Udział bezrobotnych do 30 roku życia wśród bezrobotnych ogółem wzrósł z 24,9 proc. do 25,2 proc. tj. o 0,3 pkt. proc.,
- Trzecią pod względem liczebności wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy są bezrobotni **powyżej 50 roku życia** tj. 15 721 (24,6 proc. ogółu bezrobotnych). W stosunku do I półrocza 2023 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia spadła o 453 osoby tj. o 2,8 proc. Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 24,9 proc. do 24,6 proc. tj. o 0,3 pkt. proc.

5.9. OSOBY BEZROBOTNE WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

Tabela XIX. OFERTY PRACY WG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD), w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

sekcje PKD	kategorie	oferty pracy w Ip 23 r.	oferty pracy w Ip 24 r.	Ip 24 r. w proc. (w ogółem, dla danej kategorii)
---	Ogółem	24 036	21 459	100,0
----	z ogółem sekcje PKD:			
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	265	258	1,2
B	Górnictwo i wydobywanie	48	27	0,1
C	Przetwórstwo przemysłowe	4 511	4 216	19,6
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę w odn. gorącą w odn. i powietrze do układów klimatyzacyjnych	36	28	0,1
E	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	332	218	1,0
F	Budownictwo	3 105	2 735	12,7
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	3 384	3 190	14,9
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 232	1 024	4,8
H	Transport i gospodarka magazynowa	993	1 071	5,0
J	Informacja i komunikacja	261	150	0,7
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	167	150	0,7
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	151	147	0,7
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	857	716	3,3
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2 610	2 234	10,4
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 160	1 770	8,2
P	Edukacja	1 141	1 044	4,9
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 499	1 213	5,7
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	428	409	1,9
S	Pozostała działalność usługowa	856	859	4,0
T	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0,0
U	Działalność niezidentyfikowana	0	0	0,0
---	Ogółem	24 036	21 459	100,0

Źródło: SI "Cesar", 18-07-2024 r.

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w województwie podkarpackim.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XIX)

- Powyżej 5 procent udziału w ofertach ogółem zgłosili pracodawcy w następujących sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe – 19,6 proc. ogółu ofert, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 14,9 proc., budownictwo – 12,7 proc., działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 10,4 proc., administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 8,2 proc., opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 5,7 proc.

5.10. OSOBY BEZROBOTNE WG ZAWODÓW

Tabela XX. ZMIANY ILOŚCI BEZROBOTNYCH WG GRUP ZAWODOWYCH, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	bezrobotni ogółem			dynamika spadków 30-06-2024 do 31-12-2023 w poszcz. grupach	
		30 VI 2023	31 XII 2023	30 VI 2024	wzrost / spadek (liczba)	wzrost / spadek w proc.
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	1	543	531	524	-7	-1,3
SPECJALIŚCI	2	7 390	7 602	7 370	-232	-3,1
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	9 348	9 844	9 273	-571	-5,8
PRACOWNICY BIUROWI	4	2 867	2 943	2 852	-91	-3,1
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	12 482	12 830	12 069	-761	-5,9
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	925	996	854	-142	-14,3
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	14 560	15 435	14 412	-1 023	-6,6
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	3 434	3 536	3 344	-192	-5,4
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	5 211	5 447	5 056	-391	-7,2
SIŁY ZBROJNE	0	30	28	37	9	32,1
bezrobotni bez zawodu	A	8274	8 461	8 023	-438	-5,2
bezrobotni z zawodem	B	56 790	59 192	55 791	-3 401	-5,7
Ogółem	AB	65 064	67 653	63 814	-3 839	-5,7

Tabela XXI. BEROBOTNI WG GRUP ZAWODÓW, stan w końcu okresu, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 30 VI 2023	w proc. *	liczba bezrobotnych 30 VI 2024	w proc.*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY*	1	543	1,0	524	0,9
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	55	10,1	52	9,9

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	liczba bezrobotnych 30 VI 2023	w proc. *	liczba bezrobotnych 30 VI 2024	w proc.*
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	116	21,4	96	18,3
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	93	17,1	73	13,9
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	279	51,4	303	57,8
SPECJALIŚCI	2	7 390	13,0	7 370	13,2
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	1 504	20,4	1 451	19,7
Specjaliści do spraw zdrowia	22	428	5,8	432	5,9
Specjaliści nauczania i wychowania	23	1 102	14,9	1 047	14,2
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	2 478	33,5	2 499	33,9
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	197	2,7	259	3,5
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	1 681	22,7	1 682	22,8
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	9 348	16,5	9 273	16,6
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	3 896	41,7	3 884	41,9
Średni personel do spraw zdrowia	32	1 500	16,0	1 458	15,7
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	2 333	25,0	2 236	24,1
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	1 092	11,7	1 119	12,1
Technicy informatycy	35	527	5,6	576	6,2
PRACOWNICY BIUROWI	4	2 867	5,0	2 852	5,1
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	1 003	35,0	999	35,0
Pracownicy obsługi klienta	42	646	22,5	615	21,6
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 083	37,8	1 095	38,4
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	135	4,7	143	5,0
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	12 482	22,0	12 069	21,6
Pracownicy usług osobistych	51	5 808	46,5	5 684	47,1
Sprzedawcy i pokrewni	52	6 035	48,3	5 698	47,2
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	358	2,9	386	3,2
Pracownicy usług ochrony	54	281	2,3	301	2,5
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	925	1,6	854	1,5
Rolnicy produkcji towarowej	61	575	62,2	530	62,1
Leśnicy i rybacy	62	220	23,8	205	24,0
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	130	14,1	119	13,9
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	14 560	25,6	14 412	25,8
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	3 809	26,2	3 799	26,4
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	4 965	34,1	4 983	34,6
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	625	4,3	564	3,9
Elektrycy i elektronicy	74	1 006	6,9	943	6,5
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	4 155	28,5	4 123	28,6
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	3 434	6,0	3 344	6,0
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	1 732	50,4	1 706	51,0
Monterzy	82	372	10,8	352	10,5
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 330	38,7	1 286	38,5
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	5 211	9,2	5 056	9,1
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	923	17,7	898	17,8
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	283	5,4	285	5,6
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	2 865	55,0	2 790	55,2
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków	94	400	7,7	396	7,8
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	8	0,2	9	0,2
Ładowcze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	732	14,0	678	13,4
SŁY ZBROJNE	0	30	0,05	37	0,07
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	0,0	0	0,0
Podoficerowie sił zbrojnych	2	1	3,3	1	2,7
Żołnierze szeregowi	3	29	96,7	36	97,3
BEZROBOTNI BEZ ZAWODU***	A	8 274	12,7	8 023	12,6
BEZROBOTNI Z ZAWODEM	B	56 790	100,0	55 791	100,0
Ogółem	AB	65 064	---	63 814	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby bezrobotnych ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla bezrobotnych bez zawodu w stosunku do "ogółem" (A+B=100 proc.).

Wnioski

(na podstawie danych z tabel XX, XXI)

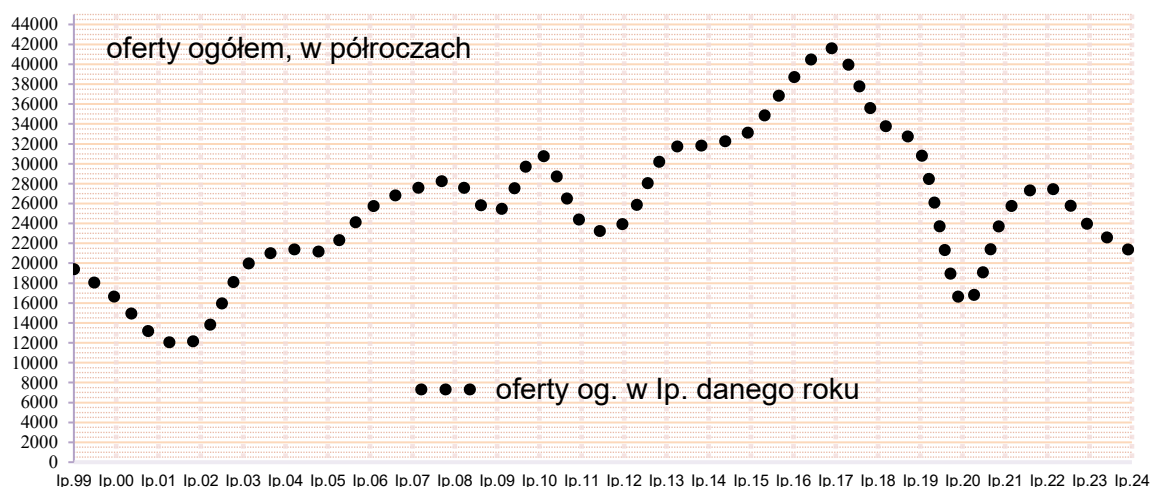
- W I półroczu 2024 r. w znacznej większości grup zawodowych odnotowano spadek liczby bezrobotnych, które kumulowały się (wg klasyfikacji zawodów i specjalności) w następujących grupach zawodów – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (spadek o 1023 bezrobotnych), pracownicy usług i sprzedawcy (o 761), technicy i inny średni personel (o 571), pracownicy wykonujący prace proste (o 391) oraz „specjaliści” (o 232),
- Wg stanu na dzień 30 czerwca 2024 r. odnotowano największą liczbę bezrobotnych wśród robotników przemysłowych i rzemieślników – 14412, pracowników usług i sprzedawców – 12069, techników i innego średniego personelu – 9273 oraz specjalistów – 7370,
- Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w zawodach należących do grupy „siły zbrojne” tj. 37 bezrobotnych, władzach publicznych; wyższych urzędnikach i kierownikach – 524 oraz rolnikach, ogrodnikach, leśnikach i rybakach – 854. Bezrobotni bez zawodu stanowili 12,6 proc. ogółu. W grupie „bez zawodu” odnotowano spadek o 438 tj. o 5,2 proc. (stan na dzień 31 grudnia 2023=100 proc.).

5.11. WOLNE MIEJSCA PRACY W TYM MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP

Tabela XXII. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez pracodawców do PUP, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Powiaty	w okresie I półrocza 2024 r.		
	Razem	w tym	
		pracy subsydiowanej	z sektora publicznego
województwo	21 158	9 030	3 588
bieszczadzki	330	206	82
brzozowski	483	433	125
dębicki	1 519	305	114
jarosławski	1 123	566	212
jasielski	1 334	609	206
kolbuszowski	527	236	75
krośnieński	517	197	57
leski	276	150	38
leżajski	735	475	148
lubaczowski	531	352	142
łańcucki	634	433	201
mielecki	1 816	478	145
niżański	544	403	158
przemyski	325	249	146
przeworski	1 401	622	304
ropczycko-sędziszowski	607	371	147
rzeszowski	981	321	102
sanocki	476	228	61
stałowowlowski	729	354	138
strzyżowski	690	423	190
tarnobrzeski	506	223	131
Krosno	651	208	74
Przemyśl	501	345	188
Rzeszów	3 509	626	331
Tarnobrzeg	413	217	73

Wykres 19. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ (OFERTY PRACY) ZGŁOSZONE DO PUP W I PÓŁROCZACH 1999 – 2024

Wnoski

(na podstawie danych z tabeli XXII i W19)

- W stosunku do I półrocza 2023 r. odnotowano spadek o 2595 ofert pracy. Porównując dane w szerszym zakresie czasowym (Ip. 1999 – Ip. 2024) najmniej liczne półrocza dla analizowanego zakresu lat odnotowano dla I półrocza 2001 r. (12 461 ofert). Kolejny spadek nastąpił w I półroczu 2009 r. [jako efekt 2008 r.], w I półroczu 2012 oraz w I półroczu 2020 [pandemia]. Powyższe spadki zwracają uwagę na różnorodne przyczyny takie jak nietrafione inwestycje sektora prywatnych banków wymagające znacznych kwot dofinansowań z budżetu państwa, która miały wpływ na gospodarkę światową oraz cykle związane z lepszą lub gorszą koniunkturą,
- W I półroczu 2024 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 21 158 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z których 42,7 proc. było ofertami pracy subsydiowanej. W analogicznym okresie ubr. oferty subsydiowane stanowiły 42,2 proc. ogółu zgłoszonych. „Odpływ” bezrobotnych z powodu podjęcia pracy pokazuje stan realizacji subsydiów. Bezrobotni wyrejestrowani z powodu podjęcia pracy subsydiowanej to 12,7 proc. ogółu odpływu tj. 5 801 osób,
- Zatrudnienie nie-subsydiowane [we własnym zakresie] podjęło w omawianym półroczu 21 136 bezrobotnych,
- Spośród ogólnej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2024 r. (21 158 ofert ogółem) z sektora publicznego pochodziło 3 588 tj. 17,0 proc. ogółu ofert. Niewielką liczbę ofert sektora publicznego warunkuje większość funkcjonujących na rynku podmiotów prywatnych,

- Odnotowano znaczne zróżnicowanie przestrzenne ilości ofert zgłaszanych do publicznego pośrednictwa pracy,
- W I półroczu 2024 r. najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili pracodawcy z terenu następujących jednostek administracyjnych – mnpp. Rzeszowa (3509), powiatu mieleckiego (1816), dębickiego (1519), przeworskiego (1401), jasielskiego (1334), jarosławskiego (1123) i rzeszowskiego (981). Najmniej z powiatów leskiego (276), przemyskiego (325), bieszczadzkiego (330), mnpp. Tarnobrzega (413), powiatu sanockiego (476) i brzozowskiego (483),
- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, subsydiowane ze środków Funduszu Pracy łagodziły w pewnym zakresie trudną sytuację na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim,
- W I półroczu 2021 r. największy udział ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej odnotowano w powiatach brzozowskim (89,6 proc.), przemyskim (76,6 proc.), niżańskim (74,1 proc.), mnpp. Przemyślu (68,9 proc.), powiecie łańcuckim (68,3 proc.), lubaczowskim (66,3 proc.), leżajskim (64,6 proc.) bieszczadzkim (62,4 proc.), strzyżowskim (61,3 proc.) i ropczycko-sędziszowskim (61,1 proc.),
- Najniższy udział miejsc pracy subsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy zgłoszonych do PUP przez pracodawców odnotowano w mnpp. Rzeszowie (17,8 proc.), powiecie dębickim (20,1 proc.), mieleckim (26,3 proc.), mnpp. Krośnie (32,0 proc.), powiecie rzeszowskim (32,7 proc.), krośnieńskim (38,1 proc.), tarnobrzeskim (44,1 proc.), powiecie przeworskim (44,4 proc.), kolbuszowskim (44,8 proc.), jasielskim (45,7 proc.), sanockim (47,9 proc.), stalowowolskim (48,6 proc.), jarosławskim (50,4 proc.). mnpp. Tarnobrzegu (52,5 proc.) i w powiecie leskim (54,3 proc.),
- W I półroczu 2024 r. na jedno wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej przypadało średnio 19,1 bezrobotnych (w I półroczu 2023 r. – 17,5 bezrobotnych),
- Sytuacja była najkorzystniejsza w powiatach, gdzie rozwój gospodarki przeciwdziała monokulturze przemysłowej. W granicach dużych miast i suburbii występuje większa różnorodność podmiotów. Można odnotować rozwój przemysłu, handlu czy usług. Istotny w gospodarkach wysoko rozwiniętych jest sektor zaawansowanych usług np. medycznych, finansowych czy firm sektora high-tech. Zrównoważony rozwój powinien wpływać korzystnie na trwałe ograniczenie liczby osób pozostających bez zatrudnienia, które zarówno jest trwałe jak i zachowuje przyjęte standardy,

- Odnotowano niską liczbę bezrobotnych w przeliczeniu na 1 ofertę pracy w powiatach zróżnicowanych gospodarczo. Są to np. następujące jednostki administracyjne mnpp. Krosno (7,9 bezrobotnego na 1 wolne miejsce pracy i miejsce aktywizacji zawodowej), mnpp. Rzeszów (8,6) oraz powiat mielecki i dębicki (po 9,7).

Tabela XXIII. ZMIANY W LICZBIE WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONYCH PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP, w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

powiaty	I półrocze 2023				I półrocze 2024				wzrost/spadek (liczba)			
	ogółem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku	ogółem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w roku	razem	w tym		średnia liczba osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy w półroczu
		pracy subsydiowanej	z sektora publicznego			pracy subsydiowanej	z sektora publicznego			pracy subsydiowanej	z sektora publicznego	
województwo	23 753	10 020	4 143	17,5	21 158	9 030	3 588	19,1	-2 595	-990	-555	1,6
bieszczadzki	300	249	85	22,1	330	206	82	19,3	30	-43	-3	-2,8
brzozowski	421	384	101	55,3	483	433	125	45,8	62	49	24	-9,5
dębicki	1 536	348	118	9,8	1 519	305	114	9,7	-17	-43	-4	-0,1
jarosławski	1 497	732	240	18,4	1 123	566	212	23,4	-374	-166	-28	5,0
jasielski	1 301	605	192	22,9	1 334	609	206	22,6	33	4	14	-0,3
kolbuszowski	608	274	79	16,1	527	236	75	17,6	-81	-38	-4	1,5
krośnieński	455	157	73	28,7	517	197	57	27,1	62	40	-16	-1,6
leski	324	185	69	32,1	276	150	38	36,6	-48	-35	-31	4,5
leżajski	846	547	185	22,4	735	475	148	25,1	-111	-72	-37	2,8
lubaczowski	541	396	180	20,0	531	352	142	19,7	-10	-44	-38	-0,3
łańcucki	643	427	186	24,7	634	433	201	24,1	-9	6	15	-0,6
mielecki	1 749	595	142	9,4	1 816	478	145	9,7	67	-117	3	0,2
niżański	707	540	211	26,8	544	403	158	33,0	-163	-137	-53	6,2
przemyski	280	240	145	64,4	325	249	146	53,7	45	9	1	-10,7
przeworski	1 754	832	422	11,9	1 401	622	304	13,9	-353	-210	-118	2,1
ropczycko-sędziszowski	762	415	189	21,4	607	371	147	26,1	-155	-44	-42	4,7
rzeszowski	1 042	290	141	28,0	981	321	102	28,3	-61	31	-39	0,3
sanocki	716	283	95	23,1	476	228	61	35,2	-240	-55	-34	12,1
stałowowski	924	317	134	12,8	729	354	138	16,3	-195	37	4	3,4
strzyżowski	962	579	205	20,4	690	423	190	27,2	-272	-156	-15	6,8
tarnobrzegi	680	295	165	11,5	506	223	131	15,1	-174	-72	-34	3,6
Krosno	453	207	78	10,1	651	208	74	7,9	198	1	-4	-2,2
Przemyśl	690	334	192	21,8	501	345	188	28,4	-189	11	-4	6,6
Rzeszów	3 993	521	408	8,2	3 509	626	331	8,6	-484	105	-77	0,4
Tarnobrzeg	569	268	108	11,7	413	217	73	16,0	-156	-51	-35	4,3

Tablica XXIV. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONE PRZEZ PRACODAWCÓW DO PUP w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	oferty pracy w Ip 2023 r.	w proc.*	oferty pracy w Ip 2024 r.	w proc.*
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY*	1	131	0,6	141	0,7
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**	11	6	4,6	12	8,5
Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	49	37,4	56	39,7
Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	53	40,5	44	31,2
Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	23	17,6	29	20,6

grupy zawodów	kody zawodów (wg KZiS)	oferty pracy w Ip 2023 r.	w proc.*	oferty pracy w Ip 2024 r.	w proc.*
SPECJALIŚCI	2	1 579	6,7	1 548	7,3
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	294	18,6	291	18,8
Specjaliści do spraw zdrowia	22	307	19,4	228	14,7
Specjaliści nauczania i wychowania	23	319	20,2	461	29,8
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	371	23,5	375	24,2
Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	30	1,9	28	1,8
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	258	16,3	165	10,7
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	3	2 087	8,8	1 784	8,4
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	497	23,8	343	19,2
Średni personel do spraw zdrowia	32	315	15,1	369	20,7
Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	823	39,4	642	36,0
Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	410	19,6	397	22,3
Technicy informatycy	35	42	2,0	33	1,8
PRACOWNICY BIUROWI	4	3 056	12,9	2 663	12,6
Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	1 542	50,5	1 392	52,3
Pracownicy obsługi klienta	42	206	6,7	149	5,6
Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	1 172	38,4	1 012	38,0
Pozostali pracownicy obsługi biura	44	136	4,5	110	4,1
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	5	5 039	21,3	4 115	19,5
Pracownicy usług osobistych	51	2 331	46,3	1 881	45,7
Sprzedawcy i pokrewni	52	1 999	39,7	1 727	42,0
Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	427	8,5	346	8,4
Pracownicy usług ochrony	54	282	5,6	161	3,9
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	154	0,7	136	0,6
Rolnicy produkcji towarowej	61	106	68,8	75	55,1
Leśnicy i rybacy	62	48	31,2	61	44,9
Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	63	0	0,0	0	0,0
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	7	5 460	23,1	5 119	24,2
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	2 005	36,7	1 847	36,1
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	1 774	32,5	1 486	29,0
Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	90	1,6	62	1,2
Elektrycy i elektronicy	74	525	9,6	550	10,7
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	1 066	19,5	1 174	22,9
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	8	2 783	11,8	2 401	11,4
Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	1 606	57,7	1 161	48,4
Monterzy	82	111	4,0	285	11,9
Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	1 066	38,3	955	39,8
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9	3 341	14,1	3 210	15,2
Pomoce domowe i sprzątaczk	91	755	22,6	659	20,5
Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie, leśnictwie i rybactwie	92	127	3,8	123	3,8
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	1 409	42,2	1 306	40,7
Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków	94	729	21,8	655	20,4
Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	0	0,0	0	0,0
Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste	96	321	9,6	467	14,5
SILY ZBROJNE	0	0	0,0	0	0,0
Oficerowie sił zbrojnych	1	0	---	0	---
Podoficerowie sił zbrojnych	2	0	---	0	---
Żołnierze szeregowi	3	0	---	0	---
OFERTY BEZ ZAWODU***	A	0	0,0	0	0,0
OFERTY Z ZAWODEM	B	23 630	100,0	21 117	100,0
Ogółem	AB	23 630	---	21 117	---

* W jednocyfrowych grupach zawodów, odsetek w stosunku do liczby ofert ogółem z zawodem (B=100 proc.).

** Wartości procentowe odpowiadające grupom dwucyfrowym obliczono dla danej grupy jednocyfrowej (GJ=100 proc.).

*** Odsetek dla ofert bez zawodu w stosunku do "ogółem" (A+B=100 proc.).

Wnioski

(na podstawie danych z tabel XXIII, XXIV)

- Spadek liczby ofert pracy ogółem, z sektora publicznego i subsydiowanej [Ip2023 do Ip2024],
- Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej adresowane były najczęściej do osób bezrobotnych z następujących grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 5119 (24,2 proc. ogółu zgłoszonych do PUP ofert pracy), pracownicy usług i sprzedawcy – 4115 (19,5 proc.), pracownicy przy pracach prostych – 3210 (15,2 proc.), pracownicy biurowi – 2663 (12,6 proc.), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 2401 (11,4 proc.), technicy i inny średni personel – 1784 (8,4 proc.).

5.12. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY NA SUBSYDIOWANE ZATRUDNIENIE I INNE FORMY INTERWENCJI

Tabela XXV. WYDATKI REALIZOWANE Z FUNDUSZU PRACY W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM, WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

TABELA ZAWIERA FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA, INFORMACJĘ O CZĘŚCI ŚRODKÓW WYDATKOWANYCH Z FUNDUSZU PRACY NA PRZECIWDZIAŁANIE SARS-COV-2 W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM. CZĘŚĆ ŚRODKÓW WYDATKOWANYCH W RAMACH FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH ZAWIERA ODP. ROZDZIAŁ ANALIZY.

Kategorie	w I półroczu 2023 roku	w I półroczu 2024 roku	w Ip. 2023 roku			w Ip. 2024 roku		
	wydatki w wartościach bezwzględnych		rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii			rozkłady procentowe według poszczególnych kategorii		
	w mln zł	w mln zł	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em	proc. do ogółem	proc. rozkład form aktywnych bez covid-u	proc. rozkład form aktywnych z covid-em
ogółem	220,40	249,56	100,0	---	---	100,0	---	---
zasiłki dla bezrobotnych	86,96	103,10	39,5	---	---	41,3	---	---
Aktywne formy promocji zatrudnienia ze środkami wydatkowanymi w ramach Covid-19 ¹	117,49	126,61	53,3	---	100,0	50,7	---	100,0
Aktywne formy promocji zatrudnienia bez środków wydatkowanych w ramach Covid-19 ²	117,44	126,61	53,3	100,0	100,0	50,7	100,0	100,0
z aktywnych form:			z aktywnych form:			z aktywnych form:		
staże	28,34	23,87	12,9	24,1	24,1	9,6	18,9	18,9
szkolenia*	1,91	1,87	0,9	1,6	1,6	0,7	1,5	1,5
prace interwencyjne	11,61	10,60	5,3	9,9	9,9	4,2	8,4	8,4
roboty publiczne	12,08	12,66	5,5	10,3	10,3	5,1	10,0	10,0
środki na podjęcie działalności gospodarczej	33,03	36,39	15,0	28,1	28,1	14,6	28,7	28,7
środki dla pracodawców na wyp. i doposażenie miejsc pracy	14,76	24,16	6,7	12,6	12,6	9,7	19,1	19,1
stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne **	1,01	0,99	0,5	0,9	0,9	0,4	0,8	0,8
pozostałe aktywne formy ***	14,70	16,07	6,7	12,5	12,5	6,4	12,7	12,7
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 (ogółem)	0,05	0,00	0,02	---	0,04	0,00	---	0,0
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zzd, 15zzda, 15zzb, 15zcc, 15zze i 15zze2 tj. z rezerwy ****	0,05	0,00	0,02	---	0,04	0,00	---	0,0
Środki wydatkowane z Funduszu Pracy w ramach interwencji COVID-19 na podstawie art. 15zze ⁴ tj. nie z rezerwy ³	0,00	0,00	0,00	---	0,00	0,00	---	0,0
inne	15,95	19,85	7,2	---	---	8,0	---	---

¹ Wydatki na formy wsparcia zatrudnienia (ogółem) są obliczane razem z wydatkami poniesionymi w ramach COVID-19.

² Wydatki na aktywne formy promocji zatrudnienia zostały obliczone bez wydatków w ramach COVID-19. Zawierają dotychczas stosowane aktywne formy i zachowują tym samym możliwość porównania w stosunku do okresów wcześniejszych. Posiadają zakres odpowiadający przepisom ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Aktywne formy promocji zatrudnienia zawierają również pozostałe aktywne formy. Formy aktywne i zasiłki dla bezrobotnych oraz wydatki w ramach COVID-19 i kategoria "inne" sumują się do ogółem wydatków realizowanych z FP.

* Kategoria ta zawiera koszty należne instytucjom szkoleniowym, koszty egzaminów, licencji bez stypendiów i składek na ubezpieczenie społeczne.

** Kategoria ta zawiera stypendia dla uczestników i składki na ubezpieczenie społeczne za okres stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, realizacji studiów podyplomowych i szkolenia oraz stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres kontynuowania nauki.

*** Kategoria ta od 2016 r. zawiera refundację wynagrodzeń osobom w wieku do 30 roku życia.

**** Środki wydatkowane przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie podkarpackim, w ramach ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Nie zawierają części pomocy państwowej, wydatkowanej przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Tradycyjne **aktywne formy promocji zatrudnienia** to np. szkolenia i przekwalifikowania, prace interwencyjne i roboty publiczne, pożyczki dla bezrobotnych i pracodawców. Aktywnymi formami są również środki wydatkowane z FP w ramach przeciwdziałania SARS-CoV-2 na podstawie odrębnych przepisów.

Pasywne formy (tzw. programy osłonowe) są to zasiłki dla osób bezrobotnych oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne.

³ Na podstawie przepisów Dz.U. 2020 poz. 1842 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 października 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Tabela XXVI. Aktywne formy promocji zatrudnienia wg powiatów. Liczba bezrobotnych aktywizowanych w ramach poszczególnych form w okresie sprawozdawczym, województwo podkarpackie

Powiaty	w okresie I półrocza 2024 roku						
	osoby zatrudnione		bezrobotni skierowani na staż	bezrobotni skierowani na szkolenie	bezrobotni, którzy rozpoczęli prace społecznie użyteczne	bezrobotni, którzy podjęli działalność gospodarczą	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy
	przy pracach interwencyjnych	przy robotach publicznych					
województwo	1 813	1 192	3 155	912	482	1 032	1 049
bieszczadzki	33	21	70	7	5	16	15
brzozowski	96	60	138	112	7	82	29
dębicki	94	6	107	10	12	49	39
jarosławski	78	162	190	28	0	84	92
jasielski	100	48	211	35	54	59	98
kolbuszowski	50	15	90	20	0	11	35
krośnieński	38	12	93	13	23	32	46
leski	22	23	63	6	0	38	13
leżajski	53	116	303	109	29	30	44
lubaczowski	88	18	151	2	55	7	3
łańcucki	84	74	141	55	32	69	44
mielecki	130	32	191	0	0	20	77
niżański	152	30	137	32	27	41	35
przemyski	98	54	58	11	65	61	30
przeworski	141	139	241	29	37	38	32
ropczycko-sędziszowski	64	37	132	26	4	48	22
rzeszowski	59	44	135	99	22	78	74
sanocki	71	13	79	72	3	59	41
stałowowski	85	17	133	10	30	15	35
strzyżowski	84	86	140	65	19	10	62
tarnobrzeski	33	117	52	11	0	11	10
Krosno	11	3	36	6	10	16	22
Przemyśl	67	10	39	13	48	41	36
Rzeszów	59	8	150	131	0	106	94
Tarnobrzeg	23	47	75	10	0	11	21

Wnioski

(na podstawie danych z tabel XXV i XXVI)

- Działania w zakresie realizacji aktywnych i pasywnych form promocji zatrudnienia oraz inne zadania w ramach pomocy dla pracodawców kosztowały w I półroczu 2024 r. w województwie podkarpackim z Funduszu Pracy łącznie kwotę 249,56 mln zł ogółem (dla porównania w I półroczu 2023 r. – 220,40 mln zł), z tego:
- z Funduszu Pracy w ramach interwencji w związku z pandemią COVID–19 tj. w ramach pomocy dla pracodawców (art. 15zzd, 15zzda, 15zzb, 15zzc, 15zze i 15zze2) wydatkowano kwotę 0,00 mln zł tj. 0,00 proc. ogółu wydatków w ramach FP (dla porównania w I półroczu 2023 r. – 0,05 mln zł, 0,02 proc. ogółu wydatków),
- w I półroczu 2024 r. wydatki na aktywne formy stanowiły 126,61 mln zł tj. 50,7 proc. ogółu wydatków FP. (w I półroczu 2023 r. 117,44 mln zł tj. 53,3 proc. ogółu wydatków FP). Z kwoty 126,61 mln zł najbardziej istotne wydatki poniesiono na następujące aktywne formy:
 - * **podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych – 36,39 mln zł** tj. 14,6 proc. wydatków w ramach FP i jednocześnie 28,7 proc. ogółu aktywnych form,
 - * **środki dla pracodawców na wyposażenie i doposażenie nowo utworzonych miejsc pracy 24,16 mln zł** (9,7 proc.) – (19,1 proc. aktywnych form),
 - * **staże – 23,87 mln zł** tj. 9,6 proc. ogółu wydatków w ramach FP, co stanowi jednocześnie 18,9 proc. wydatków na aktywne formy,
 - * **wsparcie zatrudnienia osób młodych** tj. refundacja pracodawcom wynagrodzeń dla bezrobotnych do 30 roku życia (główna składowa kategorii „pozostałe aktywne formy”) – **16,07 mln zł** – 6,4 proc. wydatków funduszu pracy, co stanowi jednocześnie 12,7 proc. środków na aktywne formy,
 - * **roboty publiczne – 12,66 mln zł** tj. 5,1 proc. ogółu wydatków w ramach FP, co stanowi jednocześnie 10,0 proc. wydatków na aktywne formy,
 - * **prace interwencyjne 10,60 mln zł** (4,2 proc.) – (8,4 proc. aktywnych form).

Najwięcej osób bezrobotnych wyrejestrowano z ewidencji bezrobotnych w PUP z powodu rozpoczęcia następujących formy aktywnych:

- * staży (3155 osób bezrobotnych),
- * prac interwencyjnych (1813),
- * zatrudnienia bezrobotnych przy realizacji **robót publicznych** (1192),
- * **refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy** (1049),
- * utworzenia własnej **działalności gospodarczej** (1032).

5.13. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW

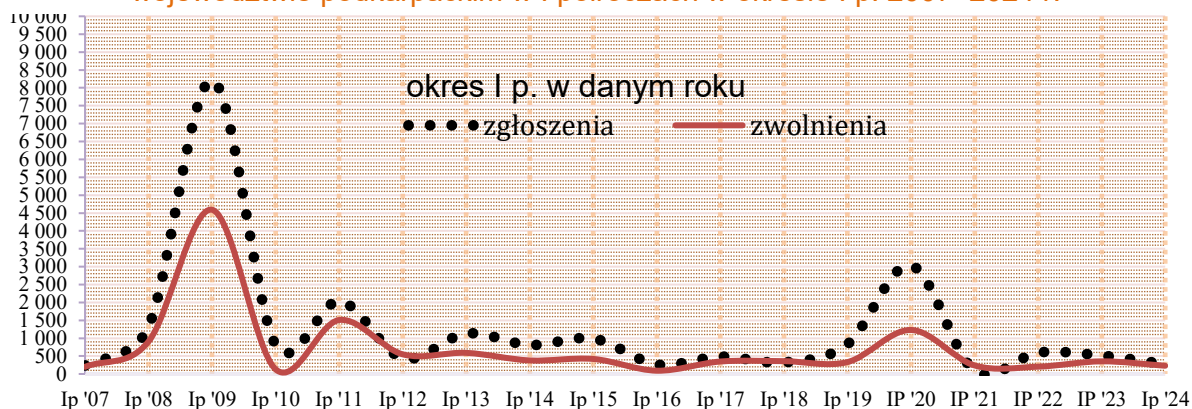
Tabela XXVII. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ Z PRZYCZYN NIEDOTYCZĄCYCH PRACOWNIKÓW w okresie sprawozdawczym

Powiaty	Pracownicy (ogółem)	w tym	
		z zakładów sektora publicznego	z zakładów sektora prywatnego
województwo	276	0	276
bieszczadzki	0	0	0
brzozowski	0	0	0
dębicki	36	0	36
jarosławski	0	0	0
jasieński	0	0	0
kolbuszowski	0	0	0
krośnieński	0	0	0
leski	0	0	0
leżajski	0	0	0
lubaczowski	0	0	0
łańcucki	0	0	0
mielecki	40	0	40
niżański	0	0	0
przemyski	0	0	0
przeworski	0	0	0
ropczycko-sędziszowski	0	0	0
rzeszowski	53	0	53
sanocki	0	0	0
stałowowski	0	0	0
strzyżowski	0	0	0
tarnobrzegi	0	0	0
Krosno	147	0	147
Przemyśl	0	0	0
Rzeszów	0	0	0
Tarnobrzeg	0	0	0

I półrocze	zgłoszenia	zwolnienia
Ip '07	236	199
Ip '08	1 321	909
Ip '09	8 218	4 590
Ip '10	803	129
Ip '11	2 044	1 509
Ip '12	438	549
Ip '13	1 134	590
Ip '14	809	378
Ip '15	991	419
Ip '16	264	92
Ip '17	485	348
Ip '18	323	358
Ip '19	835	333
IP '20	3 035	1 230
IP '21	88	238
IP '22	599	204
IP '23	513	353
Ip '24	276	230

W niektórych okresach następuje kontynuacja zwolnień zgłoszonych z roku poprzedniego.

Wykres 20. Osoby zgłoszone oraz zwolnione z przyczyn niedotyczących pracowników w województwie podkarpackim w I półroczach w okresie I p. 2007–2024 r.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XXVII i W20)

- **Zgłoszenia.** W I półroczu 2024 r. pracodawcy zgłosili do PUP zamiar zwolnień grupowych dla 276 pracowników (w I półroczu 2023 r. – dla 513 pracowników).
- **Zwolnienia.** Wypowiedzenia umów o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników otrzymało 230 osób. Ponadto wg stanu na 30 VI 2023 r. na dalsze wypowiedzenia oczekiwało 152 pracowników.
- **Rejestracje (w półroczu).** Z łącznej liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (tzw. „napływu”) w I półroczu 2024 r. (41690 osób), 1631 osób (3,9 proc.) przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy było uprzednio zwolnionych z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy (w okresie I półrocza 2023 r. – 3,8 proc.).
- **Rejestracje (stan na koniec okresu).** Osoby zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracowników stanowiły 4,22 proc. ogółu bezrobotnych – wg stanu na 30.VI.2024 r. Dla porównania wg stanu na 30.VI.2023 r. – 4,18 proc.
- Najwyższą liczbę **zgłoszeń zwolnień** odnotowano w I półroczu 2009 roku (8218 pracowników), w I półroczu 2020 roku (3035 pracowników), w I półroczu 2011 roku (2044 pracowników), w I półroczu 2008 roku (1321 pracowników) i w I półroczu 2013 roku (1134 pracowników). Najwięcej **wypowiedzeń umów o pracę wręczono** w I półroczu 2009 roku (4590 pracowników), w I półroczu 2011 roku (1509 pracowników) oraz na trzecim miejscu w I półroczu 2020 roku (1230 pracowników).

Tabela XXVIII. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA, średnio w danym roku

Wyszczególnienie	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	wzrost- spadek*
województwo podkarpackie, ogółem 15-89	41,4	40,8	41,2	41,7	41,9	43,3	46,8	48,1	47,7	48,7	49,3	50,3	50,3	51,4	1,1
wg przedziałów wieku [w latach]															
15-24 lata	18,2	16,9	15,6	16,5	17,4	16,3	21,5	24,4	24,2	24,3	20,2	18,7	20,1	22,0	1,9
18-59/64	54,2	53,4	54,4	55,0	56,0	57,9	62,3	64,1	64,4	66,2	67,3	69,0	69,2	71,4	2,2
50-89	22,8	23,4	23,9	24,2	24,3	26,2	28,3	29,0	28,8	29,0	30,3	32,1	32,1	32,8	0,7
wg poziomu wykształcenia															
wyższe	76,1	74,5	73,4	72,7	73,2	73,3	75,4	76,9	76,3	77,9	77,5	77,4	78,7	78,2	-0,5
policealne i średnie zawodowe	54,0	52,5	53,3	54,1	52,8	53,4	57,3	56,1	54,4	56,1	56,4	57,2	57,1	57,1	0,0
średnie ogólnokształcące	32,3	32,9	32,5	33,5	33,1	34,3	39,0	43,0	45,2	41,7	40,9	42,1	42,4	45,3	2,9
zasadnicze-zawodowe	45,1	45,3	44,1	42,5	43,2	45,2	46,5	46,6	46,3	47,6	47,4	48,7	45,6	43,8	-1,8
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	7,6	7,8	7,4	7,1	7,0	7,1	7,6	7,6	7,9	8,8	9,8	11,4	10,6	11,6	1,0
Polska, ogółem 15-89	48,3	48,6	48,9	48,9	50,1	51,1	52,1	53,2	53,9	54,1	54,0	55,8	56,3	57,0	0,7
wg przedziałów wieku [w latach]															
15-24 lata	26,0	24,5	24,3	23,9	25,5	25,7	28,1	29,4	30,8	31,7	28,2	27,3	27,8	28,7	0,9
18-59/64	62,5	63,1	63,7	64,1	66,0	67,3	69,3	71,2	72,8	73,8	74,0	76,6	77,8	78,9	1,1
50-89	28,2	29,2	29,7	30,0	30,8	31,5	31,8	32,6	32,4	32,2	32,6	34,7	35,1	35,7	0,6
wg poziomu wykształcenia															
wyższe	76,9	76,4	76,1	76,1	76,8	77,6	78,2	78,6	79,2	79,1	78,7	79,7	80,1	80,7	0,6
policealne i średnie zawodowe	59,7	59,8	59,4	58,5	58,9	59,1	60,2	60,2	59,5	59,2	58,1	59,6	59,9	58,9	-1,0
średnie ogólnokształcące	41,0	40,8	41,5	41,8	43,4	43,9	45,7	47,6	49,3	49,9	49,2	51,0	52,5	53,6	1,1
zasadnicze-zawodowe	53,0	52,6	51,5	50,6	51,4	52,0	52,2	52,8	52,7	51,7	51,3	53,2	53,2	51,5	-1,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	13,5	13,5	13,5	13,0	13,3	13,8	13,7	14,2	14,5	15,2	14,7	16,5	16,3	15,5	-0,8

W tablicy zostały wykorzystane dane opublikowane na stronie internetowej GUS.

www.stat.gov.pl, Bank Danych Lokalnych.

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XXVIII)

- W okresie 2023 r. odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia o 1,1 proc. Największy wzrost nastąpił w grupie osób będących w wieku produkcyjnym [o 2,2 proc.] oraz w grupie osób o wykształceniu średnim ogólnokształcącym [o 2,9 proc.]. Może to dowodzić popytu dla tańszego pracownika i braku możliwości zatrudnienia osoby o wymaganych kwalifikacjach ²⁶.

5.14. FUNDUSZ GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Tabela XXIX. Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim

Realizacja wsparcia w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w województwie podkarpackim	I półrocze 2023	I półrocze 2024	Wzrost/spadek (w liczbach)	Wzrost/spadek (w proc.)
Wpłaty świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy (tys. zł)	9652,20	1272,24	-8 380,0	-86,82%
w tym wynagrodzenia za pracę (tys. zł)	2525,0	1 028,60	-1 496,4	-59,26%
w tym składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawcy (tys. zł)	622,10	174,16	-447,9	-72,00%
w tym odszkodowania z art. 36(1) par.1 Kp. (tys. zł)	1883,60	58,19	-1 825,4	-96,91%
w tym odprawy pieniężne (tys. zł)	3536,50	0,00	-3 536,5	-100,00%
Ilość świadczeń	2091,00	462,00	-1 629,0	-77,91%
Liczba pracodawców, którym pracownikom wypłacono świadczenia	6,00	7,00	1,0	16,67%
Liczba osób, którym wypłacono świadczenia	435,00	209,00	-226,0	-51,95%
Kwoty należności FGŚP odzyskane w wyniku windykacji (tys. zł)	1425,60	5 315,89	3 890,3	272,89%

Wnioski

(na podstawie danych z tabeli XXIX)

- W okresie pierwszych 6 miesięcy 2024 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie dokonał wypłat ze środków Funduszu na kwotę **1,2 mln zł** na rzecz pracowników i byłych pracowników 7 podmiotów gospodarczych. Wypłacone świadczenia objęły łącznie **209 uprawnionych osób**.
- W I połowie 2024 r. (w por. do I połowy 2023 r.) nastąpił spadek o 86,82 proc. wartości wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy oraz spadek o 51,95 proc.

²⁶ Pracownik z wyższym wykształceniem zarabia średnio o 40 proc. więcej niż ze średnim.

osób uprawnionych do skorzystania z FGŚP.

- W I półroczu 2024 r. (w por. do I półrocza 2023 r.) nastąpił wzrost liczby niewypłacalnych pracodawców na terenie województwa podkarpackiego.
- Firmy korzystające ze środków FGŚP działały w branży budowlanej, produkcja maszyn, instalacje wodno-kanalizacyjne, produkcja pieczywa i ciastek, sprzedaż książek, wynajem i zarządzanie nieruchomościami, oraz produkcja komputerów i urządzeń preferencyjnych. W I połowie 2024 r. ze wsparcia FGŚP skorzystało 7 niewypłacalnych firm, w tym 4 zatrudniające do 20 osób, 2 zatrudniające do 100 osób i 1 zatrudniająca powyżej 100 osób.
- W I półroczu 2024 r. wypłaty świadczeń wynosiły 1,2 mln zł i objęły 209 osób. W I półroczu 2023 r. wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 9,6 mln zł dla 435 osób.
- Kwoty windykacji w I połowie 2024 r. na poziomie ponad 5,3 mln spowodowane są końcowym stadium procesów upadłości firm, których pracownicy otrzymali środki FGŚP w ostatnich latach. Postępowanie upadłościowe może trwać od kilku do nawet kilkunastu lat. Wahania wpływów z windykacji są zatem naturalną konsekwencją specyfiki działalności FGŚP.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w I półroczu 2023 roku

- W okresie pierwszych 6 miesięcy 2023 r. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie dokonał wypłat ze środków Funduszu na kwotę **9,6 mln zł** na rzecz pracowników i byłych pracowników 6 podmiotów gospodarczych. Wypłacone świadczenia objęły łącznie **435 uprawnionych osób**.
- W I połowie 2023 r. (w por. do I połowy 2022 r.) nastąpił wzrost o 636,64 proc. wartości wypłaconych świadczeń w związku z niewypłacalnością pracodawcy oraz wzrost o 559,09 proc. osób uprawnionych do skorzystania z FGŚP. Warunkowało to większą ilość wypłaconych środków finansowych w przeliczeniu na 1 uprawnionego.
- W I półroczu 2023 r. (w por. do I półrocza 2022 r.) nastąpił również spadek liczby niewypłacalnych pracodawców na terenie województwa podkarpackiego.
- Firmy korzystające ze środków FGŚP działały w branży budowlanej, przetwórstwa żywności, produkcyjno-metalowej, doradczo-finansowej i turystycznej. W I połowie 2023 r. ze wsparcia FGŚP skorzystało 6 niewypłacalnych firm, w tym 2 zatrudniających do 20 osób, 1 zatrudniająca do 100 osób i 3 zatrudniające powyżej 100 osób.

- W I półroczu 2023 r. wypłaty świadczeń wynosiły 9,6 mln zł i objęły 435 osób. W I półroczu 2022 r. wypłacono świadczenia w łącznej kwocie 1,3 mln zł dla 66 osób.
- Kwoty windykacji w I połowie 2023 r. na poziomie ponad 1,4 mln spowodowane są końcowym stadium procesów upadłości firm, których pracownicy otrzymali środki FGŚP w ostatnich latach. Postępowanie upadłościowe może trwać od kilku do nawet kilkunastu lat. Wahania wpływów z windykacji są zatem naturalną konsekwencją specyfiki działalności FGŚP.

ZAKOŃCZENIE

- **Spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia.** Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim wyniosła 8,2 proc. wg stanu na dzień 30 VI 2024 r. (31 XII 2023 r. – 8,6 proc.). Nastąpił spadek w okresie I półrocza 2024 r. o 0,4 pkt. proc. Spadek stopy bezrobocia warunkowany był lepszą sytuacją w końcu półrocza [maj, czerwiec] na rynku pracy.
- W I półroczu 2024 r. więcej osób wyrejestrowano z powiatowych urzędów pracy (tzw. „odpływ” – 45529) niż ich zarejestrowano (tzw. „napływ” – 41690). Różnica pomiędzy napływem a odpływem wyniosła 3839 osób *in minus*, co oznacza, że więcej osób wyrejestrowano w analizowanym okresie w PUP. Liczba [-3839] jest tożsama ze spadkiem liczby bezrobotnych między stanami na koniec XII 2023 r. i VI 2024 r.
- **Bezrobocie wielokrotne i długotrwałe.** Najliczniejszą grupą bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy byli **długotrwałe bezrobotni** tj. 35 900 – 56,3 proc. ogółu osób bezrobotnych. W stosunku do stanu na koniec I półrocza 2023 r. udział bezrobotnych długotrwałe wśród bezrobotnych ogółem zmniejszył się z 57,1 proc. do 56,3 proc. Od dłuższego czasu odnotowywany jest wysoki napływ do urzędów pracy osób już wcześniej bezrobotnych tj. rejestrujących się po raz kolejny. Większość rejestracji w PUP stanowią osoby powtórnie rejestrowane od 1990 r. Osoby te stanowiły w I półroczu 2024 r. – 81,3 proc. ogólnej liczby napływu do statystyk osób bezrobotnych (w I półroczu 2023 r. – 82,3 proc.). Doświadczenie zawodowe zdezaktualizowało się w przypadku osób zarejestrowanych po raz kolejny jako bezrobotni długoterminowo z powodu czasu jaki upłynął od faktu ich ostatniego zatrudnienia. Okres ten może wynosić w niektórych przypadkach nawet do 30 lat od ostatniej pracy zarobkowej.

- **Bezrobocie kobiet.** Ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w PUP według stanu na dzień 30 czerwca 2024 r. stanowiły kobiety (51,2 proc.), podczas gdy na koniec 2023 r. – 51,3 proc. Bezrobotne kobiety przeważają również wśród długotrwale bezrobotnych. Według stanu na dzień 30. VI. 2024 r. długotrwale bezrobotne kobiety stanowiły 54,6 proc. bezrobotnych długotrwale, podczas gdy na koniec 2023 r. – 54,9 proc.
- **Bezrobocie na wsi.** Od początku statystyk bezrobocia utrzymuje się wysoki poziom bezrobotnych zamieszkałych na wsi – 62,7 proc. bezrobotnych ogółem. Są to niewykorzystane dla rozwoju nowoczesnej gospodarki zasoby pracowników, w wieku produkcyjnym [definicja bezrobotnego zawarta w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy].
- **Kumulacja poziomów wykształcenia wśród bezrobotnych.** Ponad 50,0 proc. bezrobotnych tj. 54,0 proc. ogółu posiadała **wykształcenie związane z uzyskaniem zawodu** tj. wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,0 proc.) oraz policealne i średnie zawodowe (27,0 proc.). Trzecią kumulacją były osoby bezrobotne z wykształceniem gimnazjalnym i niższym tj. 18,4 proc. ogółu osób bezrobotnych. Nieadekwatne umiejętności w stosunku do potrzeb pracodawców są barierą w efektywnym zatrudnianiu pracowników. Opóźniają wzrost poziomu i jakości życia. W dobie *knowledge based economy* (gospodarki opartej na wiedzy) i *life long learning* (konieczności doskonalenia swoich umiejętności zawodowych przez całe życie) wykształcenie dostosowane do potrzeb rynku pracy – zawodowe lub wyższe [medycyna, nauki ścisłe] pozytywnie korelują z szansą uzyskania oferty pracy.
- Istotne pozostaje doskonalenie kwalifikacji zawodowych w stosunku do zmian następujących na rynku pracy. Odnotowujemy dużą rozbieżność pomiędzy potrzebami pracodawców, a posiadanymi umiejętnościami pracowników. Zapewnienie osobom zainteresowanym możliwości nieodpłatnego kształcenia zawodowego staje się coraz bardziej „na czasie”.
- System uzyskania umiejętności i wiedzy potrzebnych do pracy i szybkiej zmiany kwalifikacji – pozostają jednymi z najbardziej potrzebnych działań. Szkolenia są równie istotne dla osób w wieku powyżej 30 lat, co dla osób do 30 roku życia, z tą różnicą, że grupa bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 30 roku życia posiada zwiększone

potrzeby w zakresie uzyskania przekwalifikowania w stosunku do aktualnych potrzeb rynkowych, a nie tylko uzupełnienia już posiadanych umiejętności. Osoby powyżej 30 roku życia w przypadku utraty pracy wymagają dłuższych i bardziej kosztownych szkoleń, ponieważ oczekiwania pracodawców i zakres obowiązków są dla nich większe, aniżeli wymagania adresowane do młodego pracownika.

- Osoby w wieku powyżej 30 lat tj. w przedziale produkcyjnym [od 31 do 50 lat] stanowią ponad połowę ogółu bezrobotnych w PUP (50,1 proc.). Osoby **do 30 roku życia to 25,2 proc.** Wyjaśnieniem powyższych dysproporcji może być depopulacja (starzenie się społeczeństwa) oraz emigracja ekonomiczna najmłodszych, mobilnych i wartościowych pracowników do krajów Europy Zachodniej i Północnej.
- **Rejestrowane bezrobocie osób z wykształceniem wyższym.** Wykształcenie wyższe to 15,7 proc. bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego 30 VI 2023 r. – 15,6 proc. – odnotowano wzrost udziału o 0,1 pkt. proc. W czerwcu 2001 r. odsetek osób z wykształceniem wyższym wynosił 2,9 proc. ogółu bezrobotnych. Następuje wzrost do 15,7 proc. w końcu czerwca 2024 r. Proces ten może wynikać z emigracji za granicę w I półroczu 2024 roku osób bez wykształcenia wyższego. Są to nadal osoby młode z zawodem i umiejętnościami, ale w mniejszym procencie posiadają wykształcenie wyższe.
- **Silver unemployment.** Bezrobotni w wieku od 18 do 44 lat (wiek produkcyjny, mobilny) to 64,8 proc. ogółu bezrobotnych, a przedział od 45 do 60 lat i więcej – to 35,2 proc. ogółu. W czerwcu 2001 r. liczba bezrobotnych od 18 do 44 lat to 86,4 proc. ogółu bezrobotnych, a od 45 do 60 lat i więcej – 13,6 proc. Zmieniły się proporcje – osoby młode/starsze w strukturze bezrobocia rejestrowanego w PUP. Spadła liczba osób młodych o 21,6 pkt. proc., by wzrosnąć w przedziale od 45 do 60 lat i więcej o 21,6 pkt. proc.
- **Osoby bezrobotne bez doświadczenia.** 12,9 proc. bezrobotnych nie posiadało udokumentowanego doświadczenia zawodowego, a 47,9 proc. bezrobotnych w PUP posiadało krótki staż pracy tj. do 5 lat.
- **Zwolnienia grupowe.** W I półroczu 2024 r. wypowiedzenia umów o pracę z powodów dotyczących pracowników otrzymało łącznie 230 osób (w I półroczu 2023 r. 353 osoby). Nastąpił spadek o 123 osoby.

- **Odpływ do zatrudnienia.** Z powodu podjęcia pracy wyłączono 26937 osób bezrobotnych, co stanowiło 59,2 proc. odpływu z ewidencji osób bezrobotnych w I półroczu 2024 r.
- **Samodzielne rezygnacje.** Spadła liczba bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu nie potwierdzania w urzędach pracy [PUP] gotowości do podjęcia zatrudnienia. W I półroczu 2024 r. było to 6217 osób, co stanowiło 13,7 proc. ogółu wyrejestrowanych w półroczu. W I półroczu 2023 r. – 6673 osób, co stanowiło 13,7 proc. ogółu wyrejestrowanych.
- **Oferty pracy i aktywizacji zawodowej.** Odnotowano spadek liczby ofert pracy i znaczne przestrzenne zróżnicowanie ich dostępności. W I półroczu 2024 r. zgłoszono 21 158 ofert tj. o 2595 mniej jak w I półroczu 2023 r. (23753). Do ofert pracy wlicza się wolne miejsca pracy i wolne miejsca aktywizacji zawodowej. **Wolne miejsca pracy.** W I półroczu 2024 r. odnotowano 16 884 miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W I półroczu 2023 r. – 18 659. Nastąpił spadek o 1775 miejsc zatrudnienia. **Wolne miejsca aktywizacji zawodowej.** W I półroczu 2024 r. odnotowano 4 274 miejsc aktywizacji zawodowej, a w I półroczu 2023 r. – 5 094. Nastąpił spadek o 820 miejsc aktywizacji zawodowej. **Oferty pracy subsydiowanej.** W okresie I półrocza 2024 r. nastąpił wzrost ofert subsydiowanych, wśród wszystkich zgłoszonych do PUP (9 030 ofert subsydiowanych tj. 42,7 proc. wszystkich ofert PUP). W I półroczu 2023 r. odnotowano subsydiów 10 020 tj. 42,2 proc. ofert pracy ogółem.
- **Wsparcie samozatrudnienia.** Wzrost bezrobotnych wyrejestrowanych z powodu uzyskania **dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.** W I półroczu 2024 r. wyrejestrowano 1 032 osób bezrobotnych z powodu podjęcia działalności gospodarczej, a w I półroczu 2023 r. – 978 bezrobotnych. Na ten cel wydatkowano w I półroczu 2024 r. 14,6 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2023 r. – 15,0 proc.).
- **Wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy.** Odnotowano wzrost bezrobotnych, skierowanych przez PUP w ramach **refundacji kosztów pracodawcy na wyposażenie i doposażenie miejsca pracy.** W I półroczu 2024 r. skierowano przez PUP 1 049 osób bezrobotnych, a w I półroczu 2023 r. 900 osób bezrobotnych. Przeznaczono na ten cel w I półroczu 2024 r. 9,7 proc. ogółu środków Funduszu Pracy (w I półroczu 2023 r. – 6,7 proc.).

Powiaty „przemysłowe”, w których miejsca pracy w województwie podkarpackim zależą od zlecniodawców i zamówień z krajów trzecich – mogą w przyszłości w większym stopniu okresowo powodować wzrost liczby bezrobotnych, który w dłuższej perspektywie się nie utrzyma – przy korzystnych trendach rynkowych w Europie i na świecie. W bardziej odległej przyszłości rolnictwo w połączeniu z rodzinną produkcją realizowaną w małych partiach towarów przyczynią się do większej odporności na kryzysy. W obniżeniu inflacji pomaga prosumpcja, a coraz więcej produkcji jest realizowana przez konsumentów. Okazuje się że nie tylko jakiś zespół, kolektyw, firma, korporacja – może być producentem. Pierwszym powodem odnotowanego ograniczenia bezrobocia może być niż demograficzny. Drugim – łatwe nabycie poszukiwanych zawodów, języka i emigracja osób w wieku produkcyjnym – z powodu wyższego poziomu zarobków do krajów Europy Zachodniej i Północnej. Trzeci – wynika z niepewności geopolitycznej. Mogą nastąpić inne przyczyny spadku liczby ludności, które wynikają nie tylko z depopulacji ²⁷.

- Znaczny popyt na technologie niskoemisyjne – utrzyma się w okresie nadchodzących dekad. Będą wspierać niezależność energetyczną województw, a specjaliści nauk ścisłych znajdą pracę rozwijając nowe technologie. Krajowa produkcja elementów półprzewodnikowych czy całych modułów i urządzeń energetyki odnawialnej – będzie się opłacać.
- Już dziś wiele produktów gospodarstwa domowego np. z dziedziny audio jest montowana w regonie, z komponentów Doliny Krzemowej, w małych partiach, na zamówienie przez internet. Nowe firmy zaczynają przynosić zysk. Oferta będzie się poszerzać o towary wyższej jakości, bardziej zaawansowane w technologii niż oferuje tradycyjny handel.

²⁷ Prosumpcja jest powrotem do produkcji w małych grupach społecznych [niejednokrotnie na wsi], z zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań technicznych w danej dziedzinie. Relacje pomiędzy producentem i konsumentem mogą ulec zmianie, a wówczas większa część działalności nie będzie dla rynku, tylko na zaspokojenie własnych, lokalnych potrzeb. Jak można się domyślać, proces będzie następował powoli, powodując pewne przesilenia. Technologia nadal będzie w rozwoju, a społeczności lokalne w zupełnie innej formie jak to miało miejsce wcześniej – otrzymają dostęp do nowoczesnych środków produkcji, niejednokrotnie we własnym domu. Nie będzie potrzeby tworzenia rozbudowanej linii produkcyjnej w jednym miejscu i czasie, chociaż jeżeli taka będzie potrzebna z powodów technologicznych – systemowo nie będzie wykluczona. Produkcja jest realizowana w różnych formach, również i w ramach przestarzałej „masówki” z XIX wieku. W niektórych segmentach rynku będzie korzystna, a w innych dłużej się nie utrzyma. Upowszechni się asynchroniczny model produkcji jako alternatywa dla tradycyjnej taśmy produkcyjnej w jednym miejscu i czasie. Odnawialne źródła energii będą wypierać coraz bardziej te tradycyjne [w miarę kurczenia się zasobów nieodnawialnych] i to bez znacznego przymusu legislacyjnego. Wzrost liczby ludności na świecie następuje coraz szybciej, a więc i zasoby nieodnawialne wyczerpane zostaną szybciej. Zasada kurczącego się surowca będzie wpływać na cenę, a to spowoduje, że konsumenci zaczną poszukiwać tańszych źródeł energii dla gospodarstwa domowego lub do produkcji. Niewykorzystaną szansą rozwoju dla przemysłu high-tech w województwie pozostaje deficyt produkcji zaawansowanych podzespołów elektronicznych i rozwój patentów dla baterii grafenowych i geotermii. W województwie funkcjonują firmy tworzące oprogramowanie i wyższe uczelnie o profilu technicznym. Produkcja tego typu należy również do gospodarki przyszłości, która będzie przyjazna dla środowiska nie tylko przez tak zwaną niską emisję spalin do atmosfery, ale i przez zmniejszenie energochłonności oraz możliwie niskie koszty utylizacji przestarzałych produktów.

- Małe zespoły produkcyjne posiadają komfort pracy w tajemnicy i lepiej chronią patenty. Warunkują niezależność regionu od współpracy z konkurencją i ewentualnym nieodpłatnym wykorzystaniem pomysłów. Produkując niezależnie od kooperantów można ograniczyć koszty transportu i logistyki. Zachowanie produkcji w kraju wpływa na spadek cen i możliwość zaspokojenia lokalnego zapotrzebowania. Powodując uniezależnienie się od znacznych, nieuzasadnionych wzrostów cen na świecie.